

Macrozoöbenthosonderzoek in de zoute Rijkswateren, Jaarrapportage MWTL 2013

Waterlichamen: Delta (Oosterschelde, Westerschelde, Grevelingenmeer,
Veerse Meer)

Definitief

Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening (RWS CIV)
Postbus 17
8200 AA Lelystad

Grontmij Nederland B.V.
Amsterdam, 19 december 2014

Verantwoording

Titel : Macrozoöbenthosonderzoek in de zoute Rijkswateren, Jaar-rapportage MWTL 2013

Subtitel : Waterlichamen: Delta (Oosterschelde, Westerschelde, Grevelingenmeer, Veerse Meer)

Projectnummer : 331734

Referentienummer : BMnr: 14:09

Revisie : 1

Datum : 9 april 2015

Auteur(s) : Leewis, L., Verduin, E.C., Wanink, J.

E-mail adres : edwin.verduin@grontmij.nl

Met bijdragen van : Stolk, R., de Vos, L., van Haaren, T.

Gecontroleerd door : Boonstra, H. (Koeman & Bijkerk B.V.)

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : Wilhelm, M.

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Science Park 406
1098 XH Amsterdam
Postbus 95125
1090 HC Amsterdam
T +31 88 811 42 42
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Achtergrond.....	5
1.2	Doel.....	5
1.3	Opzet.....	5
1.4	Rapportage	5
1.5	Leeswijzer	5
2	Materiaal en methode	7
2.1	Locaties en bemonsteringstijden	7
2.2	Macrozoöbenthos	9
2.2.1	Monstername	9
2.2.1.1	Sublitoraal	9
2.2.1.2	Litoraal	10
2.2.1.3	Logboek (veldwerkzaamheden).....	10
2.2.1.4	Ecotooptypering	11
2.2.2	Analyse	12
2.2.2.1	Uitzoeken	12
2.2.2.2	Determinatie.....	12
2.2.2.3	Asvrij drooggewicht (AFDW).....	13
2.3	Sediment	14
2.3.1	Monstername	14
2.3.2	Analyse	14
2.4	Weersomstandigheden	15
2.5	Uitvoering en verantwoording	15
2.6	Gegevensverwerking	16
2.7	Naamgeving taxa	16
3	Resultaten	17
3.1	Bemonstering 2013.....	17
3.1.1	Mismatches in de ecotooptypering	17
3.1.2	Sediment	21
3.1.3	Seizoenseffecten op macrozoöbenthos.....	21
3.2	Belangrijkste ontwikkelingen macrozoöbenthos	23
3.2.1	Nieuwe en verdwenen soorten	23
3.2.1.1	Algemeen	23
3.2.1.2	Westerschelde	24
3.2.1.3	Oosterschelde	25
3.2.1.4	Grevelingenmeer	25
3.2.1.5	Veerse Meer.....	27
3.2.2	Lange termijn veranderingen	28
3.2.2.1	Westerschelde	28
3.2.2.2	Oosterschelde	28
3.2.2.3	Grevelingenmeer	29
3.2.2.4	Veerse Meer.....	30
3.3	Discussie.....	31
3.3.1	Puntenplanning ecotopen	31
3.3.2	Wijziging monstermethoden.....	31

3.3.2.1	Reineckboxcorer	31
3.3.2.2	Vacuüm steekbuis.....	31
3.3.3	Aantal soorten	32
3.3.3.1	Corrigeren van het aantal soorten	32
3.3.3.2	Determineren Oligochaeten	33
3.4	Aanbevelingen	34
3.4.1	Puntenplanning ecotopen	34
3.4.2	Wijziging monstermethoden.....	34
3.4.2.1	Boxcorer.....	34
3.4.2.2	Vacuüm steekbuis.....	34
3.4.3	Corrigeren van het aantal soorten	34
3.4.4	Determineren Oligochaeten	34
4	Literatuur	36
1	Bijlagen	37

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

In 1989 is het **BIO**logische **MON**itorings programma van mariene wateren in het leven geroepen om de temporele variatie van de mariene ecosystemen binnen het Nederlands Continentaal Plat (NCP), inclusief de Waddenzee en de Zuidwestelijke Delta te bestuderen. Het programma is gestart op initiatief van het Rijksinstituut voor Kust en Zee (RIKZ). Later is het programma hernoemd naar **MWTL** (Monitoring Waterstaatkundige Toestand des Lands), waarbinnen benthische fauna, fytoplankton, vissen, zeegras, zeevogels, zeezoogdieren en vegetatie op schorren en kwelders op regelmatige basis worden gemonitord. De coördinatie van het monitoringsprogramma is in handen van Rijkswaterstaat, Centrale Informatie Voorziening (RWS-CIV). In de periode 2013-2016 is het consortium van Grontmij en Koeman en Bijkerk verantwoordelijk voor de uitvoering, analyse en rapportage van de monitoring van benthische fauna in de Zuidwestelijke Delta, waarbij Grontmij penvoerder is. Bureau Waardenburg en Habitat Advies assisteren bij de uitvoering van het veldwerk.

1.2 Doel

Het doel van het MWTL programma is om inzicht te krijgen in de ruimtelijke en temporele variatie van de benthische fauna en om mogelijke trends te achterhalen. Bovendien vindt er een toetsing plaats aan waterkwaliteitsdoelstellingen van het nationale beleid en moeten nationale en internationale afspraken betreffende het meten van de waterkwaliteit worden nagekomen, bijv. KRW.

1.3 Opzet

Het monitoringsgebied van de mariene wateren in de Zuidwestelijke Delta is onderverdeeld in 4 deelgebieden, te weten het Grevelingenmeer (GM), het Veerse Meer (VM), de Oosterschelde (OS) en de Westerschelde WS), en verdeeld in een voorjaars- en een najaarsbemonstering. In 2013 zijn de Grevelingen en het Veerse Meer in beide seizoenen bemonsterd, de Oosterschelde en Westerschelde zijn alleen in het najaar bemonsterd. De Grevelingen en Veerse Meer worden bemonsterd in drie diepte strata, met 2 verschillende monstereethoden. De Oosterschelde en Westerschelde worden volgens een ecotoopgerichte bemonsteringsstrategie gemonitord.

1.4 Rapportage

In deze rapportage worden de resultaten van 2013 van alle deelgebieden en seizoenen in de Zuidwestelijke Delta gerapporteerd. Sinds 2012 is de rapportage gesplitst in een schriftelijke Jaarrapportage en een digitale Basisrapportage. In de digitale Basisrapportage wordt de data van 2013 vergeleken met eerdere jaren en worden ruimtelijke en temporele trends weergegeven. In de Jaarrapportage beschrijft de gebruikte methoden en een nadere uitleg bij de belangrijkste ontwikkelingen en observaties die volgen uit de digitale Basisrapportage.

1.5 Leeswijzer

Deze rapportage omvat de resultaten van de macrozoöbenthos bemonsteringen van het Delta-gebied in het voorjaar en najaar van 2013. Hieronder vallen de Grevelingen, het Veerse Meer, De Oosterschelde en de Westerschelde. Deze jaarrapportage is onderdeel van een drietal do-

cumenten, welke zijn opgesteld voor dit project; de jaarrapportage, de digitale basisrapportage en het databestand met ruwe data. Deze producten vormen gezamenlijk het resultaat uit dit project.

In hoofdstuk 2 wordt een uitgebreide omschrijving van de gebruikte materialen en methoden gegeven. In hoofdstuk 3 volgt een beschrijving van de opvallende resultaten en belangrijke ontwikkelingen die uit de analyses in de digitale basisrapportage naar voren zijn gekomen. Tevens worden aanbevelingen gegeven naar aanleiding van de resultaten. Naast deze resultaten van het macrozoöbenthos worden in hoofdstuk 3 de resultaten van de sediment analyse beschreven, evenals een weergave van de mogelijke seizoensinvloeden op het macrozoöbenthos.

Verwijzingen naar de bijlagen worden in de tekst gedaan met "Tabel 0-x" of "Figuur 0-x".

2 Materiaal en methode

2.1 Locaties en bemonsteringstijden

De onderzoekslocatie in de Zuidwestelijke Delta omvat vier waterlichamen, te weten het Grevelingenmeer, het Veerse Meer, de Oosterschelde en de Westerschelde. Net als in eerder jaren, werden het Grevelingenmeer en het Veerse meer bemonsterd in zowel het voorjaar als het najaar. Sinds 2009 vindt er in de Ooster- en Westerschelde een ecotoopgerichte bemonstering plaats, die alleen in het najaar plaatsvindt.

- De monsternamen in het Grevelingenmeer hebben respectievelijk plaatsgevonden tussen 18 maart en 2 april, en tussen 23 en 26 september.
- Het Veerse Meer is respectievelijk bemonsterd tussen 21 maart en 4 april, en tussen 26 augustus en 1 oktober.
- De Oosterschelde is bemonsterd tussen 20 augustus en 17 september.
- De Westerschelde is bemonsterd tussen 22 augustus en 26 september.

In Tabel 2-1 is het aantal monsters dat per seizoen in elk waterlichaam is genomen te zien.

Tabel 2-1: Aantal monsters per seizoen en waterlichaam.

	Voorjaar		Najaar		Steekbuis	Totaal
	Boxcorer	Vacuüm Steekbuis	Boxcorer	Vacuüm Steekbuis		
<i>Grevelingen</i>	40	20	40	20		120
<i>Veerse Meer</i>	40	20	40	20		120
<i>Oosterschelde</i>			50		80	130
<i>Westerschelde</i>			60		135	195
Totaal	80	40	190	40	215	565

Het Grevelingenmeer en Veerse Meer zijn onderverdeeld in plots, te weten Oost en West voor de Grevelingen, en Oost en Centraal voor het Veerse Meer. De monsterlocaties in deze gebieden zijn gelegen op vastgestelde locaties en evenredig verdeeld over drie diepte strata:

Grevelingen: minder dan 2 meter diep, tussen 2 en 6 meter diep, dieper dan 6 meter.

Veerse Meer: minder dan 2 meter diep, tussen 2 en 8 meter diep, dieper dan 8 meter.

In elk van de strata zijn 10 monsters genomen. Alle strata liggen in het sublitoraal. De ligging van de monsterlocaties is te zien in Figuur 0-1 en

Figuur 0-2.

De Oosterschelde en Westerschelde zijn bemonsterd volgens het ecotopen principe.

De Oosterschelde is volgens de ecotopenkaarten van Rijkswaterstaat van 2012, onderverdeeld in 7 ecotopen, de Westerschelde in 12 ecotopen, waarvan 6 in het brakke deel en 6 in het zoute deel van de Westerschelde. In de Oosterschelde waren er 4 litoraal en 3 sublitoraal gelegen ecotopen, en in de Westerschelde respectievelijk 4 litorale en 2 sublitorale ecotopen in zowel het zoute als brakke deel. Verder verschillen de ecotopen in de dynamiek en sediment typering. In Tabel 2-2 staan de ecotopen die vooraf door Rijkswaterstaat bepaald zijn, met het aantal te bemonsteren locaties.

Tabel 2-2: Afkortingen en beschrijvingen ecotopen en aantal te bemonsteren locaties per ecotoop

Oosterschelde							
Afkorting	Watertype	Dynamiek	Litoraal	Slib	Aantal	Omschrijving	Methode
OSZLDHL	Zout	Laag	Hoog lit.	< 25	15	Fijnzandig laagdynamisch hooglitoraal	Steekbuis
OSZLDODP	Zout	Laag	Ondiep		10	Laagdynamisch ondiep sublitoraal	Boxcorer
OSZODDP	Zout	Laag	Diep		15	Laagdynamisch diep sublitoraal	Boxcorer
OSZLD-SML	Zout	Laag	Midden lit.	< 25	25	Fijnzandig laagdynamisch middenlitoraal	Steekbuis
OSZLD-SLL	Zout	Laag	Laag lit.	< 25	25	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	Steekbuis
OSZHDML	Zout	Hoog	(Midden) lit.		15	Hoogdynamisch litoraal	Steekbuis
OSZHDDP	Zout	Hoog	Diep		25	Hoogdynamisch sublitoraal	Boxcorer
Westerschelde							
Afkorting	Watertype	Dynamiek	Litoraal	Slib	Aantal	Omschrijving	Methode
WSZLDHL	Zout	Laag	Hoog lit.	< 25	10	Fijnzandig laagdynamisch hooglitoraal	Steekbuis
WSZLDODP	Zout	Laag	Ondiep		10	Laagdynamisch ondiep sublitoraal	Boxcorer
WSZLD-SML	Zout	Laag	Midden lit.	< 25	25	Fijnzandig laagdynamisch middenlitoraal	Steekbuis
WSZLD-SLL	Zout	Laag	Laag lit.	< 25	20	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	Steekbuis
WSZHDML	Zout	Hoog	(Midden) lit.		10	Hoogdynamisch litoraal	Steekbuis
WSZHDDP	Zout	Hoog	Diep		20	Hoogdynamisch sublitoraal	Boxcorer
WSBLDODP	Brak	Laag	Ondiep		10	Laagdynamisch ondiep sublitoraal	Boxcorer
WSBLD-SML	Brak	Laag	Midden lit.	< 25	25	Fijnzandig laagdynamisch middenlitoraal	Steekbuis
WSBLD-SLL	Brak	Laag	Laag lit.	< 25	20	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	Steekbuis
WSBLD+SML	Brak	Laag	Midden lit.	> 25	15	Slibrijk laagdynamisch middenlitoraal	Steekbuis
WSBHDMML	Brak	Hoog	(Midden) lit.		10	Hoogdynamisch litoraal	Steekbuis
WSBHDDP	Brak	Hoog	Diep		20	Hoogdynamisch sublitoraal	Boxcorer

De planning van de geografische ligging van de monsterlocaties is uitgevoerd met ArcGIS. De ecotopen kaarten zijn aangeleverd door Rijkswaterstaat. Het volgende stappenplan is gebruikt om tot de random locatieplanning te komen:

- Koppeling van de codering van ecotopen in de opdracht met de ecotopentypen in de ecotoopkaarten;
- Verwijdering van alle eco-elementen, waarin niet bemonsterd mag worden, zoals mosselpercelen, oesterbanken, etc.;
- Verwijderen van bekende zeehondenrustplaatsen met de bijbehorende buffer (1500m.);
- Berekenen van de oppervlakten van ieder afzonderlijk ecotoop en selectie van alle gebieden groter dan 10 hectare (> 10 ha);
- Plaatsen van een buffer van 25 meter van de ecotoopgrens, zodat monsters minimaal 25 meter van de ecotoopgrens worden geplott;
- Selectie van de overgebleven gebieden en het plotten van het aangegeven aantal locaties uit de opdracht per ecotoop met tool, die random locaties plot per ecotoop.

Na het plotten van de beoogde monsterlocaties in de ecotopenkaarten zijn deze gecontroleerd door Rijkswaterstaat en getoetst¹ op het gebied van bereikbaarheid, droogval en veiligheid. Daaruit is een selectie gemaakt en is een klein aantal monsterlocaties verlegd. In

Figuur 0-3, **Figuur 0-4** en **Figuur 0-5** is de ligging van de monsterlocaties te zien. De coördinaten en diepte/ hoogte gegevens van alle monsters zijn terug te vinden in de bijlagen in het digitale logboek behorend bij dit project.

2.2 Macrozoöbenthos

2.2.1 Monstername

De monstername van het macrozoöbenthos heeft plaatsgevonden volgens RWSV 913.00.B200, versie 2.0, 14-02-2013 (RWS Waterdienst). In de onderstaande tabel is per waterlichaam weergegeven welke bemonsteringsapparatuur er is gebruikt, met de steekdieptes en het aantal steken per monsterlocatie.

Tabel 2-3: Gegevens bemonsteringsapparaten per waterlichaam en diepte

Waterlichaam	ligging monster	veldapparaat	steek-diameter (cm)	opp. bemonsteringsapparaat (m ²)	Steekdiepte (cm)	aantal monsters/locatie
Grevelingenmeer	sublitoraal, <2m.	vacuüm steekbuis	10	0,0078	35	2
Grevelingenmeer	sublitoraal, >2m.	boxcorer	31,5	0,078	15-35	1
Veerse Meer	sublitoraal, <2m.	vacuüm steekbuis	10	0,0078	35	2
Veerse Meer	sublitoraal, >2m.	boxcorer	31,5	0,078	15-35	1
Oosterschelde	litoraal	Steekbuis	10	0,0078	35	2
Oosterschelde	sublitoraal	boxcorer	31,5	0,078	15-35	1
Westerschelde	litoraal	Steekbuis	10	0,0078	35	2
Westerschelde	sublitoraal	boxcorer	31,5	0,078	15-35	1

2.2.1.1 Sublitoraal

Boxcorer

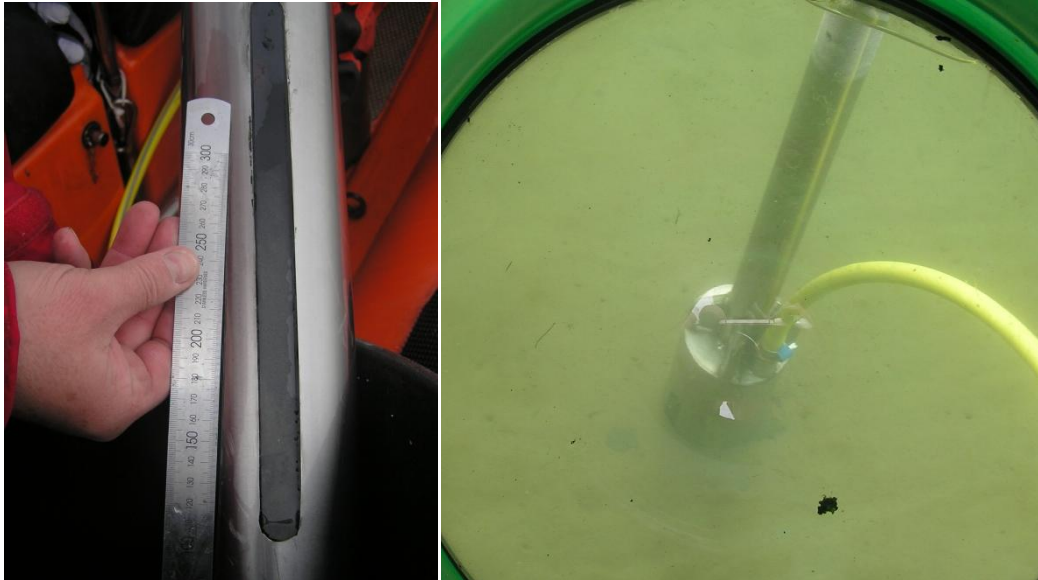
De monsters in het sublitoraal werden genomen met een Reineckboxcorer, vanaf het onderzoeksschip 'Delta' van Rijkswaterstaat. Monsterdieptes van de monsterlocaties worden opgenomen op de brug en vastgelegd door de schipper. De overige parameters (GPS coördinaten, tijdstip en kenmerken van het monster) werden opgenomen door de meetleider van Grontmij. Voor iedere locatie is een veldformulier ingevuld, waarin de specificaties van de metingen zijn vastgelegd een voorbeeld van dit veldformulier is te vinden in het protocol van Rijkswaterstaat (Naber, 2013)

Op elke monsterlocatie is één boxcorer monster genomen. In alle gevallen werd de diepte van het gestoken monster gemeten. Bij een diepte van het gestoken sediment minder dan 15 cm werd het monster opnieuw genomen. Van elk monster er een korte karakterisering van sediment, dynamiek, bodemleven en begroeiing gegeven. Tevens is een foto van iedere intacte boxcorer genomen. Vervolgens werd de boxcorer uitgespoeld over een pons-zeef met een zeefdiameter van 1 mm. Van ieder residu werd een foto genomen. In de voorgaande jaren werden uit die boxcorer 2 steekbuizen met een diameter van 10 cm genomen (totale oppervlakte 0.016 m²). In 2013 zijn de boxcores voor het eerst in zijn geheel uitgespoeld en meegenomen. Het uitgespoelde residu werd direct gefixeerd met 6% formaldehyde oplossing in zeewater, gebufferd met borax.

¹ Door dhr. Robert Jentink, Rijkswaterstaat CIV

Vacuüm steekbuis

De monsters in het ondiepe deel (< 2 meter) van het Veerse meer en de Grevelingen zijn genomen met een vacuüm steekbuis, omdat deze locaties niet kunnen worden bemonsterd met een boxcorer. Deze monsters zijn genomen met een vacuüm steekbuis (Figuur 2-1) vanaf een RIB (Ridgid Inflatable Boat), als alternatief voor de flush corer die voorheen gebruikt werd bij dit project. Daarnaast geeft het gebruik van een steekbuis geeft meer zekerheid over het werkelijk bemonsterde oppervlak en steekdiepte ten opzichte van de flush corer, omdat het net zo werkt als een normale steekbuis. Omdat er nog water op het te bemonsteren oppervlak ligt, moet er een sterk vacuüm gecreëerd worden om het bemonsterde sediment in de buis te houden.

Figuur 2-1: Vacuüm steekbuis. Foto links: kijkglas in de steekbuis voor steekdiepte bepaling, foto rechts: Vacuüm steekbuis in het sediment van de Grevelingen (voorjaar 2013).

Per monsterpunt zijn 2 steekbuizen genomen, met uitzondering van de monsters in het voorjaar, toen steeds 1 steekbuis is genomen. De monsters zijn gestoken tot een diepte van 35 cm in het sediment, dit werd na het steken van het monster gecontroleerd met het kijkglas dat in. Daarna werden de monsters overgebracht in een pons-zeef met gaten van 1mm in doorsnede en uitgezeefd in het water. De uitgespoelde residuen werden aan het einde van elke gefixeerd met 6% formaldehyde oplossing in zeewater, gebufferd met borax. Van elk monster er een korte karakterisering van sediment, dynamiek, bodemleven en begroeiing gegeven.

2.2.1.2 Litoraal

Steekbuis

De locatie van een monsterpunt werd in het veld opgezocht met een GPS. Als het punt bereikt was, werd bepaald of het punt in het ecotoop lag dat vooraf bepaald was (zie ook 2.2.1.4). In het litoraal werden per monsterpunt twee steekbuizen genomen tot een diepte van 35 cm, op maximaal 50 cm afstand van elkaar. De monsters werden uitgezeefd met een pons-zeef met gaten van 1mm en vervolgens gefixeerd met 6% formaldehyde oplossing in zeewater, gebufferd met borax. Van elk monster er een korte karakterisering van sediment, dynamiek, bodemleven en begroeiing gegeven. Tevens werden er bij elk monsterpunt twee foto's genomen, een detail opname en een overzichtsfoto. Dit om een beeld te geven van de monsterlocatie en de omgeving. De foto's worden gebruikt om achteraf het ecotoop te valideren (niet alleen de veldwaarneming, maar ook de kartering m.b.v. luchtfoto's).

2.2.1.3 Logboek (veldwerkzaamheden)

In de hier volgende paragraaf worden opvallende zaken in het veldwerk beschreven, die kunnen leiden tot afwijkingen van de werkvoorschriften. Deze zaken zijn aan het einde van elke velddag genoteerd in het veldlogboek. Dit is ook opgeleverd aan Rijkswaterstaat.

- Gedurende het steekbuisonderzoek in het litoraal zijn geen afwijkingen geconstateerd met betrekking tot de werkvoorschriften. Tot de opvallende waarnemingen tijdens het steekbuisonderzoek behoort het gedrag van de zeehonden. Een aantal keren naderden zeehonden de veldmedewerkers op een drooggevalle plaat tot een afstand van 300 meter, terwijl wij volgens protocollen minstens 1500 meter afstand moeten houden.
- Tijdens de boxcorebemonstering is een aantal keer afgeweken van het protocol. Op zeer slibrijke locaties in de Grevelingen en het Veerse meer was de bemonstering moeilijk. De sliblaag was zo dik dat de boxcorer erg diep in het sediment zakte en er een veel dieper monster werd genomen dan de toegestane 35 cm. Na meerdere keren proberen en verplaatsen is het bovenste deel van de boxcore afgeschept (ong. 25 cm) om toch een monster te kunnen nemen. Dit is uiteraard alleen gebeurd met monsters waar de bovenste laag intact was gebleven.
- Ook oppervlakkige veenlagen waren een probleem in de Grevelingen en de Westerschelde. Ook buiten de bekende hard substraat ecotopen kwamen deze voor. Verplaatsing binnen de voorgeschreven straal van 50 m. bood geen verandering in de situatie. Bij aanwezigheid van een dikkere zandlaag, is deze afgespoeld en het onderliggende veen gecontroleerd op beesten (uitspoelen van gaten en spleten).
- Aanwezige oesters zijn in plaats van te worden afgeborsteld meegenomen, omdat werd getwijfeld aan het juist controleren van fauna op en in de schelpen op de boot.
- De bemonstering op de Westerschelde liep stroef door gebreken aan materieel. Kromme messen zorgden voor slecht afsluitende boxen met als gevolg dat deze leegliepen. Ook de afstandbediening van de kraan liet het afweten tijdens langdurige regen.

2.2.1.4 Ecotooptypering

In het kader van de ecotoop gerichte bemonstering is voor elk monster in de Oosterschelde en Westerschelde een ecotoop validatie uitgevoerd voor de veldmedewerkers. Dit is noodzakelijk omdat de ecotopenkaarten per definitie verouderd zijn. De ecotopenkaart van de Oosterschelde wordt 1x per 6 jaar gemaakt en die van de Westerschelde wordt 1x per 2 jaar gemaakt. Er moet dus rekening gehouden worden met lokale veranderingen in de tussentijd.

Vooraf zijn de medewerkers een dag getraind door dhr. Robert Jentink van Rijkswaterstaat om kennis te nemen van de kenmerken van de verschillende ecotopen en het herkennen van de ecotopen in het veld.

Van de volgende parameters werd een inschatting in het veld gemaakt, om te komen tot de validatie van het ecotoop, waarbij tevens gebruik werd gemaakt van het veldformulier:

- Lutum gehalte
- Dynamiek
- Bodemleven
- Begroeiing

De verschillende kenmerken samen leiden tot een bepaald ecotoop.

De hoogteligging was ook onderdeel van het veldformulier. Met Rijkswaterstaat is echter vooraf overeengekomen dat de hoogteligging geen onderdeel hoefde te zijn van de ecotopentypering, aangezien dit in het veld zeer moeilijk tot niet waarneembaar is.

Ter ondersteuning van de ecotooptypering in het veld, werden bij elke locatie twee foto's genomen. Een detailfoto van de monster plek, en een overzichtsfoto om een beeld te krijgen van de omgeving.

Als het geplande ecotoop niet gevonden werd op de locatie van het monsterpunt is er sprake van een "mismatch". Er werd dan binnen een straal van 100 meter gezocht naar het geplande ecotoop. Als dit niet gevonden werd, dan werd het ecotoop bemonsterd, dat wel aanwezig was en ook onderdeel was van de te bemonsteren ecotopen. Als het geplande ecotoop niet aanwezig was en binnen 100 meter ook geen (ander) geschikt ecotoop werd gevonden, dan werd het monster genomen op de oorspronkelijk geplande coördinaten.

2.2.2 Analyse

2.2.2.1 Uitzoeken

Het uitzoeken is uitgevoerd volgens werkprotocol A2.107 (Swarte en Naber, 2012). De monsters zijn minimaal 24 uur alvorens het uitzoeken gekleurd met Bengaal roze. De monsters zijn in zijn geheel uitgezocht, behalve wanneer een monster veel materiaal of organismen bevatte. In dat geval werden deelmonsters genomen.

Om overtollig zand en slib kwijt te raken werd een monster op een 500 µm zeef overgebracht en werd de formaline opgevangen, waarna het in de zeef werd uitgespoeld met kraanwater. Wanneer er veel grof materiaal aanwezig was, werd er een grove zeef (maaswijdte 4 mm) op de fijne zeef geplaatst en werd op die manier het grove materiaal van het fijne materiaal gescheiden. De grote macrovertebraten werden, indien mogelijk, direct gedetermineerd en verwerkt.

Als een monster veel zand of fijn schelpenmateriaal bevatte, werd het gedecanteerd: het monster (of een deel van het monster) werd overgebracht in een groot bekersglas, aangevuld met water en vervolgens voorzichtig geroerd. Daarna werd het water afgegoten over een 500 µm zeef. Deze handeling werd net zo vaak herhaald totdat er geen organismen meer meekwamen met het water.

Vervolgens werd een deel van het gespoelde monster in schoon kraanwater overgebracht in een plastic uitzoekbak en op een lichttafel uitgezocht. Hierbij zijn alle organismen uit de monsters gehaald en op soortgroep gesorteerd (Polychaeta, Crustacea, Mollusca, Echinodermata en overig). Alleen individuen met een kop zijn geteld. In het geval van Bivalvia werden alleen de organismen geteld die nog vlees en een slot hadden, Gastropoda werden geteld als er nog vlees aanwezig was.

Wanneer er deelmonsters waren genomen, werden deze uitgezocht totdat er voldoende organismen waren verzameld:

- Mollusca max. 100
- Crustacea max. 100
- Annelida max. 150

Het overige, niet uitgezochte deel werd gescreend op soorten die nog niet aangetroffen waren. De organismen zijn vervolgens geconserveerd in 4% formaldehyde en bewaard tot determinatie. Het uitgezochte restmateriaal is in de betreffende monsterpot teruggedaan in 4% formaldehyde en opgeslagen. Alle gegevens over het uitzoeken, zoals de uitgezochte fracties, werden genoteerd in een digitaal uitzoekformulier in de database van Grontmij.

2.2.2.2 Determinatie

Alle organismen werden, indien mogelijk, gedetermineerd tot op soortniveau. Als dit niet mogelijk was werden de organismen gedetermineerd tot het eerstvolgende hogere niveau, bijvoorbeeld in het geval van juveniele exemplaren.

Bij het determineren is in sommige gevallen gebruik gemaakt van methyleenblauw. Deze kleurstof maakt bepaalde onduidelijke kenmerken zichtbaar. Ook is gebruik gemaakt van melkzuur: dit maakt het betreffende organisme 'helder' zodat bepaalde details (zoals borstels en interne structuren) zichtbaar worden. Alleen de koppen zijn geteld. In het geval van bijvoorbeeld polychaeta zijn veel individuen vaak beschadigd en incompleet. De koploze onderdelen zijn verzameld en samengevoegd met de complete individuen van dezelfde soort of genus. De naamgeving is conform de TWN lijst genoteerd. Voor mollusken geldt, dat individuen alleen geteld zijn als er vlees aanwezig was, bij de bivalven moest er ook een slot aanwezig zijn.

Sommige soortgroepen zijn lastig te determineren en zijn daarom niet verder gedetermineerd dan phylum- of familieniveau. Ook is de abundantie van bepaalde sessiele groepen lastig te

bepalen. Voor die groepen is alleen de aanwezigheid genoteerd. In tabel 1 staat een overzicht van de uitgevoerde determinatieniveaus en metingen per soortgroep.

Tabel 2-4: Te determineren niveaus en uit te voeren metingen per soortgroep

Soortgroep	Determinatie nivo	Abundantie	(Schelp) lengte	Biomassa
Annelida	Soort	Ja	Nee	Ja
Platyhelminthes	Soort	Ja	Nee	Ja
Arthropoda	Soort	Ja	Nee	Nee
- Crustacea	Soort	Ja	Nee	Ja
- Sessilia	Soort	Aanwezigheid	Nee	Nee
Mollusca	Soort	Ja	Nee	Ja
- Bivalvia	Soort	Ja	Ja	Ja
Bryozoa	Familie	Aanwezigheid	Nee	Nee
Porifera	Familie	Aanwezigheid	Nee	Nee
Cnidaria overig	Niet			
- Anthozoa	Familie	Ja	Nee	Ja
- Hydrozoa	Familie	Aanwezigheid	Nee	Nee
Echinodermata	Soort	Ja	Nee	Ja
Chordata overig	Niet			
- Ascidiacea	Genus	Aanwezigheid	Nee	Nee
- Cephalochordata	Soort	Ja	Nee	Nee
Overigen	Niet			
- Nemertea	Nemertea	Ja	Nee	Ja
- Echiura	Echiura	Ja	Nee	Ja
- Phoronida	Phoronida	Ja	Nee	Ja
- Sipuncula	Sipuncula	Ja	Nee	Ja
- Chaetognatha	Chaetognatha	Ja	Nee	Ja

Van de bivalvia zijn de maximale schelp lengtes gemeten op 1 mm nauwkeurig met een schuifmaat. In het geval van grote genera zoals *Mya* zijn ook fragmenten geteld waarbij nog een sifon aanwezig was.

2.2.2.3 Asvrij drooggewicht (AFDW)

Het asvrij drooggewicht (Ash-Free Dry Weight, AFDW) is bepaald volgens werkprotocol A2.107 (Swarte en Naber, 2012). Waar mogelijk is het AFDW van individuele taxa per monster bepaald.

Voor de meeste soorten is de methode van direct verassen toegepast. Individuen van een soort werden gedroogd bij 65°C (minimaal 48 uur) in een geventileerde droogstoof. Vervolgens werden de organismen afgekoeld in een exsiccator (minimaal 30 minuten) en gewogen op een analytische balans op 0,01 mg nauwkeurig (drooggewicht), waarna ze werden verast in een verasoven bij 530°C (2,5, 4 of 8 uur, afhankelijk van de grootte van de organismen). Na het verassen werden ze opnieuw gewogen (asgewicht), nadat ze eerst minimaal 45 minuten waren afgekoeld in een exsiccator.

Zeer kleine en juveniele organismen konden in sommige gevallen niet worden gewogen, omdat de meetfout in dat geval groter zou zijn dan het daadwerkelijke gewicht. Daarom is ervoor gekozen om verschillende kleine soorten, waarvan niet genoeg individuen aanwezig waren om een betrouwbare biomassa te verkrijgen, per monster bij elkaar te verassen. Voor deze soorten is naderhand de biomassa per soort berekend.

Bivalvia en Gastropoda ≥ 7 mm werden zonder schelp verast. Bivalvia en Gastropoda < 7 mm werden inclusief schelp verast.

Het Asvrij drooggewicht (AFDW) is als volgt berekend:

$$\text{AFDW} = (\text{droogrest} + \text{weegschaaltje}) - (\text{asrest} + \text{weegschaaltje})$$

2.3 Sediment

2.3.1 Monstername

In het Grevelingenmeer en Veerse Meer is bij elk monsterpunt een sedimentmonster genomen, maar alleen tijdens de najaarsbemonstering. In de Oosterschelde en Westerschelde is bij 50% van de monsterlocaties een sedimentmonster genomen. De sedimentmonsters zijn bij het inplannen van de locaties evenredig verdeeld over alle ecotopen. Bij elk monster waar een sedimentmonster vereist was, werden 2 steken genomen met een steekbuis van 3 cm in doorsnede, tot een diepte van 8 cm. Deze twee steken werden gecombineerd tot een mengmonster, in een door Rijkswaterstaat aangeleverde plastic pot gedaan en zo snel mogelijk ingevroren, tot de overdracht van de monsters aan Rijkswaterstaat.

Bij de boxcore monsters werden de sedimentmonsters genomen uit de nog intacte boxcore. Monsters werden aan boord van het schip meteen ingevroren. Bij de vacuüm steekbuis monsters, werd naast een benthos monster (10 cm diameter), een aparte vacuüm steekbuis met een diameter van 3 cm gebruikt om de twee sedimentmonsters te nemen. Aan het einde van de dag werden de monsters ingevroren in het veldlaboratorium van Grontmij in Colijnsplaat. De sedimentmonsters bij de steekbuis bemonstering in het litoraal werden naast een benthos monster genomen, in onverstoord sediment. Ook deze monsters werden aan het einde van de dag ingevroren in het lab in Colijnsplaat.

2.3.2 Analyse

De analyse van de sedimentmonsters is uitgevoerd door e afdeling WGML van de Waterdienst van Rijkswaterstaat. De korrelgrootte verdeling van de monsters is bepaald met laserdiffractie door de Malvern Mastersizer. Tevens zijn organisch stof gehalte en slib gehalte ($< 16 \mu\text{m}$) bepaald. De waarden worden weergegeven als gewichtspercentages van het drooggewicht van het totale sedimentmonster, waaruit vooraf grote schelpen en bodemdieren zijn verwijderd.

Het kwam in veel gevallen voor dat de waarden voor organisch stof en slibgehalte kleiner waren dan gemeten kon worden. In dat geval stond er een “<” voor de meetwaarde. Om te komen tot de berekening van gemiddelden per ecotoop en gebied, zijn deze meetwaarden gehalveerd. Dit is een gebruikelijke methode om te kunnen rekenen met meetwaarden beneden de detectiegrens.

Voor de karakterisering van de korrelgroottes en sediment types is de verdeling volgens de Wentworth schaal aangehouden (Wentworth, 1922) (Tabel 2-5).

Tabel 2-5: Sediment typering volgens Wentworth schaal

Sediment type	Korrelgrootte (μm)
klei	< 8
silt	8-63
zeer fijn zand	62-125
fijn zand	125-250
medium zand	250-500
grof zand	500-1000
zeer grof zand	1000-2000
grof grind/ schelpen	> 2000

2.4 Weersomstandigheden

Voor de karakterisering van de weersomstandigheden is gebruik gemaakt van gemiddelde maandtemperatuur en –neerslag gegevens van het KNMI (www.knmi.nl).

Tevens is gebruik gemaakt van het IJnsen vorstgetal (V), voor het karakteriseren van de winter (IJnsen 1981). Dit is een dimensieloos getal tussen 0 (een winter zonder vorst) en 100 (de strengst denkbare winter), gebaseerd op temperatuurmetingen in De Bilt van november tot en met maart. De gebruikte variabelen zijn v (aantal vorstdagen: etmaal met minimum temperatuur < 0°C), y (aantal ijsdagen: vorstdag met ook maximum temperatuur < 0°C) en z (aantal zeer koude dagen: vorstdag met minimum temperatuur < -10°C). Het IJnsen vorstgetal wordt berekend met de formule:

$$V = 0,00275 v^2 + 0,667 y + 1,111 z$$

Het vorstgetal karakteriseert de winter op basis van negen categorieën (zie Figuur 2), waarvan de categorie 'normaal' wordt begrensd door de waarden $V = 16,7$ en $V = 28,4$. De formule geldt expliciet voor weergegevens verzameld in De Bilt, maar de geldigheid van V als correlatievariabele beslaat tenminste geheel Nederland en geldt daarom ook voor de Zeeuwse Delta (IJnsen 1988).

2.5 Uitvoering en verantwoording

Alle werkzaamheden binnen deze opdracht zijn uitgevoerd volgens procedures die zijn vastgelegd in ons kwaliteitszorgsysteem. Ongeveer 2/3 van de macrozoëbenthos analyses zijn uitgevoerd in het laboratorium van Grontmij te Amsterdam. Het andere 1/3 deel van de analyses heeft plaatsgevonden bij Koeman en Bijkerk te Haren. De monsters zijn evenredig verdeeld over de ecotopen en gebieden in de verdeling tussen Grontmij en Koeman en Bijkerk.

Grontmij Nederland is geaccrediteerd voor mariene benthos analyses onder nummer L481, Koeman en Bijkerk onder nummer L573.

De projectleiding is uitgevoerd door Grontmij en was in handen van Edwin Verduin (inhoudelijk) en Michiel Wilhelm (contractzaken). Het veldwerk is uitgevoerd door medewerkers van Grontmij, Bureau Waardenburg, Habitat Advies en Koeman en Bijkerk (Tabel 2-6).

Tabel 2-6: Veldmedewerkers en bijbehorende organisatie

Naam	Bedrijf/Organisatie
Abel Gyimesi	Bureau Waardenburg
Adrienne Verburg	Koeman en Bijkerk
Amy Storm	Grontmij
Bas van de Boogaard	Bureau Waardenburg
Daniel Beuker	Bureau Waardenburg
Edwin Verduin	Grontmij
Jan Goedbloed	Habitat Advies
Joost Bergsma	Bureau Waardenburg
Karin Didden	Bureau Waardenburg
Lilian de Vos	Grontmij
Martijn Doornbosch	Bureau Waardenburg
Mick Hordijk	Grontmij
Peter Spannenburg	Grontmij
Pieter-Bas Broeckx	Bureau Waardenburg
Rien Stolk	Grontmij
Rienk Geene	Habitat Advies
Robert Jentink	Rijkswaterstaat - Zee & Delta

Naam	Bedrijf/Organisatie
Sander Lilipaly	Bureau Waardenburg
Sebastiaan Moedt	Grontmij
Sietse Bouwma	Bureau Waardenburg
Steven Stemerding	Bureau Waardenburg

Het uitzoeken van de monsters is uitgevoerd door Mick Hordijk, Rien Stolk, Peter Spannenburg, Barry Pieters, Sebastiaan Moedt en Lilian de Vos van Grontmij, en door Adrienne Verburg, Olaf Duijts, Harry Boonstra, Gabi Milder-Mulderij, Ewoud van der Ploeg, Rink Wiggers en Gersjon Wolters van Koeman en Bijkerk. De determinaties zijn uitgevoerd door Lilian de Vos, Ton van Haaren, Amy Storm en David Tempelman van Grontmij, en door Adrienne Verburg en Olaf Duijts van Koeman en Bijkerk. De biomassa bepalingen zijn uitgevoerd door Mick Hordijk en Lilian de Vos.

Uitzoek- en determinatie gegevens werden door de analisten rechtstreeks ingevoerd in de mariene database van Grontmij, @tlantis. Verdere verwerking en invoer is uitgevoerd door Edwin Verduin en Lies Leewis. Edwin Verduin beheerde de database. Lies Leewis (Grontmij), Edwin Verduin (Grontmij) en Jan Wanink (Koeman en Bijkerk) voerden de data analyses uit en verzorgden de rapportage.

2.6 Gegevensverwerking

De resultaten van het uitzoeken en determineren van de monsters is bijgehouden op uitzoek- en determinatieformulieren. Daarnaast is voor dit project een database (@tlantis) opgezet om mariene data tijdens de gehele contractduur vast te leggen. In deze database kunnen analisten direct hun bevindingen noteren. Data verwerking van de gegevens uit de database tot aan Rijkswaterstaat op te leveren databestanden is uitgevoerd met MS Access en MS Excel. Verdere data analyse van de inhoudelijke gegevens is uitgevoerd met Excel en ArcGIS en heeft geresulteerd in de tabellen, grafieken en kaarten uit de voorliggende rapportage, en het de Digitale basisrapportage.

De voorliggende Jaarrapportage en de Digitale basisrapportage zijn opgesteld op basis van de volgende protocollen:

- i 80.07, versie 1, 17 juli 2012 (RWS Waterdienst)
- Naber (2012), versie 1.0, 20 juli 2012 (RWS Waterdienst)

Tevens is een opsomming van een inhoudsopgave gebruikt voor de Jaarrapportage, die door Rijkswaterstaat is aangeleverd. Deze inhoudsopgave is op bepaalde punten iets aangepast, zodat de rapportage meer toegepast is op het Deltagebied.

2.7 Naamgeving taxa

Soorten en hogere taxa zijn weergegeven met hun meest recente naam volgens TWN (Taxa Waterbeheer Nederland).

3 Resultaten

3.1 Bemonstering 2013

3.1.1 Mismatches in de ecotooptypering

In totaal waren er 34 monsterlocaties waarbij de ecotooptypering volgens de ecotoopkaarten niet overeenkwam met de situatie in het veld. Dit noemen we een “mismatch”. Tien van deze locaties konden verlegd worden, waardoor het geplande ecotoop toch bemonsterd kon worden. De overige 24 locaties konden niet worden verlegd, omdat het geplande te bemonsteren ecotoop niet in een straal van 100 meter van de geplande monsterlocatie aanwezig was. Hierdoor is het monster genomen op de geplande locatie en is het aanwezige ecotooptype zo goed mogelijk vastgelegd.

In Tabel 3-1 is te zien dat het aantal locaties met een ecotoop mismatch, die niet verlegd konden worden, ongeveer 7% uitmaken van alle bemonsterde locaties. Samen met de monsterlocaties die verlegd zijn en dus hetzelfde ecotooptype hebben behouden, komt dit percentage op ongeveer 10% van het totaal aantal bemonsterde locaties.

Tabel 3-1 Mismatches per waterlichaam met percentages ten opzichte van het totaal aantal monsters

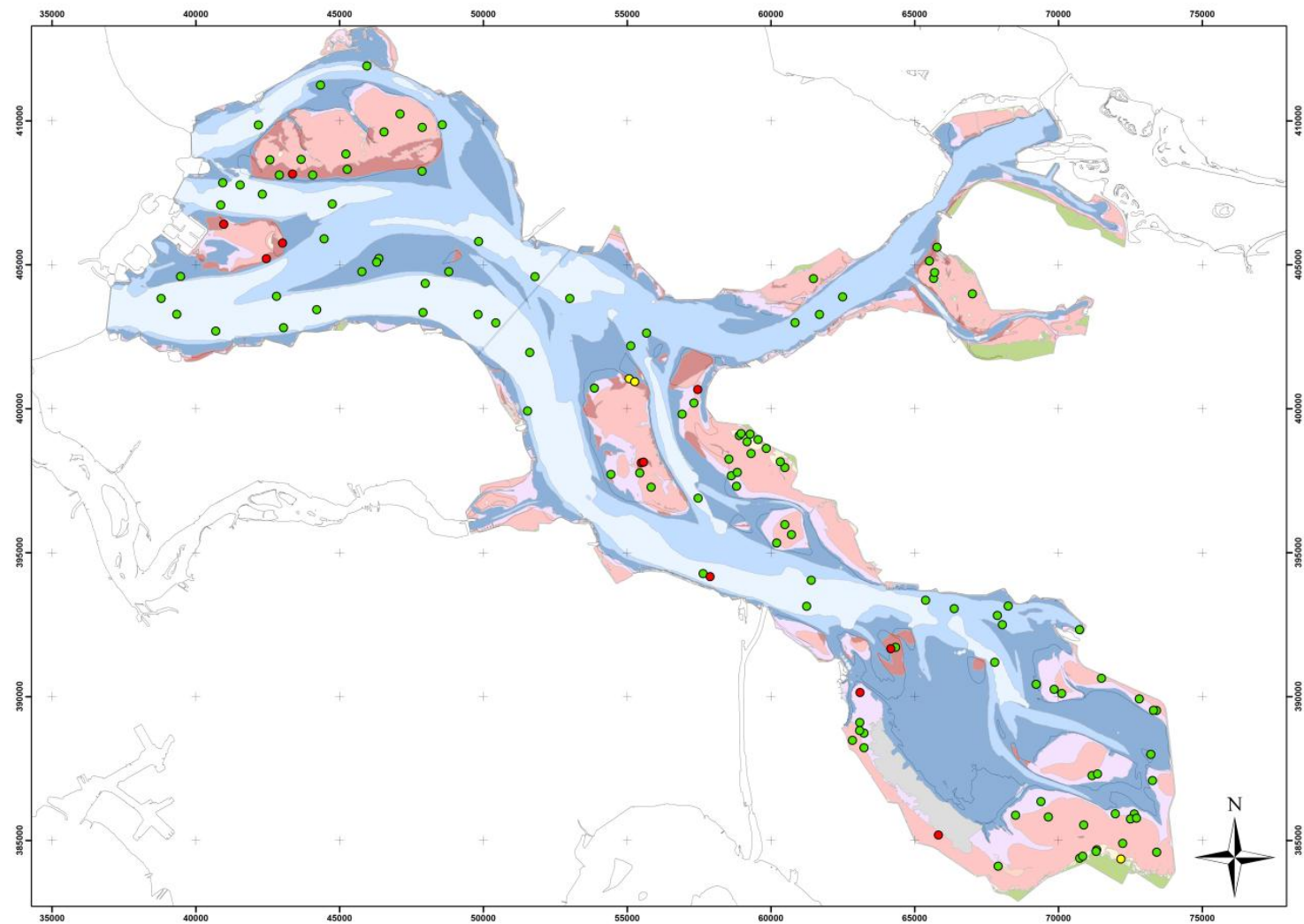
Waterlichaam	Aantal locaties				% mismatch t.o.v. totaal		
	niet verlegd	verlegd	totaal mismatches	totaal bemonsterd	niet verlegde locaties	verlegde locaties	totaal mismatches
Oosterschelde	11	3	14	130	8.46	2.31	10.77
Westerschelde	13	7	20	195	6.67	3.59	10.26
Totaal	24	10	34	325	7.38	3.08	10.46

Door het niet verleggen van bepaalde monsterlocaties zijn soms ook nieuwe ecotooptypen “ontstaan” (zie Tabel 3-2).

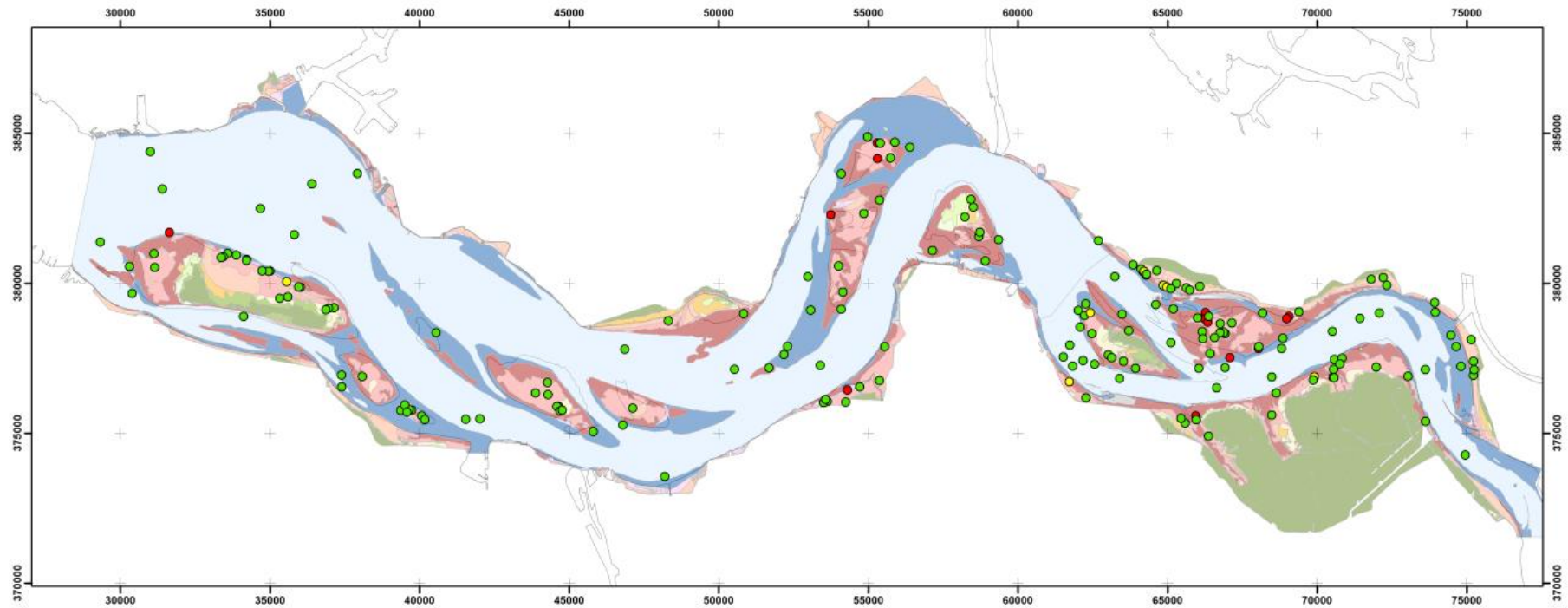
In Tabel 0-2 zijn de monsterlocaties te vinden waar een mismatch was, met bijbehorende coördinaten. In Figuur 3-1, Figuur 3-2 en Figuur 3-2 is de ruimtelijke weergave van de locaties te zien met het label wel of geen mismatch.

Tabel 3-2 Nieuwe ecotootypen door mismatches

Waterlichaam	Ecotoop	Dynamiek	Hoogte	Slib gehalte	Aantal locaties
Oosterschelde	OSZHD-SLL	Hoog dynamisch	Laag litoraal	< 25%	1
Oosterschelde	OSZLD+SML	Laag Dynamisch	Midden litoraal	> 25%	1
Oosterschelde	OSZLDML	Laag Dynamisch	Midden litoraal	-	8
Westerschelde	WSBHDODP	Hoog dynamisch	Diep	-	1
Westerschelde	WSBHD-SLL	Hoog dynamisch	Laag litoraal	< 25%	3
Westerschelde	WSBLD+SLL	Laag dynamisch	Laag litoraal	> 25%	2
Westerschelde	WSZLDDP	Laag dynamisch	Diep	-	1
Westerschelde	WSZHD-SLL	Hoog dynamisch	Laag litoraal	< 25%	1
Westerschelde	WSZHD-SML	Hoog dynamisch	Midden litoraal	< 25%	1
Westerschelde	WSZLD+SML	Laag dynamisch	Midden litoraal	> 25%	1
Westerschelde	WSZLDML	Laag dynamisch	Midden litoraal	-	1

Figuur 3-1: Mismatches in de meetpunten van de Oosterschelde; groen = geen mismatch; rood = mismatch en niet verlegd (dus nieuw ecotoop type voor meetpunt); geel = mismatch en verlegd.

Figuur 3-2: Mismatches in de meetlocaties van de Westerschelde; groen = geen mismatch; rood = mismatch en niet verlegd (dus nieuw ecotoop type voor meetlocatie); geel = mismatch en verlegd.

3.1.2 Sediment

De sediment gegevens zijn te vinden in Tabel 0-3 en de ruimtelijke weergave van de sediment gegevens in Figuur 0-6 tot en met Figuur 0-17.

In het Grevelingenmeer is de korrelgrootte in het oostelijk deel duidelijk kleiner dan die in het westelijk deel (gem. 140 μm vs. gem. 217 μm). Dit is vooral terug te zien in het diepe stratum (>6m.), waar de mediane korrelgrootte 95 μm is in het oostelijk deel en 218 μm in het westelijk deel. De geringe korrelgrootte in het diepste stratum van het oostelijk deel correspondeert met hoge organisch stof gehalten (6,18%) en slib gehalten (33,68%).

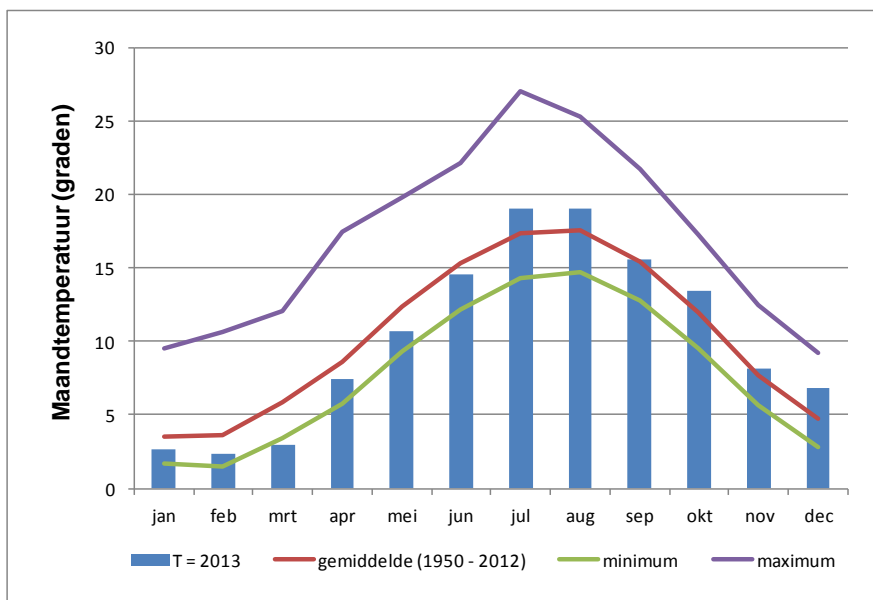
De korrelgroottes in het centraal, westelijk gelegen, deel van het Veerse Meer zijn groter dan die in het oostelijk deel (gem. 190 μm vs. gem. 115 μm). In beide gebieden neemt de korrelgrootte af met de diepte, samengaand met een toename van organisch stof en slib. Het slibgehalte in het diepste stratum (>8m.) van het oostelijk deel van het Veerse Meer is 46%, wat extreem hoog is voor waterbodems. In het veldlogboek is melding gemaakt van zeer slibrijke monsters bij de Krabbekreeksluis. Bij deze monsters is ook vaak de bovenste 25 cm van een intact boxcoremonster afgescheept vanwege de zeer lange spoeltijd voor deze slibrijke monsters (zie ook 2.2.1.3).

In het Grevelingenmeer en het Veerse Meer stromen relatief weinig vergeleken met de getijdewateren zoals de Ooster- en Westerschelde. Hierdoor vinden we kleine korrelgroottes in de diepere delen. In de Ooster- en Westerschelde is dit omgekeerd. In de sublitorale delen van de Oosterschelde was de korrelgrootte groter (gem. 263 μm) dan in de litorale delen (172 μm). Dit wordt veroorzaakt door stroming door getijdenbewegingen. Ook waren de monsters uit de hoogdynamische ecotopen gemiddeld groter van samenstelling dan de laag dynamische monsters, zowel in het sublitoraal als in het litoraal. Een uitzondering hierop zijn de 8 monsters in het midden litoraal die een mismatch vormden en die in het veld zijn beoordeeld op laag dynamisch in plaats van hoog dynamisch (nieuwe ecotoopcode: OSZLDML). Deze monsters hadden een gemiddelde korrelgrootte van 241 μm . Mogelijk zitten deze monsters in een overgangsfase van hoog dynamisch naar laag dynamisch, en hebben ze nog een deel van de hoog dynamische kenmerken behouden. De overige laag dynamische monsters hebben een korrelgrootte die gemiddeld ligt tussen 122 μm en 172 μm . Vooral het monster uit het slibrijke laag dynamische midden litoraal (dit was een mismatch) heeft een hoog organisch stof (2,72%) en slibgehalte (15,13%), vergeleken met de andere ecotopen.

Ook in het brakke deel van de Westerschelde heeft het sediment van het sublitoraal een gemiddeld grovere korrel vergeleken met het litoraal (gem. 230 μm vs. gem. 150 μm). Hetzelfde geldt voor het zoute deel (253 μm vs. 174 μm). Hoge slib en organisch stof gehalten werden vooral gevonden in het brak laag dynamisch ondiep (WSBLDODP; 10,8% resp. 0,96%), in het brak laagdynamisch slibrijk midden litoraal (WSBLD+SML: 29,53% resp. 1,82%) en in het zout laag dynamisch diep (WSZLDDP, mismatch: 22,4% resp. 1,46%). Deze laatste is opvallend omdat de korrelgrootte bij dit monster 259 μm is, wat bijzonder is bij zo een hoog slibgehalte. Het veldlogboek zegt over dit monster dat het op een erg slibbige locatie lag en dat het monster een laagje slib bevatte, met daaronder zware klei. Mogelijk zat er in dit monster een kleine hoeveelheid grof grind of anderszins grof sediment, wat heeft geleid tot de relatief grote korrelgrootte voor dit monster.

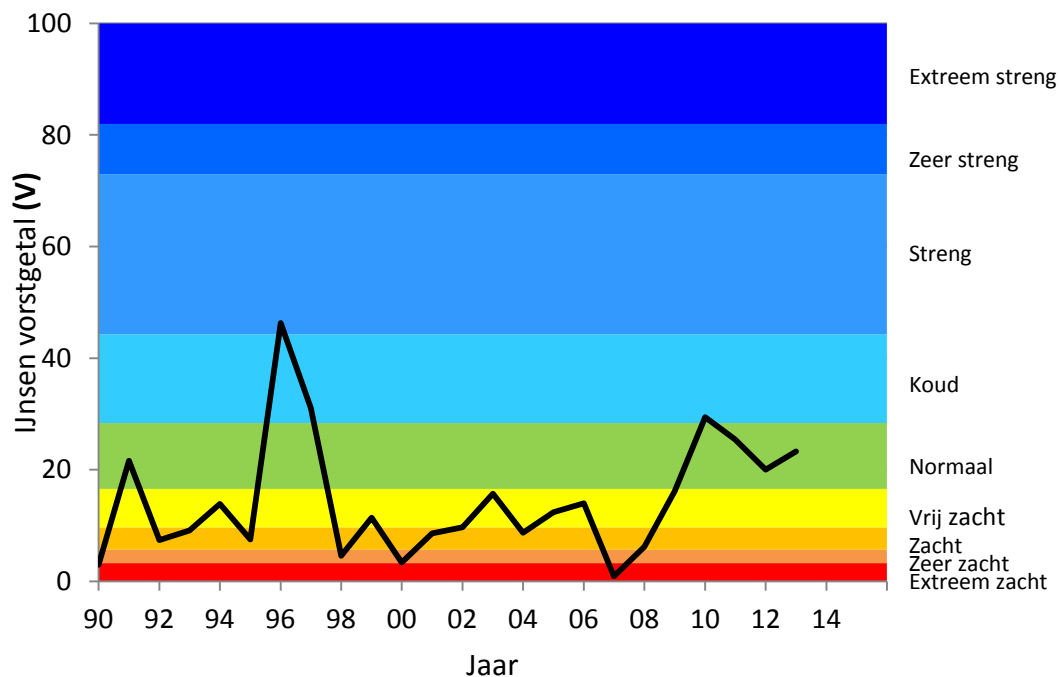
3.1.3 Seizoenseffecten op macrozoöbenthos

De winter van begin 2013 was vrij koud. In Figuur 3-3 is te zien dat de temperatuur in de maanden januari tot mei (blauwe balk) lager lag dan het langjarig gemiddelde (rode lijn). Vooral maart was beduidend kouder dan gemiddeld. In juli en augustus was hoger de temperatuur hoger dan gemiddeld.

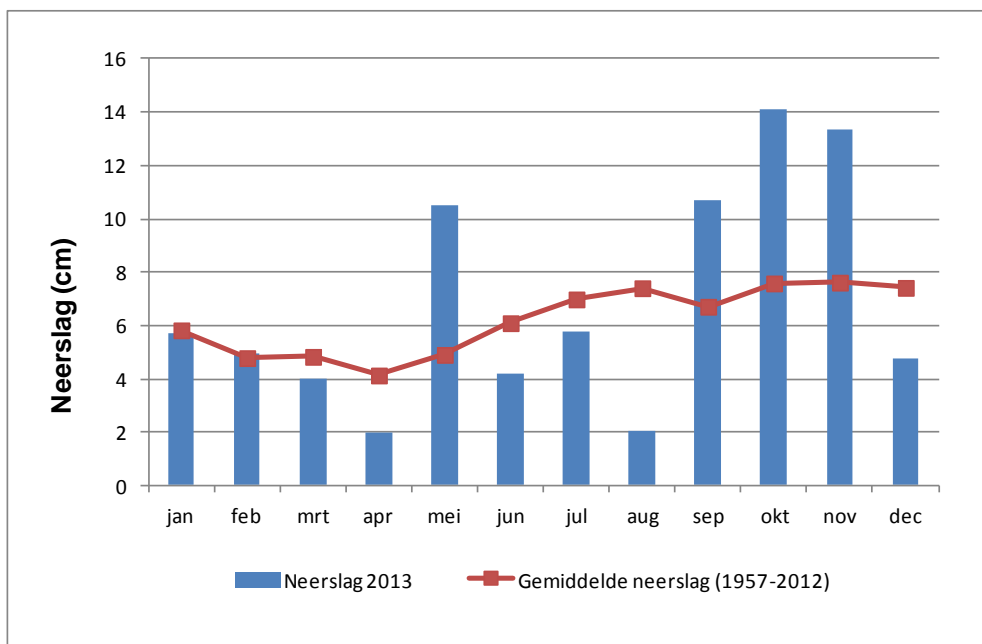
Figuur 3-3: Gemiddelde maandtemperatuur in 2013, vergeleken met de gemiddelde, minimum en maximum temperatuur van 1950 tot 2012

Het vorstgetal van IJnsen geeft aan dat de winter van 2012-2013 normaal was. In vergelijking met de periode van extreem zachte winters van 1998 tot 2007 (Figuur 3-4). De winter van 2010 was koud.

Figuur 3-4: Waarden voor het IJnsen vorstgetal over de periode 1990 - 2013. Het jaar 1990 vertegenwoordigt de voorgaande winter van 1989 - 1990, enzovoort. De kleurindeling vertegenwoordigt de karakterisering van de betreffende winter (van extreem zacht tot extreem streng).

Figuur 3-5 geeft aan dat vooral april en augustus erg droog waren, en dat er in september veel neerslag is gevallen ten opzichte van het langjarig gemiddelde.

Figuur 3-5: Gemiddelde neerslag per maand in 2013, vergeleken met de gemiddelde neerslag per maand van 1957-2012

In het Veerse Meer en de Grevelingen werd dit jaar tweemaal een monstercampagne uitgevoerd. Het koude voorjaar en warme zomer kunnen effecten hebben op de macrozoöbenthos-gemeenschap.

3.2 Belangrijkste ontwikkelingen macrozoöbenthos

3.2.1 Nieuwe en verdwenen soorten

3.2.1.1 Algemeen

In alle zoute wateren van de Zuidwestelijke Delta zijn nieuwe taxa aangetroffen voor het MWTL programma. Over het algemeen geldt dat het deel van deze taxa, welke niet tot op soortniveau kon worden gedetermineerd, niet werkelijk nieuwe taxa voor het MWTL zijn, maar taxa die in eerdere jaren wel tot op soortniveau werden benoemd. Taxa kunnen op een hoger niveau zijn benoemd, omdat een individu bijvoorbeeld niet alle determinatiekenmerken had om het individu met zekerheid tot op soortniveau te determineren. Door deze reden kan worden verklaard, waarom er in 2013 veel taxa voor het eerst of sinds lange tijd in het MWTL zijn gevonden. Dezelfde – omgekeerde - redenering kan worden doorgevoerd voor de nieuwe en verdwenen taxa die eerder niet tot op soortniveau zijn gedetermineerd, maar in 2013 wel.

Tharyx spec. A is een veelvuldig aangetroffen soort, die in alle wateren in 2013 voor het eerst in het MWTL programma is aangetroffen. Omdat deze soort wijdverspreid aanwezig is, is het waarschijnlijk dat de soort niet werkelijk nieuw is voor deze regio, maar dat de soort in eerdere jaren op een hoger niveau Cirratulidae gedetermineerd werd.

Door enkele aanpassingen van het bemonsteringsprotocol en het analyseprotocol in 2013 zijn er enkele taxa, die in de soortenlijsten verschijnen vanaf 2013. Zo wordt er vanaf 2013 een volledig boxcore monster meegenomen, waar er in eerdere jaren twee steekbuizen uit een boxcorer werden gestoken. Hierdoor zijn er grote schelpdieren zoals de Japanse oester in zijn geheel zijn meegenomen. Hierdoor zijn er ook taxa meegenomen, die leven op harde substraten, zoals deze schelpen, zoals de gekerfde zeepok (*Balanus crenatus*). Ook is het analyseprotocol aangepast, waardoor sessiele organismen, zoals zeepokken worden gedetermineerd en de aanwezigheid wordt gerapporteerd.

In de onderstaande paragrafen wordt per gebied ingegaan op de bijzonderheden, en zullen alleen soorten worden genoemd die daadwerkelijk nieuw, terug of verdwenen zijn. Zij vallen dus niet onder de gevallen die in de bovenstaande alinea's zijn uitgelegd.

3.2.1.2 Westerschelde

Tabel 3-3 Samenvatting taxa in de Westerschelde

		Aantal taxa	Aantal soorten	Opmerkingen
Inheems	Nieuw	15	5	Vermoedelijk 5 nieuwe soorten in het MWTL
	Opnieuw gevonden	3		<i>Platynereis dumerilii</i>
	Verdwenen	8	7	Alle soorten voor het laatst in 2003 gevonden, incl. 1 exoot.
Exoten	Aangetroffen	12	10	

Inheemse soorten

In 2013 zijn in de Westerschelde vijf taxa aangetroffen die (mogelijk) nieuw zijn voor de MWTL-monitoring in dit gebied. *Ecrobia ventrosa* (Opgezwollen brakwaterhoortje) is nieuw aangetroffen in de Westerschelde. Dit is een soort die vooral in brakke wateren leeft (ook binnendijs), en in de Westerschelde ook in het brakke deel is gevonden. *Sabella pavonia* is voorheen mogelijk geschaard onder de *Sabellidae*, echter ook deze zijn slechts 1 keer eerder aangetroffen, in 2012. Het is dus waarschijnlijk dat het hier daadwerkelijk om een nieuwe soort gaat. De taxa *Balanidae* en *Balanus crenatus* (pokken) zijn in eerdere jaren wellicht niet meegenomen met de determinaties (zie 3.2.1.1).

Er zijn drie taxa opnieuw gevonden in de Westerschelde. Opvallend is de terugkeer van de worm *Platynereis dumerilii*, die sinds 1993 niet meer in de Westerschelde was aangetroffen. Van het gevonden taxon zeespinnen genus *Nymphon* is het goed mogelijk dat deze de eerder regelmatig aanwezige soort *Nymphon brevirostre* vertegenwoordigt.

Opvallend is dat alle soorten die verdwenen zijn, in 2003 voor het laatst gevonden zijn. Hierbij gaat het vaak om soorten die alleen in 2003 zijn aangetroffen, en dus incidentele waarnemingen waren. Mogelijk heeft dit te maken met de kortstondige toename van aantallen in 2003 in de Westerschelde (Escaravage e.a., 2011), Van het borstelwormen genus *Microphthalmus* was na 2003 alleen de exoot *M. similis* nog in de Westerschelde aanwezig (ook in 2013 aanwezig). In de jaren voor 2003 kwamen drie soorten van dit genus in de Westerschelde voor.

Exoten

In de monsters van de Westerschelde zijn in 2013 twaalf exoten aangetroffen. Hiervan zijn er drie nieuw in de MWTL-monitoring in dit gebied: de zeepok *Balanus improvisus* (mogelijk werd dit taxon voorheen niet meegenomen in de determinaties), de krab *Hemigrapsus* (dit betreft de Penseelkrab *Hemigrapsus tanakoi* of de Blaasjeskrab *Hemigrapsus sanguineus*) en de borstelworm *Syllidia armata*. De borstelworm *Ficopomatus enigmaticus* werd eerder alleen in 2003 in de Westerschelde aangetroffen, en kan dus als verdwenen aangemerkt worden. Van de overige in 2013 aanwezige exoten hebben er drie de status 'ingeburgerd'. Dat is de polychaet *Aphelochaeta* en de bivalven *Mya arenaria* en *Petricolaria pholadiformis*. De resterende zes soorten zijn ook al langere tijd in Nederland aanwezig en hebben de status 'inburgerend'.

3.2.1.3 Oosterschelde

Tabel 3-4 Samenvatting taxa in de Oosterschelde

		Aantal taxa	Aantal soorten	Opmerkingen
Inheems	Nieuw	17	11	<i>Tharyx spec. A</i> veel voorkomend
	Opnieuw gevonden	1	0	
	Verdwenen	4	2	
Exoten	Aangetroffen	11	9	

Inheemse soorten

In 2013 zijn in de Oosterschelde zeventien taxa aangetroffen die nieuw zijn voor de MWTL-monitoring in dit gebied. Hiervan werden twaalf taxa tot op soortniveau gedetermineerd. De soort *Ophelia borealis* is in 2013 nieuw aangetroffen in de Oosterschelde. Waarschijnlijk is dit genus in de jaren tussen 2003 en 2013 gedetermineerd tot de soort *Ophelia rathkei*. Daarnaast is het taxon van het borstelwormen genus *Ophelia* in 2013 opnieuw gevonden.

Vier taxa zijn na 2003 niet meer in de Oosterschelde aangetroffen. Twee hiervan zijn de spionide borstelworm *Dipolydora quadrilobata* en de steurgarnaal *Palaemon longirostris*. Daarnaast komt het borstelwormen genus *Aricidea*. Dit taxon is tot 2013 waarschijnlijk doorgedetermineerd tot *Aricidea minuta* welke vanaf 2003 ieder jaar in de monitoring voorkomt. Hetzelfde geldt voor de familie Paraonidae, het genus *Aricidea* behoort tot deze familie.

Exoten

In 2013 zijn in de monsters van de Oosterschelde elf exoten aangetroffen. Hiervan zijn twee taxa nieuw in de MWTL-monitoring in dit gebied: De Filipijnse tapijtschelp (*Venerupis philippinarum*) en de borstelworm van het genus *Aphelochaeta*. Van dit genus komt in Nederland alleen de soort *Aphelochaeta marioni* voor welke in voorgaande jaren ieder jaar is aangetroffen in de monsters van de Oosterschelde.

Van de overige in 2013 aanwezige exoten hebben er vier de status 'ingeburgerd'. Dat zijn *Alitta virens*, *Aphelochaeta marioni*, *Mya arenaria* en *Petricolaria pholadiformis*. Drie van deze soorten zijn al langere tijd in Nederland aanwezig en hebben de status 'inburgerend'. Dit zijn de slak *Crepidula fornicata*, de tweekleppige *Ensis directus* en de spionide borstelworm *Streblospio benedicti*. Het gevonden krabbengenueus *Hemigrapsus* betreft de Penseelkrab *H. tanakoi* of de Blaasjeskrab *H. sanguineus*. De Penseelkrab heeft de status 'incidentele voortplanting', de Blaasjeskrab heeft de status 'inburgerend'. De borstelworm *Marphysa sanguinea* is niet opgenomen in het Nederlands Soortenregister, maar heeft volgens de Werkgroep Exoten de status 'aangetroffen'.

3.2.1.4 Grevelingenmeer

Tabel 3-5 Samenvatting taxa in de Grevelingen

		Aantal taxa	Aantal soorten	Opmerkingen
Inheems	Nieuw	27	10	
	Opnieuw gevonden	9	8	
	Verdwenen	5	4	Waarvan 2 exoten
Exoten	Aangetroffen	16	16	

Inheemse soorten

In 2013 zijn in het Grevelingenmeer 27 taxa aangetroffen die nieuw zijn voor de MWTL-monitoring in dit gebied. Hiervan konden tien taxa tot op soortniveau worden gedetermineerd. De tot op genusniveau gedetermineerde taxa *Caulleriella*, *Chaetozone*, *Dodecaceria* en *Tharyx* behoren tot de familie Cirratulidae. Van deze vier genera zijn in voorgaande jaren geen soorten gerapporteerd. Het is waarschijnlijk dat deze soorten als niet verder te determineren Cirratuli-

daer zijn opgevoerd. De amfipoden *Apherusa bispinosa* en *Pariambus typicus* en de polychaeten *Glycera tridactyla*, *Mediomastus fragilis* en *Pholoe inornata* zijn allemaal op meer dan één meetlocatie gevonden.

Van de negen teruggekeerde taxa lijken vier soorten in 2013 echt te zijn teruggekeerd in het meetprogramma op het Grevelingenmeer. De borstelwormen *Eulalia viridis*, *Flabelligera affinis* en *Lepidonotus squamatus*. *Balanus crenatus* (gekerfde zeepok) is waarschijnlijk opnieuw gevonden, omdat de monstermethodiek is gewijzigd. De overige teruggevonden soorten werden in het verleden mogelijk tot op een ander niveau gedetermineerd. Zo is er maar één taxon niet tot op soortniveau gedetermineerd; de oester familie Ostreidae. Waarschijnlijk is dit genus in de jaren tussen 2003 en 2010 gerapporteerd als *Ostrea edulis* of het exotische genus *Crassostrea* (Japanse Oester), welke regelmatig zijn gevonden voor 2013. Ook is de borstelwormen *Cirratulus cirratus*, *Eumida sanguinea*, *Malacoceros tetracerus* en *Myrianida prolifera* waren waarschijnlijk wel aanwezig, maar zijn eerder gerapporteerd op familie- of genusniveau.

Van de vier na 2003 niet meer in het Grevelingenmeer aangetroffen taxa is de tweekleppige *Abra tenuis* is mogelijk in de periode 2004 – 2010 op genusniveau gerapporteerd. Omdat deze soort hier in het verleden minder algemeen was dan *A. alba* en *A. nitida*, lijkt de kans echter groter dat hij werkelijk is verdwenen. De Groene wierslak (*Elysia viridis*) is volgens het Nederlands soortenregister een incidenteel/periodiek voorkomende soort. Dat past bij het patroon van voorkomen in het Grevelingenmeer, waar de soort alleen in 2003 is aangetroffen. De klasse van zeesterren Asteroidea is tussen 2004 en 2010 wel gevonden, maar op een lager (soort)niveau gerapporteerd, zoals *Asterias rubens*.

Exoten

In 2013 zijn in de monsters van het Grevelingenmeer zestien exoten aangetroffen, welke tot op soortniveau zijn gedetermineerd. Van deze soorten zijn vier soorten nieuw in de MWTL-monitoring van de Grevelingen. De zeepok *Balanus improvisus*, de vlokreeft *Caprella mutica*, de Japanse oester (*Crassostrea gigas*) en de Filipijnse tapijtschelp (*Venerupis philippinarum*). De Japanse oester is in veel jaren op genusniveau gerapporteerd. De Filipijnse tapijtschelp is in de jaren 2006, 2008, 2009 en 2010 op genus niveau gedetermineerd. De vlokreeft *Caprella mutica* is in 2009 mogelijk gerapporteerd op familieniveau.

Twee exoten zijn in 2013 aangemerkt als verdwenen. Hiervan is de zakpijp *Molgula manhattanensis* alleen in de meetjaren 2001 en 2003 in het Grevelingenmeer aangetroffen. Echter worden zakpijpen niet tot op de soort gedetermineerd. De borstelworm *Proceraea cornuta* is tot en met 2003 tijdens zes meetjaren gevonden.

Van de overige twaalf in 2013 aanwezige exoten hebben er negen de status 'ingeburgerd'. Dat zijn *Alitta virens*, *Aphelochaeta marioni*, *Mya arenaria* en *Petricolaria pholadiformis*, de spionide borstelwormen *Boccardiella ligerica* en *Streblospio benedicti*, de slak *Crepidula fornicata*, de tweekleppige *Ensis directus* en de pissebed *Janira maculosa*. De Penseelkrab (*Hemigrapsus tanakoi*) heeft de status 'incidentele voortplanting' en de borstelwormen *Syllidia armata* en *Syllis gracilis* de status 'incidentele import'. *Streblospio benedicti* is eerder mogelijk opgevoerd als *S. shrubsolii* ((Wolff (2005) en Dekker (2012)), een soort die vanaf 1994 regelmatig is gerapporteerd.

Seizoensveranderingen

Wat betreft de seizoensveranderingen in het macrobenthos, vind er in de Grevelingen in het ondiepe stratum een kleine toename plaats van de dichtheden van alle soortgroepen tussen het voorjaar en najaar. Voor het stratum van 2-6 meter is er een sterke afname van de biomassa van de groep crustacea. Dit kan verklaard worden door de aanwezigheid van relatief veel juvenielen van crustacea in de voorjaarsmonster. In het stratum >6m. vinden geen grote veranderingen plaats. Door de aanwezigheid van enkele volwassen exemplaren van grote soorten (o.a. Japanse oester) nam de biomassa van de Bivalvia sterk toe.

3.2.1.5 Veerse Meer

Tabel 3-6 Samenvatting taxa in het Veerse Meer

		Aantal Taxa	Aantal soorten	Opmerkingen
Inheems	Nieuw	18	8	
	Opnieuw gevonden	2	1	
	Verdwenen	6	3	
Exoten	Aangetroffen	14	13	

Inheemse soorten

In 2013 zijn in het Veerse Meer achttien taxa aangetroffen die nieuw zijn voor de MWTL-monitoring in dit gebied. Hiervan zijn er acht tot op soortniveau gedetermineerd. De meeste van de op een hoger niveau gedetermineerde taxa zijn waarschijnlijk in eerdere jaren wel als soort benoemd en daarom niet werkelijk nieuw voor het Veerse Meer. Hierbij vormt het borstelworm genus *Glycera* een uitzondering. Dit genus is mogelijk ook niet op een hoger niveau gerapporteerd en zou werkelijk nieuw kunnen zijn. Voor de nieuw aangetroffen soort *Tharyx spec. A* geldt dat deze in 2010 mogelijk opgevoerd is als niet verder te determineren Cirratulidae.

Beide teruggekeerde taxa zijn niet tot op soortniveau gedetermineerd. De borstelwormengroep *Eteone flava* agg. is met uitzondering van de periode 1992 – 1994 in het verleden altijd op genusniveau gerapporteerd. Er is hier geen sprake van terugkerende soorten. De Hesionidae vormen ook geen teruggekeerde familie, omdat hiervan in het verleden diverse soorten zijn gerapporteerd.

Van de zes na 2003 niet meer in het Veerse Meer aangetroffen taxa is het fylum der pijlwormen (CHAETOGNATHA) nooit op een lager niveau gerapporteerd. Alleen in het meetjaar 2003 is het fylum gerapporteerd. Van de borstelwormen familie Ampharetidae zijn na 2003 nog de exotische soort *Alkmaria romijni* (2004) en het genus *Ampharete* (2005) aangetroffen. Daarom kwalificeert de familie nog niet als verdwenen. Het pissebedden genus *Sphaeroma*, waarvan in Nederland volgens het Nederlands Soortenregister alleen de soort *S. serratum* (status: 'onvoldoende gegevens') voorkomt, zou in 2010 als de orde ISOPODA kunnen zijn gerapporteerd. In dat geval kwalificeert het genus niet als verdwenen. Dit laatste geldt ook voor de Agaatpissebed (*Eurydice pulchra*). Voor de Witkoppissebed (*Jaera albifrons*) bestaat naast de mogelijke determinatie op ordeniveau in 2010 nog de kans om in de periode 2004 – 2010 op familieniveau te zijn gerapporteerd. De vlokreeft *Gammarus salinus* is in de periode 2004 – 2010 mogelijk regelmatig op genus-, familie- of onderordeniveau gerapporteerd. De status 'verdwenen' is dus voor geen van de zes taxa met zekerheid vast te stellen.

Exoten

In 2013 zijn in de monsters van het Veerse Meer veertien exoten aangetroffen, alle tot op soortniveau gedetermineerd of te herleiden (*Aphelochaeta marioni*). Hiervan zijn twee soorten nieuw in de MWTL-monitoring in dit gebied: de Japanse oester (*Crassostrea gigas*) en de Knotszakpijp (*Styela clava*). De Japanse oester is in veel jaren op genusniveau gerapporteerd (zie voetnoot 1 bij Tabel 8) en classificeert zich daarmee niet als nieuw. Ook over de Knotszakpijp bestaat geen zekerheid, omdat deze regelmatig op klassenniveau (ASCIDIACEA) kan zijn gerapporteerd.

Van de overige twaalf in 2013 aanwezige exoten hebben er vier de status 'ingeburgerd'. Dat zijn *Alitta virens*, *Aphelochaeta*, *Mya arenaria* en *Petricolaria pholadiformis*. Vier soorten zijn ook al langere tijd in Nederland aanwezig en hebben de status 'inburgerend'. Dit zijn de slak *Crepidula fornicata*, de tweekleppige *Ensis directus*, de pissebed *Janira maculosa* en de spionide borstelworm *Streblospio benedicti*. De Penseelkrab (*Hemigrapsus tanakoi*) heeft de status 'incidentele voortplanting' en de borstelwormen *Syllidia armata* en *Syllis gracilis* de status 'incidentele import'. *Venerupis philippinarum* is niet opgenomen in het Nederlands Soortenregister, maar is volgens de Werkgroep Exoten in Nederland aanwezig sinds 2008 en heeft de status 'uitbreidend' (Titselaar 2008; Faasse & Ligthart 2008). *Streblospio benedicti* is eerder mogelijk opge-

voerd als *S. shrubsolii* (zie Wolff 2005; Dekker 2012), een soort die vanaf 1993 regelmatig is gerapporteerd.

De soorten, dichtheden en biomassa's per ecotoop zijn terug te vinden in de bijlagen, in Tabel 0-4 t/m Tabel 0-22.

Seizoensveranderingen

Het ondiepe stratum in het Veerse Meer laat in het najaar van 2013 een toename van de Polychaeta en een afname van de andere soortgroepen zien ten opzichte van het voorjaar. De biomassa alle groepen nam af. De dichtheden en biomassa in het stratum van 2-8m laten een afname van de groep Overige zien. In het diepste stratum nemen de Bivalvia en Gastropoda af in dichtheid, terwijl de Polychaeta en Crustacea in aantal per m² toenemen. De biomassa van de Crustacea en Bivalvia stijgt sterk. Er zijn geen duidelijke overeenkomstige patronen te zien tussen de gebieden of diepte strata die zouden kunnen wijzen op seizoenseffecten.

3.2.2 Lange termijn veranderingen

Tabel 3-7 Samenvatting veranderingen en trends in de Westerschelde. + of - : jaarlijkse variatie; ++ of -- : meerjarige cyclus of trend; () : minimale verandering; 0: geen verandering t.o.v. voorgaande jaar. Een meerjarige verandering kan een andere richting (+ of -) hebben dan jaarlijkse variatie.

Ecotoop (grof)		Alg. trend	Polychaeta	Overige	Crustacea	Bivalvia	Gastropoda	Echinodermata
Brak-Sublitoraal	dichtheid	-	-	+	+	+	+	(-)
Brak-Litoraal	dichtheid	-	+	-	-	-	-	0
Zout- Sublitoraal	dichtheid	-	-	-	-	-	-	-
Zout- Litoraal	dichtheid	-	-	-	-	+	+	(+)
Brak-Sublitoraal	biomassa	+	+	+	+	+	+	(-)
Brak-Litoraal	biomassa	+	++	(+)	+	++	(+)	0
Zout- Sublitoraal	biomassa	--	+	-	+	--	(-)	-
Zout- Litoraal	biomassa	+	-	(+)	+	+	+	0

Net als andere jaren is de gemiddelde dichtheid in het litoraal hoger dan in het sublitoraal. Ten opzichte van 2012 is er voor alle (grove) ecotopen een afname van de dichtheid te zien, dit is echter onderdeel van de jaar tot jaar variatie zoals die in eerdere jaren ook te zien was. In de zoute ecotopen wordt de dichtheid vooral gedomineerd door Polychaeten, terwijl in de brakke ecotopen ook de Crustacea een groot aandeel hebben. De biomassa is het hoogst voor de Bivalvia, met uitzondering van het brak litoraal, waar de Polychaeten de grootste biomassa hebben. De biomassa neemt voor alle ecotopen toe, behalve voor het zoute sublitoraal. Hier wordt de neergaande lijn die in 2012 werd ingezet, voortgezet. Ook dit lijkt onderdeel te zijn van de sterke fluctuaties die in dit ecotoop elke 2-3 jaar te zien zijn sinds 2002. Deze pieken in biomassa worden veroorzaakt door pieken in de biomassa van Bivalvia. De diversiteit (Shannon Wiener index) is sterk toegenomen voor de sublitorale ecotopen, dit is onderdeel van de stijgende trend die sinds 2002-2006 te zien is. Er is een kleine afname voor de litorale ecotopen te zien, er is echter nog steeds een stijgende trend te zien in de Shannon Wiener index, die in 2002 is ingezet.

3.2.2.2 Oosterschelde

Tabel 3-8 Samenvatting veranderingen en trends in de Oosterschelde. + of - : jaarlijkse variatie; ++ of -- : meerjarige cyclus of trend; () : minimale verandering; 0: geen verandering t.o.v. voorgaande jaar. Een meerjarige verandering kan een andere richting (+ of -) hebben dan jaarlijkse variatie.

Ecotoop (grof)		Alg. trend	Polychaeta	Overige	Crustacea	Bivalvia	Gastropoda	Echinodermata
Sublitoraal	dichtheid	-	-	-	-	-	-	-
Litoraal	dichtheid	+	-	-	-	-	--	-
Sublitoraal	biomassa	--	-	-	+	-	+	+
Litoraal	biomassa	(-)	-	-	+	--	+	+

In de Oosterschelde is de dichtheid in het sublitoraal al jaren vrij constant maar in 2013 is er een daling te zien. Deze afname is terug te zien in alle soortgroepen. Het litoraal daarentegen laat een stijging zien van de dichtheid, net als de voorgaande jaren sinds 2010. Ondanks de cyclische pieken in de dichtheid lijkt er een licht dalende trend te zijn van de dichtheid in het sublitoraal. De dichtheid in het sublitoraal wordt vooral gedomineerd door Polychaeta, terwijl in het litoraal vooral de Gastropoda het meest abundant zijn, na een tijdelijke daling tussen 2008 en 2010. Opvallend in het litoraal is dat de Crustacea vanaf 2012 een stijging laten zien in de dichtheid, die nu hoger is dan ooit tevoren. Dit geldt niet voor het sublitoraal, waar de Crustacea dichtheid juist erg laag is in 2013, evenals die van de andere soortgroepen. De biomassa in beide ecotooptypes is licht gestegen ten opzichte van 2012. Het grootste deel van de biomassa in het sublitoraal lag jarenlang bij de Bivalvia, echter vanaf 2012 is deze biomassa 2 tot 7 lager ten opzichte van de vorige jaren. Ook opvallend in het sublitoraal is de zeer sterke afname in zowel dichtheid als biomassa van de Gastropoda in de laatste 2 jaar. Algemeen is biomassa in het sublitoraal in het laatste decennium gemiddeld lager ten opzichte van de jaren '90, wat op een negatieve trend duidt. De biomassa in het litoraal wordt eveneens vooral bepaald door de Bivalvia, maar ook de Polychaeta hebben een groot aandeel. Net als de dichtheid is de biomassa van de Crustacea in 2013 hoog vergeleken met eerdere jaren, alleen in 2004 was de biomassa hoger. De diversiteit (Shannon Wiener index) is licht gedaald voor het sublitoraal, maar is nog steeds hoog ten opzichte van eerdere jaren. In het litoraal is de Shannon Wiener index gelijk gebleven.

3.2.2.3 Grevelingenmeer

Tabel 3-9 Samenvatting veranderingen en trends in het Grevelingenmeer. + of - : jaarlijkse variatie; ++ of -- : meerjarige cyclus of trend; () : minimale verandering; 0: geen verandering t.o.v. voorgaande jaar. Een meerjarige verandering kan een andere richting (+ of -) hebben dan jaarlijkse variatie.

Ecotoop (grof)		Alg. trend	Polychaeta	Overige	Crustacea	Bivalvia	Gastropoda	Echinodermata
<2m	dichtheid	--	+	+	+	+	+	0
2-6m	dichtheid	--	+	-	+	+	+	0
>6m	dichtheid	--	+	+	-	+	+	0
<2m	biomassa	--	(-)	+	+	+	--	0
2-6m	biomassa	--	+	+	-	+	++	-
>6m	biomassa	--	-	+	-	-	++	0

De dichtheid in het Grevelingenmeer is na een stijging in 2010, in 2013 weer afgenomen. De voor- en najaarsbemonstering laten een vergelijkbare daling zien, evenals de boxcore monsters en de monsters genomen met de vacuüm steekbuis. Opvallend in het stratum tot 2m diepte (vacuüm steekbuis) is dat er vergeleken met eerdere jaren weinig Crustacea zijn gevonden, en ook weinig dieren uit de groep Overige. Het aantal Polychaeten ligt wel in dezelfde range als eerdere jaren. Hierdoor is het relatieve aandeel Polychaeten in de dichtheid erg hoog. Ook de biomassa is afgenomen ten opzichte van 2010, behalve bij de najaarsmonsters genomen met de vacuüm steekbuis; deze is meer dan verdubbeld ten opzichte van 2010. Dit is vooral terug te voeren op een zeer sterke toename van de biomassa van Bivalvia, doordat een aantal Japanse Oesters en een groot exemplaar van *Ensis directus* in de monsters zaten. Ook opvallend is de neergaande trend in biomassa van de Gastropoda in het stratum <2m. Dit lijkt ook aanwezig te zijn in de twee diepste strata, maar daar is wel weer een opgaande beweging te zien sinds een dieptepunt in 2008-2009. Overall is er een afnemende trend te zien in de dichtheid en biomassa in de Grevelingen, ondanks een kleine opleving in 2010. De diversiteit in zowel het voor- als najaar van de boxcore monsters (dieper dan 2m.) heeft weer een stijgende lijn sinds een dip in 2009. Daarmee is weer het niveau bereikt van rond het jaar 2000. Desondanks is de trend in het najaar nog steeds negatief. De diversiteit in de vacuüm steekbuis monsters daalt juist sinds 2009-2010. Vooral de voorjaars monsters laten een sterke daling zien. De algehele diversiteit-trend voor de Grevelingen is constant (niet stijgend of dalend) voor het voorjaar en licht dalend voor het najaar.

3.2.2.4 Veerse Meer

Tabel 3-10 Samenvatting veranderingen en trends in het Veerse Meer. + of - : jaarlijkse variatie; ++ of -- : meerjarige cyclus of trend; () : minimale verandering; 0: geen verandering t.o.v. voorgaande jaar. Een meerjarige verandering kan een andere richting (+ of -) hebben dan jaarlijkse variatie.

Ecotoop (grof)		Alg. trend	Polychaeta	Overige	Crustacea	Bivalvia	Gastropoda	Echinodermata
<2m	dichtheid	--	--	--	-	-	-	0
2-8m	dichtheid	--	--	-	+	-	-	0
>8m	dichtheid	--	+	+	+	-	-	0
<2m	biomassa	-	-	-	-	-	-	0
2-8m	biomassa	-	+	-	-	-	-	0
>8m	biomassa	-	-	0	+	++	-	0

De dichtheid in het Veerse Meer is al jaren zeer sterk aan het afnemen en deze trend wordt in 2013 voortgezet. De afname is vooral erg sterk in de ondiepe monsters (<2m; flushcorer/ vacuüm steekbuis). De afname van de absolute aantallen op deze diepte vindt in alle soortgroepen plaats, behalve bij de Polychaeta, die de hoogste dichtheden sinds 2006 hebben. Opvallend is de sterke afname in dichtheden van Polychaeta sinds 2006 bij de twee ondiepste strata. Er vindt ook een verschuiving plaats in het aandeel van de verschillende soortgroepen in de dichtheid, waarbij de Gastropoda afnemen en de Polychaeta vooral sinds 2010 relatief gezien toenemen. Bij de dieper gelegen monsters is er ook een sterke afname te zien in de dichtheid. Opvallend in het diepe deel tussen 2-8m is dat, evenals bij de ondiepe zone, de Gastropoda afnemen, met een uitschieter in 2004-2005. In het diepste stratum (>8m.) neemt de dichtheid van de Polychaeten weer toe na een dip in het najaar van 2010. Net als de dichtheid, is de biomassa over de jaren vrij grillig, met een duidelijke dip in 2003-2004. Deze wordt veroorzaakt door het ontbreken van meetwaarden in het stratum dieper dan 8m in het najaar van 2003. In 2013 daalt de biomassa weer ten opzichte van 2010, met uitzondering van de voorjaarsmonsters in het ondiepe stratum (<2m; vacuüm steekbuis), waar juist een zeer sterke stijging te zien is, die vooral voortkomt uit de Polychaeta, Crustacea en Bivalvia. Voor de Polychaeta en Bivalvia neemt de biomassa hier niet evenredig toe met de dichtheid, wat betekent dat er een aantal grote exemplaren gevonden zijn. Dit betreft vooral *Crassostrea gigas* (Japanse oester) en *Mya arenaria* (strandgaper), en *Arenicola (marina)* (wadpier), *Hediste diversicolor* (veelkleurige zeeduizendpoot) en *Alitta succinea* (ambergele zeeduizendpoot) en *Alitta virens* (zager of zeeduizendpoot). In de strata ondieper dan 2m en tussen 2 en 8 m wordt de biomassa zeer sterk gedomineerd door Bivalvia. Sinds 2009-2010 neemt de biomassa van Gastropoda sterk toe ten opzichte van eerdere jaren tussen de 2 en 8 meter. De biomassa dieper dan 8m is erg grillig. De Bivalvia hebben voor 1999 een aantal pieken in de biomassa, en een gestage toename sinds 2008, met een grote piek in het najaar van 2013. De diversiteit in de diepe strata (boxcore monsters) is nog steeds aan het toenemen, na een algehele daling die duurde tot 2007-2008. In het voorjaar is de diversiteit hoger dan ooit tevoren gemeten, terwijl de diversiteit in het najaar terug is op het niveau van de jaren '90. In het ondiepe stratum (vacuüm steekbuis monsters) neemt de diversiteit juist af en is zowel voor het voorjaar als najaar een dalende trend aanwezig.

3.3 Discussie

3.3.1 *Puntenplanning ecotopen*

De planning van de monsterpunten in de ecotopen van de Oosterschelde en de Westerschelde was volgens het protocol aan een aantal voorwaarden gebonden. Ten eerste moest de oppervlakte van het aaneengesloten gebied waarin een punt binnen een ecotoop werd geplot, groter zijn dan 10ha. Bovendien moest een punt minimaal 25 meter van de ecotoopgrens blijven. De oppervlakte van sommige ecotopen was zo klein dat deze voorwaarden geschonden moesten worden om de punten überhaupt te kunnen plotten. Dit was onder andere het geval bij het ecotoop in het slibrijk laagdynamisch middenlitoraal in het brakke deel van de Westerschelde (WS-BLD+SML).

De vraag is of het vasthouden aan het bemonsteren van een dergelijk klein ecotoop nog het verwachte resultaat geeft, en daarmee dus wenselijk is. Indien dat zo is, bijvoorbeeld als het een doelecotoop betreft, moet kunnen worden afgeweken van de in het protocol gestelde voorwaarden voor bijvoorbeeld oppervlakte en ecotoopbegrenzing. Tevens kan dan overwogen worden of deze monsters nog random geplot moeten worden, of dat een zo optimaal mogelijke ligging van de monsterpunten moet worden nagestreefd door handmatig te plotten. Dit laatste verhoogt de kans op een bemonstering met het gewenste resultaat.

3.3.2 *Wijziging monstermethoden*

3.3.2.1 *Reineckboxcorer*

Ten opzichte van eerdere jaren is in 2013 voor het eerst steeds de gehele core uitgespoeld, gefixeerd en geanalyseerd. Deze beslissing is door Rijkswaterstaat gemaakt om alle bemonsteringen in de Nederlandse zoute wateren methodisch vergelijkbaar te maken. Vóór 2013 werden uit iedere core twee steekbuizen gestoken met een diameter van 10 cm, met een totale oppervlakte van 0.0157 m². Met de nieuwe methode is het monsteroppervlak gestegen naar 0.078 m², een oppervlak dat vijf keer zo groot is als voorheen. Ondanks dat het aantal gevonden individuen en de biomassa niet evenredig met het oppervlak mee zullen stijgen, zou het wel kunnen zorgen voor een trendbreuk. Ook wordt de trefkans om soorten te vinden in een monster hoger, door het grotere oppervlak. Echter door het ontbreken van trendgegevens van de soortentellingen in voorgaande jaren, kan momenteel niet worden beoordeeld of het aantal soorten in 2013 hoger ligt dan in voorgaande jaren. Een analyse van de historische data zou dit kunnen uitwijzen.

Gebaseerd op de resultaten van 2013 lijkt er vooralsnog geen sprake van een ernstige trendbreuk. Echter, één meetjaar is erg kort om een trendbreuk te kunnen constateren. Eventuele veranderingen kunnen ook aan temporele variatie liggen. Aanbevolen wordt om de trendontwikkeling in de komende jaren goed te monitoren en na 2015 een nadere (statistische) analyse te doen om een definitieve uitspraak te kunnen doen over het al dan niet optreden van een trendbreuk.

3.3.2.2 *Vacuüm steekbuis*

Vacuüm steekbuis vs. flush corer

In 2013 is voor het eerst gebruik gemaakt van de vacuüm steekbuis in de bemonstering van het ondiepe sublitoraal (<2m.) in het Grevelingenmeer en het Veerse Meer. Voor deze vernieuwde methode is vooral gekozen vanwege de grotere betrouwbaarheid van het bemonsterde oppervlak ten opzichte van de flush corer. De flush corer zoog het sediment op, na het opwervelen ervan met een krachtige waterstraal. Hierdoor was het exacte oppervlak niet te bepalen, omdat ook sediment rondom de randen van de flush corer meegenomen werd. De hoeveelheid sediment zal meer of minder zijn geweest, afhankelijk van het type sediment.

Het veranderen van de methode van bemonsteren kan leiden tot andere resultaten. Daarom is het belangrijk deze nieuwe methode goed te evalueren.

Voorjaarsbemonstering

In voorjaar is per abuis slechts één steek genomen met de vacuüm steekbuis, in plaats van de vereiste twee steken. Opvallend in de resultaten van het Grevelingenmeer is dat in het stratum tot 2 meter diepte vergeleken met eerdere jaren weinig Crustacea zijn gevonden, en ook weinig

dieren uit de groep Overige. Het aantal Polychaeta ligt echter wel in dezelfde range als eerdere jaren. In het Veerse Meer zijn geen opvallende veranderingen te zien ten opzichte van eerdere jaren, die niet verklaard kunnen worden door temporele variatie. Of de afwijkende resultaten van het Grevelingenmeer-voorjaar dus echt aan het ontbreken van één steekbuis per monster ligt, is niet met zekerheid te zeggen.

3.3.3 Aantal soorten

3.3.3.1 Corrigeren van het aantal soorten

Het aantal soorten is bepaald door eerst een correctie uit te voeren op de taxa die tot op genusniveau of hoger waren gedetermineerd. Als bijvoorbeeld in één monster of ecotoop een *Magelona filiformis* en een *Magelona (spec.)* zijn gedetermineerd, dan kan niet met zekerheid gezegd worden dat de *Magelona* geen *Magelona filiformis* is, omdat het bijvoorbeeld om een juveniel kan gaan die niet verder te determineren is. Daarom wordt de *Magelona* niet meegeteld in de soortentelling, omdat het waarschijnlijk is dat het tot de al gevonden soort *Magelona filiformis* behoort. Dit type correctie is zeer gebruikelijk bij macrozoöbenthos analyses. In de rapportage van de data van 2013 is dan ook gebruik gemaakt van deze soortencorrectie.

Het lijkt er echter op dat in het verleden door het NIOO het aantal soorten op een andere manier is bepaald dan Grontmij en Koeman en Bijkerk dat doen. Bij het NIOO lijkt het aantal taxa opgeteld te zijn per monster, ecotoop of waterlichaam, zonder een correctie uit te voeren. Hierdoor vindt er een overschatting van het aantal taxa plaats ten opzichte van de gebruikelijke methode met correctie. Om een beeld te krijgen van de verschillen is ook een soorten correctie uitgevoerd op de data van het NIOO uit het meetjaar 2012 (zie Tabel 3-11). Het gemiddelde van de verschillen over het hele Delta project is 22% in 2012 en 20% in 2013. Dit percentage is dus nagenoeg gelijk en geeft aan dat er in de ongecorrigeerde data van het aantal soorten van het NIOO (vóór 2013) waarschijnlijk een overschatting van ongeveer 20% zit ten opzichte van de gecorrigeerde data die gecorrigeerd zou zijn. Bij een eventuele toekomstige trendanalyse op het aantal soorten - die voor de Digitale Rapportage 2013 niet vereist was vanwege het ontbreken hiervan in de Digitale Rapportage 2012 – moet dus rekening gehouden worden met een trendbreuk in de overgang van 2012 naar 2013.

Tabel 3-11 Analyse verschillen gecorrigeerde en niet gecorrigeerde soorten aantallen. Verschil geeft het percentage van het verschil in aantal gecorrigeerde soorten weer ten opzichte van het totaal aantal taxa (niet gecorrigeerd; hier niet weergegeven). 2012 is data van het NIOO, 2013 is data van Grontmij en Koeman en Bijkerk. Totaal is totaal aantal soorten per (deel)gebied, Gemiddeld is gemiddelde van de verschillen in een gebied.

Gebied	ECOTOOP - grof	ECOTOOP/Deelgebied	2012 correctie	verschil	2013 correctie	verschil
Grevelingen	GM	GVMO	n.a.	n.a.	70	29%
Grevelingen	GM	GVMW	n.a.	n.a.	90	21%
Grevelingen	GM	Totaal	n.a.	n.a.	103	27%
Veerse Meer	VM	VSMC	n.a.	n.a.	63	26%
Veerse Meer	VM	VSMO	n.a.	n.a.	70	27%
Veerse Meer	VM	Totaal	n.a.	n.a.	83	28%
Oosterschelde	OSZDP	OSZHDDP	98	26%	99	21%
Oosterschelde	OSZDP	OSZLDDP	83	20%	61	15%
Oosterschelde	OSZDP	OSZLDODP	40	18%	66	15%
Oosterschelde	OSZDP	Totaal	118	29%	117	22%
Oosterschelde	OSZL	OSZHDML	37	21%	35	24%
Oosterschelde	OSZL	OSZLDHL	27	21%	31	23%
Oosterschelde	OSZL	OSZLD-SLL	37	31%	43	20%
Oosterschelde	OSZL	OSZLD-SML	53	25%	51	19%
Oosterschelde	OSZL	Totaal	68	30%	69	26%
Oosterschelde	OS	Totaal	141	31%	142	23%
		<i>Gemiddeld</i>		25%		20%
Westerschelde	WSBDP	WSBHDDP	26	19%	36	12%
Westerschelde	WSBDP	WSBLDODP	10	17%	18	0%
Westerschelde	WSBDP	Totaal	29	19%	40	13%
Westerschelde	WSBL	WSBHDML	19	17%	19	14%
Westerschelde	WSBL	WSBLD+SML	29	17%	19	21%
Westerschelde	WSBL	WSBLD-SLL	30	23%	26	24%
Westerschelde	WSBL	WSBLD-SML	30	21%	28	15%
Westerschelde	WSBL	Totaal	43	22%	41	21%
Westerschelde	WSZDP	WSZHDDP	48	21%	51	22%
Westerschelde	WSZDP	WSZLDODP	26	16%	34	13%
Westerschelde	WSZDP	Totaal	53	25%	64	21%
Westerschelde	WSZL	WSZHDML	27	16%	24	4%
Westerschelde	WSZL	WSZLDHL	30	12%	21	16%
Westerschelde	WSZL	WSZLD-SLL	34	24%	28	22%
Westerschelde	WSZL	WSZLD-SML	45	22%	46	19%
Westerschelde	WSZL	Totaal	61	21%	56	24%
Westerschelde	WS	Totaal	92	26%	99	26%
		<i>Gemiddeld</i>		20%		17%
		Totaal	160	30%	204	27%
		<i>Gemiddeld</i>		22%		20%

3.3.3.2 Determineren Oligochaeten

Tot op heden werden mariene oligochaeten zelden of nooit gedetermineerd. Bij standaard onderzoek naar mariene benthos door onderzoeksinstituten worden de oligochaeten altijd overgeslagen en genoteerd als Oligochaeta. Dit is in het verleden ook bij het MWTL het geval geweest. Oligochaeten zijn smal en passeren bij het spoelen vaak de zeef. Zo nu en dan blijft een

individueel achter op de zeef, vaak ingeklemd tussen (an)organisch materiaal, en ze komen dus wel degelijk voor in de monsters. Ook het RWSV schrijft in principe voor dat Oligochaeta tot op de soort gedetermineerd moeten worden, omdat ze onder de Annelida vallen (zie Tabel 2-4). Echter door het ontstaan van een gewoonte in de geschiedenis van het MWTL, is de determinatie tot op de soort meestal achterwege gebleven.

Eén van de andere redenen voor het niet verder determineren van Oligochaeta is het ontbreken van standaardwerken voor Oligochaeta uit de Nederlandse faunaregio. De werken die er wel zijn, gaan bijvoorbeeld over de Engelse regio (Brinkhurst, 1982) of hebben lastig te lezen tabellen (Brinkhurst & Jamieson, 1971). Een van de analisten van Grontmij is specialist op het gebied van Oligochaeta en heeft in de afgelopen jaren veel soorten uit het Nederlandse deel van de Noordzee gedetermineerd. De soorten en kenmerken heeft hij gedeeld met de andere analisten (Grontmij en Koeman en Bijkerk) uit dit project, waardoor hier wel soortendeterminaties gedaan zijn. Dit kan zorgen voor – weliswaar kleine, maar wel constante – verschillen in de tellingen van het aantal soorten, omdat er zes nieuwe genera en soorten bij zijn gekomen ten opzichte van alleen de subklasse Oligochaeta.

3.4 Aanbevelingen

3.4.1 *Puntenplanning ecotopen*

Het nut en de noodzaak van ecotopen, die voornamelijk bestaan uit kleine gebieden met een beperkte oppervlakte moet worden geëvalueerd. De ecotopenkaart is per definitie verouderd bij het plotten van de survey en daarbij dus niet altijd voldoende nauwkeurig. Als er wordt gekozen om deze ecotopen te blijven bemonsteren moet er ruimte zijn in het protocol om hiervan af te wijken.

3.4.2 *Wijziging monstermethoden*

3.4.2.1 *Boxcorer*

De komende jaren moet worden onderzocht of de veranderde methodiek bij het boxcoren heeft gezorgd voor een blijvende verandering in de data. Het bemonsterd oppervlak is vanaf 2013 vijf keer zo groot geworden. De soortensamenstelling en biodiversiteitsindices zouden statistisch onderzocht moeten worden.

3.4.2.2 *Vacuüm steekbuis*

De vacuüm steekbuis is ingezet als alternatief voor de flush corer, welke in eerdere jaren gebruikt werd voor de ondiepe delen van het Veerse Meer en de Grevelingen te bemonsteren. De resultaten van de vacuüm steekbuis bemonstering moeten nog worden geëvalueerd en vergeleken worden met resultaten uit eerdere jaren. Bepaald moet worden of er afwijkingen zijn die aan de gewijzigde bemonsteringsmethode kunnen worden gekoppeld. Daarnaast is de effectiviteit van de methode nog niet getoetst en zou de methode mogelijk vergeleken kunnen worden met andere methodieken. Dit kan het beste met een losstaand onderzoek waarbij de methodiek wordt vergeleken met andere methodieken, zoals de flush corer of een happer. Ook kan worden onderzocht of een dergelijk onderzoek met bestaande data kan worden uitgevoerd.

3.4.3 *Corrigeren van het aantal soorten*

Aanbevolen wordt om het corrigeren van de soortenaantallen wel door te voeren in de toekomstige soortentellingen. Dit om aan te sluiten op de gebruikelijke methoden, en tevens hiermee een meer betrouwbare vergelijking met andere gebieden mogelijk te maken.

Om de trendbeuk op te heffen wordt een correctie van de soortenaantallen van de historische data aanbevolen. Dit is goed mogelijk, omdat alle onderliggende data bekend is. Hiermee kunnen ook trendgrafieken- en analyses worden gedaan over de gehele duur van het MWTL programma.

3.4.4 *Determineren Oligochaeta*

Aanbevolen wordt om in de toekomstige determinaties voor het MWTL de oligochaeta wel tot op de soort te determineren. Hierbij kan het boek dat door Grontmij analist Ton van Haaren geschreven is behulpzaam zijn (Van Haaren en Soors, 2013), evenals een nog te verschijnen arti-

kel over de brakke en zoute oligochaeten van Nederland, dat tevens een determinatiesleutel zal bevatten (van Haaren, in voorbereiding).

4 Literatuur

Brinkhurst, R.O. (1982) British and Other Marine and Estuarine Oligochaetes. – Synopsis of British Fauna (New Series) 21. Cambridge University Press.

Brinkhurst, R.O. & B.G.M. Jamieson, (1971) The aquatic oligochaeta of the world. Oliver & Boyd, Edinburgh, pp860.

Dekker R., (2012) Macrozoöbenthosonderzoek MWTL, voor- en najaar 2011. Waterlichaam: Waddenzee (Balgzand en sublitorale westelijke Waddenzee). NIOZ-rapport 2012-4, BM12.23. Koninklijk Nederlands Instituut voor Zeeonderzoek (NIOZ), Den Burg, Texel.

Escaravage, V., H. Hummel, D. Blok, A. Dekker, A. Engelberts, O. van Hoesel, L. Kleine Schaars, R. Markusse, T. Meliefste, W. Siermans, S. Wijnhoven, (2011) Macrozoöbenthosonderzoek MWTL in de Delta 2010. Waterlichamen: Grevelingenmeer en Veerse Meer (voor en najaar), Oosterschelde en Westerschelde (najaar). Monitor Taskforce Publication Series 2011-09, BM 12.08. Monitor Taakgroep (KNAW/NIOO-CEME).

Faasse M.A., Ligthart M., (2008) De exotische tapijtschelp *Ruditapes philippinarum* (Adams & Reeve, 1850) vestigt zich in Nederland. *Het Zeepaard* 68 (6): 175-179.

Naber A., (2013) Bemonstering van macrozoöbenthos en bodemsamenstelling in het litoraal en sublitoraal van mariene wateren, Methode: Reineck boxcorer, Vacuum Steekbuis, Steekbuis, RWSV 913.00.B200, versie 2.0, 14-02-2013, Rijkswaterstaat.

Titselaar F.F.L.M., (2008) *Tapes philippinarum* (Adams & Reeve, 1850) in de Oosterschelde. *Spirula* 365: 144-145.

Van Haaren, T., (in prep.) Oligochaeten van brakke en zoute wateren in Nederland. Submitted Nederlandse Faunistische mededelingen.

Haaren, T. van & J. Soors., (2013) Aquatic Oligochaeta of The Netherlands and Belgium. KNNV Publishing, Zeist. 302pp

Wolff W.J., (2005) Non-indigenous marine and estuarine species in The Netherlands. *Zoologische Mededelingen Leiden* 79: 1-116.

Wentworth C.K., (1922) A scale of grade and class terms for clastic sediments. *Journal of Geology* V. 30, 377-392.

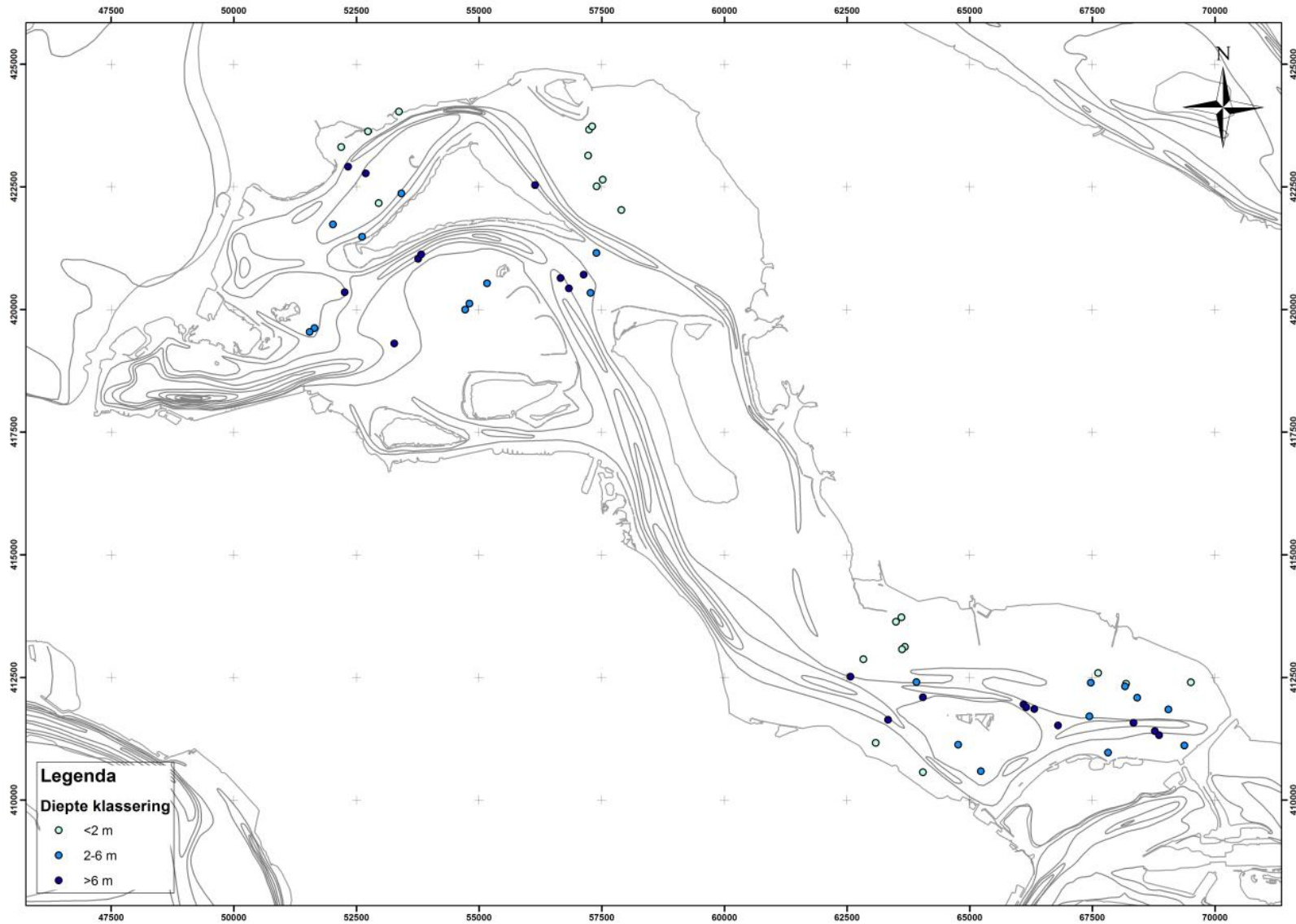
Ijnsen F., (1981) Onderzoek naar het optreden van winterweer in Nederland. KNMI Wetenschappelijk Rapport 74-2. Tweede herziene druk. Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut, De Bilt.

Ijnsen F (1988) IJsgang in de Waddenzee. Rapport ANW 88.02. Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijkswaterstaat, Directie Friesland.

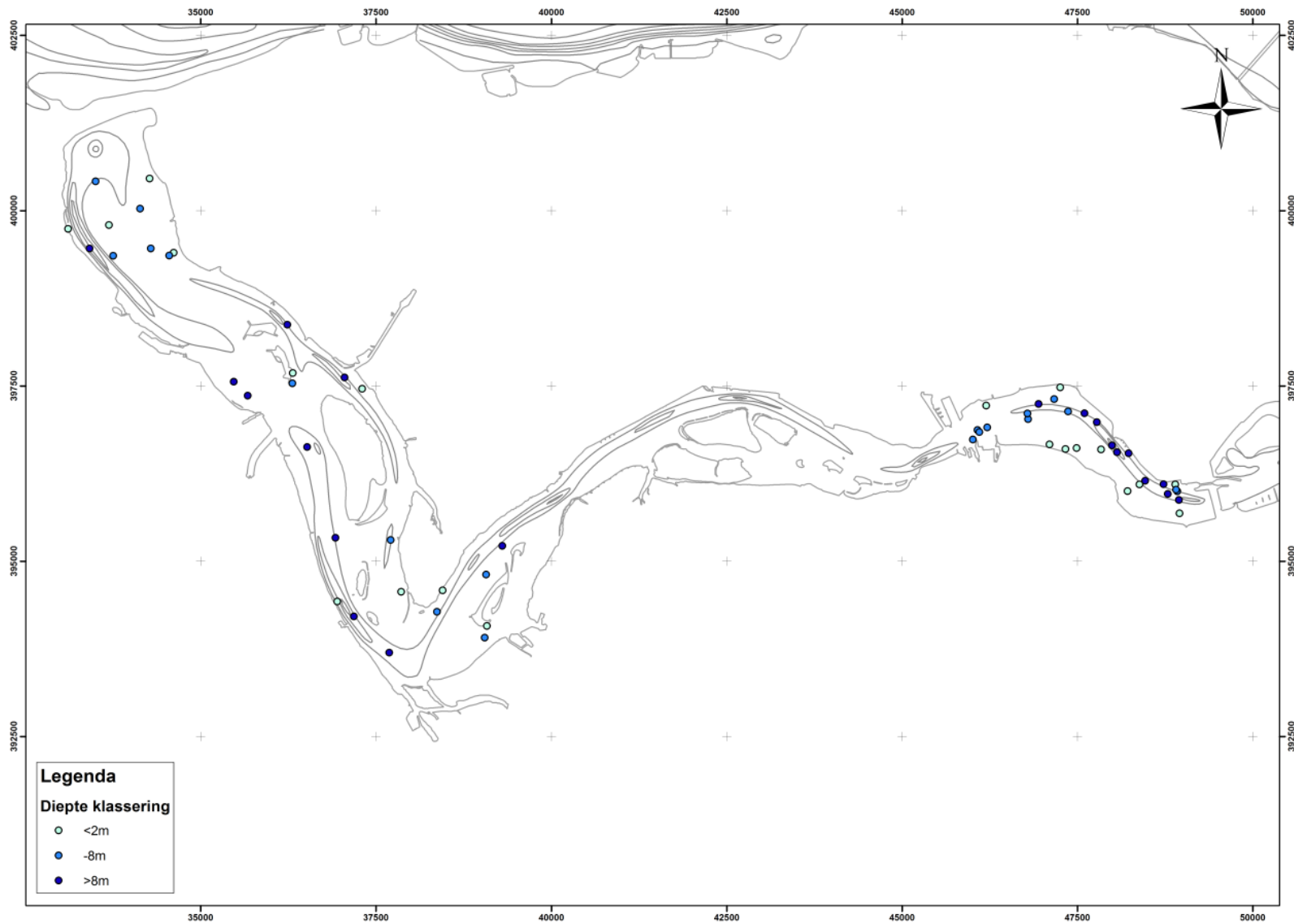
Bijlagen

Lijst van tabellen in de bijlagen	pagina
Tabel 0-1: Coördinaten van bemonsterde meetpunten en diepte van de monsters t.o.v. N.A.P. Dieptes bij boxcoremonsters zijn gemeten vanaf het schip en gecorrigeerd naar N.A.P., dieptes bij steekbuis en vacuüm steekbuis zijn afgeleid uit de dieptekaarten die zijn aangeleverd door Rijkswaterstaat	44
Tabel 0-2: Lijst van monsterpunten waar een mismatch was met het geplande ecotoop, met de de nieuwe ecotoopcode (ecotoop VELD) en toelichting waarin het nieuwe ecotoop afwijkt van het oude ecotoop.....	58
Tabel 0-3: Sediment gegevens per meetpunt, van sedimentmonsters genomen in het najaar van 2013. In het voorjaar zijn geen sedimentmonsters genomen. In de Oosterschelde en Westerschelde is op 50% van de meetpunten een sedimentmonster genomen, in het Grevelingenmeer en het Veerse Meer bij elk meetpunt. De ecotoop mismatches zijn in rood aangegeven.....	60
Tabel 0-4: Soorten Grevelingen Oost voorjaar	75
Tabel 0-5: Soorten Grevelingen West voorjaar	78
Tabel 0-6: Soorten Grevelingen Oost najaar	81
Tabel 0-7: Soorten Grevelingen West najaar	84
Tabel 0-8: Soorten Veerse Meer Centraal voorjaar	87
Tabel 0-9: Soorten Veerse Meer Oost voorjaar	89
Tabel 0-10: Soorten Veerse Meer Centraal najaar	91
Tabel 0-11: Soorten Veerse Meer Oost najaar	93
Tabel 0-12: Soorten Oosterschelde per ecotoop (deel 1)	95
Tabel 0-13: Soorten Oosterschelde per ecotoop (deel 2)	99
Tabel 0-14: Soorten Oosterschelde per ecotoop (deel 3)	103
Tabel 0-15: Soorten Oosterschelde per ecotoop (deel 4)	107
Tabel 0-16: Soorten Westerschelde brak per ecotoop (deel 1)	111
Tabel 0-17: Soorten Westerschelde brak per ecotoop (deel 2)	114
Tabel 0-18: Soorten Westerschelde brak per ecotoop (deel 3)	117
Tabel 0-19: Soorten Westerschelde zout per ecotoop (deel 1)	120
Tabel 0-20: Soorten Westerschelde zout per ecotoop (deel 2)	123
Tabel 0-21: Soorten Westerschelde zout per ecotoop (deel 3)	126
Tabel 0-22: Soorten Westerschelde zout per ecotoop (deel 4)	129

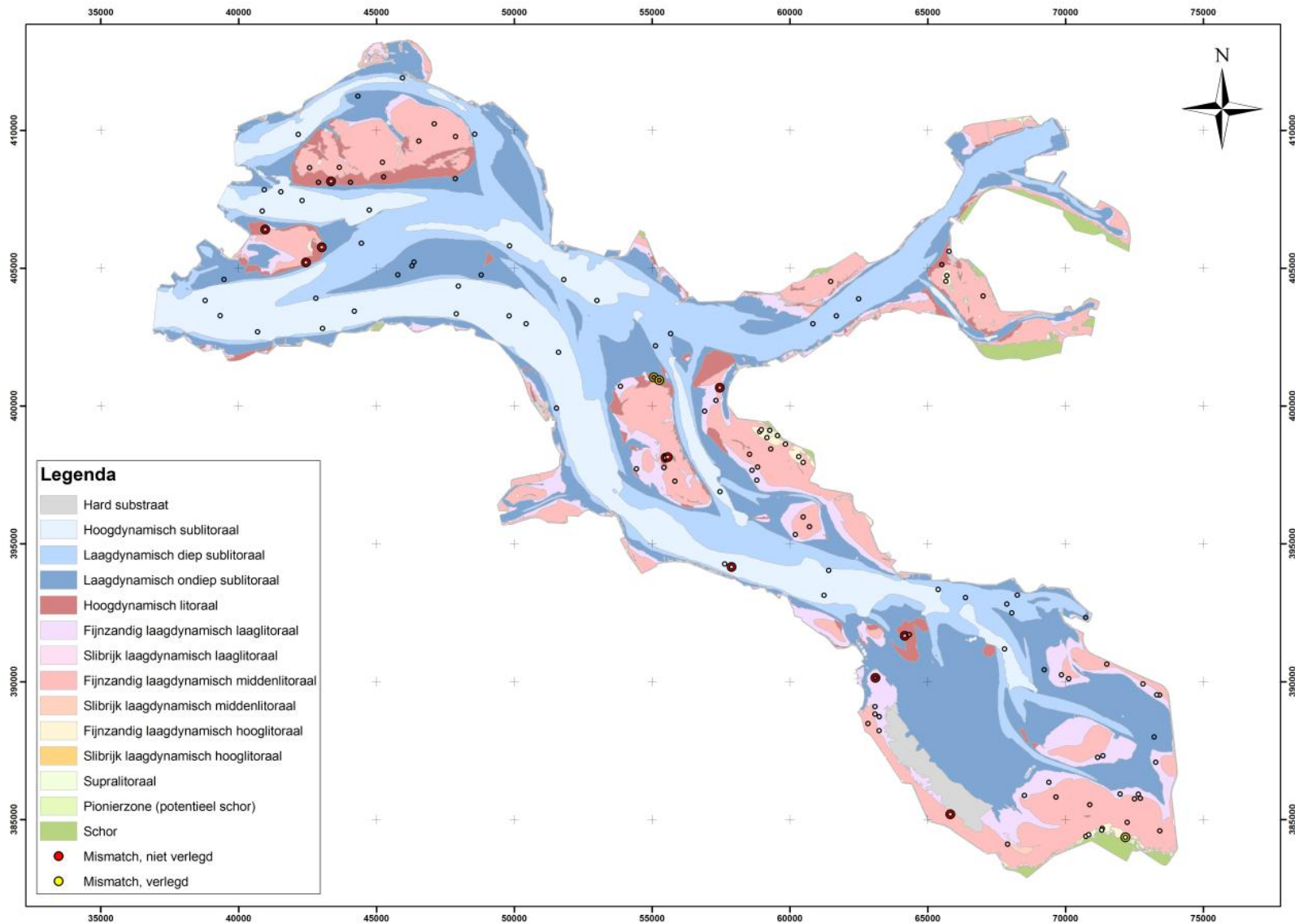
Lijst van figuren in de bijlagen	pagina
Figuur 0-1: Ligging monsterlocaties in het Grevelingenmeer (incl. diepte strata van de locaties)	39
Figuur 0-2: Ligging monsterlocaties in het Veerse Meer (incl. diepte strata van de locaties)	40
Figuur 0-3: Ligging monsterlocaties in de ecotopen in de Oosterschelde. Per punt is weergegeven of ze in het juiste ecotoop bemonsterd zijn (punt heeft kleur van ecotoop), of dat er een mismatch is (geel: verlegd dus nog in juiste ecotoop; rood: niet verlegd dus ander ecotoop geworden).....	41
Figuur 0-4: Ligging monsterlocaties in de ecotopen in het zoute deel van de Westerschelde. Per punt is weergegeven of ze in het juiste ecotoop bemonsterd zijn (punt heeft kleur van ecotoop), of dat er een mismatch is (geel: verlegd dus nog in juiste ecotoop; rood: niet verlegd dus ander ecotoop geworden).....	42
Figuur 0-5: Ligging monsterlocaties in de ecotopen in het brakke deel van de Westerschelde. Per punt is weergegeven of ze in het juiste ecotoop bemonsterd zijn (punt heeft kleur van ecotoop), of dat er een mismatch is (geel: verlegd dus nog in juiste ecotoop; rood: niet verlegd dus ander ecotoop geworden).....	43
Figuur 0-6: Mediane korrelgrootte van de monsterpunten in de Grevelingen in het najaar.....	69
Figuur 0-7: Organisch stof gehalte van de monsterpunten in de Grevelingen in het najaar	69
Figuur 0-8: Slibgehalte van de monsterpunten in de Grevelingen in het najaar	70
Figuur 0-9: Mediane korrelgrootte van de monsterpunten in het Veerse Meer in het najaar	70
Figuur 0-10: Organisch stofgehalte van de monsterpunten in het Veerse Meer in het najaar ...	71
Figuur 0-11: Slibgehalte van de monsterpunten in het Veerse Meer in het najaar.....	71
Figuur 0-12: Mediane korrelgrootte van de monsterpunten in de Oosterschelde.....	72
Figuur 0-13: Organisch stofgehalte van de monsterpunten in de Oosterschelde.....	72
Figuur 0-14: Slibgehalte van de monsterpunten in de Oosterschelde	73
Figuur 0-15: Mediane korrelgrootte van de monsterpunten in de Westerschelde	73
Figuur 0-16: Organisch stofgehalte van de monsterpunten in de Westerschelde	74
Figuur 0-17: Slibgehalte van de monsterpunten in de Westerschelde	74

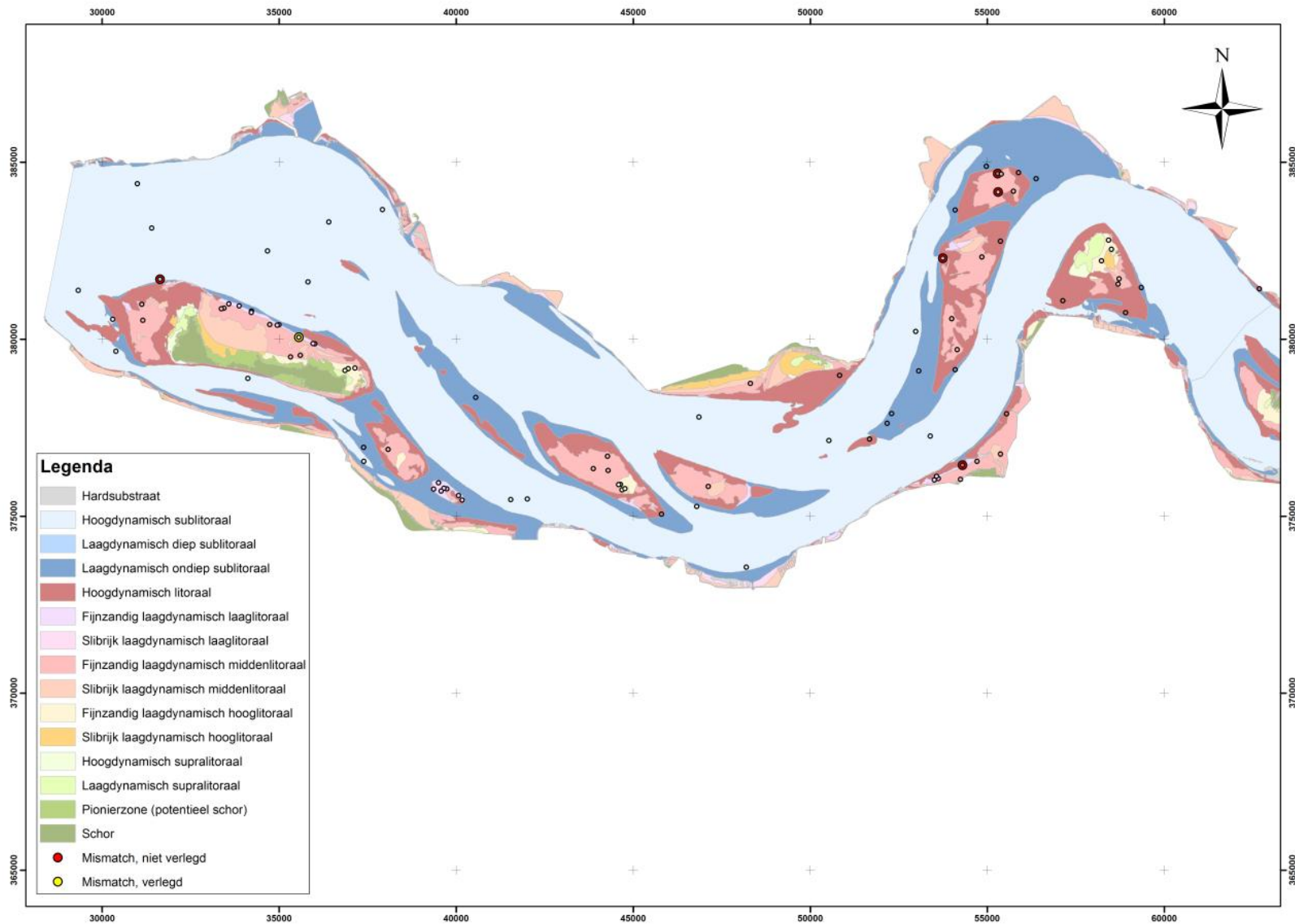
Figuur 0-1: Ligging monsterlocaties in het Grevelingenmeer (incl. diepte strata van de locaties)

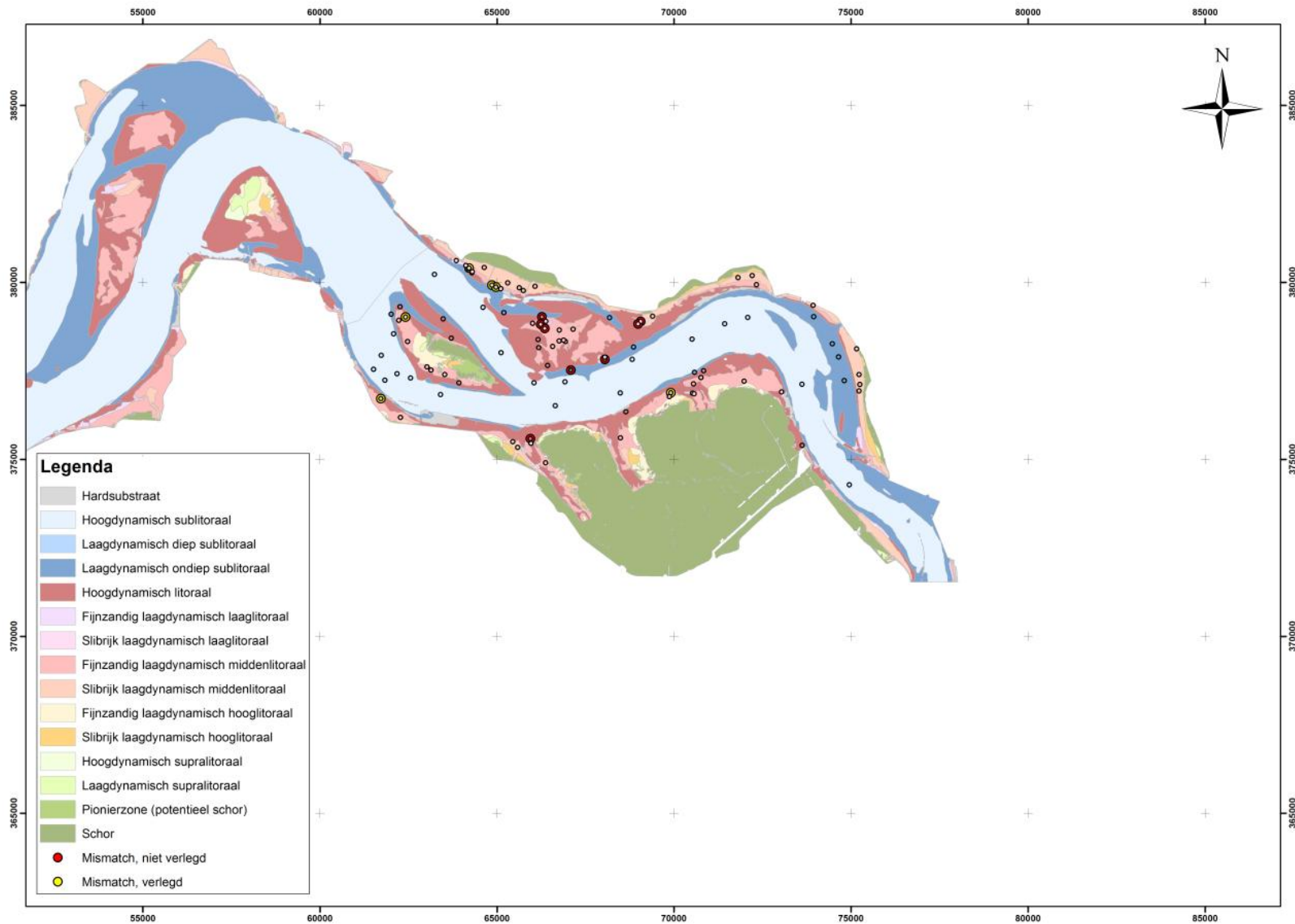
Figuur 0-2: Ligging monsterlocaties in het Veerse Meer (incl. diepte strata van de locaties)

Figuur 0-3: Ligging monsterlocaties in de ecotopen in de Oosterschelde. Per punt is weergegeven of ze in het juiste ecotoop bemonsterd zijn (punt heeft kleur van ecotoop), of dat er een mismatch is (geel: verlegd dus nog in juiste ecotoop; rood: niet verlegd dus ander ecotoop geworden).

Figuur 0-4: Ligging monsterlocaties in de ecotopen in het zoute deel van de Westerschelde. Per punt is weergegeven of ze in het juiste ecotoop bemonsterd zijn (punt heeft kleur van ecotoop), of dat er een mismatch is (geel: verlegd dus nog in juiste ecotoop; rood: niet verlegd dus ander ecotoop geworden)

Figuur 0-5: Ligging monsterlocaties in de ecotopen in het brakke deel van de Westerschelde. Per punt is weergegeven of ze in het juiste ecotoop bemonsterd zijn (punt heeft kleur van ecotoop), of dat er een mismatch is (geel: verlegd dus nog in juiste ecotoop; rood: niet verlegd dus ander ecotoop geworden)

Tabel 0-1: Coördinaten van bemonsterde meetpunten en diepte van de monsters t.o.v. N.A.P. Dieptes bij boxcoremonsters zijn gemeten vanaf het schip en gecorrigeerd naar N.A.P., dieptes bij steekbuis en vacuüm steekbuis zijn afgeleid uit de dieptekaarten die zijn aangeleverd door Rijkswaterstaat

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
Grevelingen – Voorjaar (boxcorer)						
416234	GREVLGO_0201	2-4-2013	65,231	410,585	-4	Boxcorer
416235	GREVLGO_0202	2-4-2013	68,418	412,085	-2.7	Boxcorer
416236	GREVLGO_0203	28-3-2013	63,919	412,404	-5.7	Boxcorer
416237	GREVLGO_0204	2-4-2013	69,054	411,846	-2.3	Boxcorer
416238	GREVLGO_0205	28-3-2013	64,766	411,128	-3.8	Boxcorer
416239	GREVLGO_0206	2-4-2013	67,441	411,707	-3.1	Boxcorer
416240	GREVLGO_0207	2-4-2013	68,171	412,317	-2.3	Boxcorer
416241	GREVLGO_0208	2-4-2013	67,822	410,968	-2.7	Boxcorer
416242	GREVLGO_0209	2-4-2013	67,470	412,392	-2.7	Boxcorer
416243	GREVLGO_0210	2-4-2013	69,378	411,109	-6	Boxcorer
416244	GREVLGO_0221	28-3-2013	66,101	411,948	-12	Boxcorer
416245	GREVLGO_0222	2-4-2013	66,804	411,519	-11.9	Boxcorer
416246	GREVLGO_0223	28-3-2013	62,570	412,514	-6.8	Boxcorer
416247	GREVLGO_0224	2-4-2013	68,342	411,574	-11	Boxcorer
416248	GREVLGO_0225	2-4-2013	68,865	411,323	-13.8	Boxcorer
416249	GREVLGO_0226	28-3-2013	66,153	411,891	-12.7	Boxcorer
416250	GREVLGO_0227	28-3-2013	64,048	412,093	-8.7	Boxcorer
416251	GREVLGO_0228	28-3-2013	66,322	411,855	-10.4	Boxcorer
416252	GREVLGO_0229	28-3-2013	63,339	411,634	-12.8	Boxcorer
416253	GREVLGO_0230	2-4-2013	68,778	411,403	-12.3	Boxcorer
416254	GREVLGW_0101	27-3-2013	53,417	422,365	-5.6	Boxcorer
416255	GREVLGW_0102	27-3-2013	51,646	419,618	-5.8	Boxcorer
416256	GREVLGW_0103	27-3-2013	52,618	421,483	-5.5	Boxcorer
416257	GREVLGW_0104	28-3-2013	54,718	419,997	-4.3	Boxcorer
416258	GREVLGW_0105	27-3-2013	51,547	419,541	-4.5	Boxcorer
416259	GREVLGW_0106	27-3-2013	57,274	420,337	-8.3	Boxcorer
416260	GREVLGW_0107	27-3-2013	52,024	421,735	-7	Boxcorer
416261	GREVLGW_0108	28-3-2013	55,163	420,532	-4.5	Boxcorer
416262	GREVLGW_0109	28-3-2013	54,806	420,119	-4.4	Boxcorer
416263	GREVLGW_0110	27-3-2013	57,396	421,151	-4.8	Boxcorer
416264	GREVLGW_0121	27-3-2013	56,145	422,533	-11.7	Boxcorer
416265	GREVLGW_0122	27-3-2013	52,692	422,776	-6.5	Boxcorer
416266	GREVLGW_0123	28-3-2013	53,763	421,030	-17.2	Boxcorer
416267	GREVLGW_0124	28-3-2013	53,272	419,304	-8.2	Boxcorer
416268	GREVLGW_0125	28-3-2013	53,822	421,122	-18.9	Boxcorer
416269	GREVLGW_0126	27-3-2013	56,662	420,641	-11.2	Boxcorer
416270	GREVLGW_0127	27-3-2013	52,331	422,912	-11.3	Boxcorer
416271	GREVLGW_0128	27-3-2013	57,133	420,711	-7.3	Boxcorer

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
416272	GREVLGW_0129	27-3-2013	52,262	420,350	-8.1	Boxcorer
416273	GREVLGW_0130	27-3-2013	56,831	420,430	-11.8	Boxcorer
Veerse meer – Voorjaar (boxcorer)						
416274	VEERSMC_0611	4-4-2013	37,710	395,304	-6.2	Boxcorer
416275	VEERSMC_0612	4-4-2013	34,139	400,028	-2.7	Boxcorer
416276	VEERSMC_0613	4-4-2013	36,308	397,537	-5.2	Boxcorer
416277	VEERSMC_0614	4-4-2013	33,754	399,355	-3.6	Boxcorer
416278	VEERSMC_0615	4-4-2013	34,292	399,460	-3	Boxcorer
416279	VEERSMC_0616	4-4-2013	33,504	400,418	-7	Boxcorer
416280	VEERSMC_0617	4-4-2013	39,052	393,912	-7.4	Boxcorer
416281	VEERSMC_0618	4-4-2013	34,554	399,358	-4.4	Boxcorer
416282	VEERSMC_0619	4-4-2013	39,070	394,811	-5.5	Boxcorer
416283	VEERSMC_0620	4-4-2013	38,370	394,280	-6.3	Boxcorer
416284	VEERSMC_0621	4-4-2013	36,519	396,630	-7.3	Boxcorer
416285	VEERSMC_0622	4-4-2013	35,672	397,360	-8.7	Boxcorer
416286	VEERSMC_0623	4-4-2013	33,418	399,461	-20	Boxcorer
416287	VEERSMC_0624	4-4-2013	37,054	397,622	-11.5	Boxcorer
416288	VEERSMC_0625	4-4-2013	36,924	395,336	-9.1	Boxcorer
416289	VEERSMC_0626	4-4-2013	35,474	397,561	-10	Boxcorer
416290	VEERSMC_0627	4-4-2013	37,186	394,213	-16.5	Boxcorer
416291	VEERSMC_0628	4-4-2013	39,303	395,218	-7.5	Boxcorer
416292	VEERSMC_0629	4-4-2013	36,236	398,373	-12.9	Boxcorer
416293	VEERSMC_0630	4-4-2013	37,690	393,696	-8.9	Boxcorer
416294	VEERSMO_0811	3-4-2013	46,077	396,870	-5.4	Boxcorer
416295	VEERSMO_0812	3-4-2013	48,924	395,998	-8.6	Boxcorer
416296	VEERSMO_0813	3-4-2013	46,214	396,908	-6.1	Boxcorer
416297	VEERSMO_0814	3-4-2013	46,796	397,027	-3	Boxcorer
416298	VEERSMO_0815	3-4-2013	46,011	396,736	-8.4	Boxcorer
416299	VEERSMO_0816	3-4-2013	47,368	397,137	-5.7	Boxcorer
416300	VEERSMO_0817	3-4-2013	46,789	397,107	-6	Boxcorer
416301	VEERSMO_0818	3-4-2013	48,909	396,021	-7.5	Boxcorer
416302	VEERSMO_0819	3-4-2013	47,170	397,313	-6.1	Boxcorer
416303	VEERSMO_0820	3-4-2013	46,104	396,842	-6.6	Boxcorer
416304	VEERSMO_0821	3-4-2013	46,946	397,243	-9.8	Boxcorer
416305	VEERSMO_0822	3-4-2013	48,067	396,555	-8.9	Boxcorer
416306	VEERSMO_0823	3-4-2013	47,777	396,984	-8.8	Boxcorer
416307	VEERSMO_0824	3-4-2013	48,949	395,875	-8.6	Boxcorer
416308	VEERSMO_0825	3-4-2013	47,995	396,652	-16.3	Boxcorer
416309	VEERSMO_0826	3-4-2013	48,728	396,099	-9.5	Boxcorer
416310	VEERSMO_0827	3-4-2013	48,230	396,541	-11.5	Boxcorer
416311	VEERSMO_0828	3-4-2013	48,790	395,961	-8.1	Boxcorer
416312	VEERSMO_0829	3-4-2013	47,603	397,110	-8.9	Boxcorer
416313	VEERSMO_0830	3-4-2013	48,466	396,149	-9.8	Boxcorer

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
Grevelingen – Voorjaar (vac. Steekbuis)						
416314	GREVLGO_0021	18-3-2013	63,680	413,121	-2	Steekbuis incl vacuum
416315	GREVLGO_0022	18-3-2013	63,613	413,724	-0.7	Steekbuis incl vacuum
416316	GREVLGO_0023	18-3-2013	68,192	412,370	-1.7	Steekbuis incl vacuum
416317	GREVLGO_0024	18-3-2013	64,050	410,567	-1	Steekbuis incl vacuum
416318	GREVLGO_0025	18-3-2013	63,500	413,635	-0.8	Steekbuis incl vacuum
416319	GREVLGO_0026	18-3-2013	63,086	411,165	-1.3	Steekbuis incl vacuum
416320	GREVLGO_0027	18-3-2013	69,510	412,400	-0.7	Steekbuis incl vacuum
416321	GREVLGO_0028	18-3-2013	62,836	412,869	-1.9	Steekbuis incl vacuum
416322	GREVLGO_0029	18-3-2013	63,624	413,074	-2.05	Steekbuis incl vacuum
416323	GREVLGO_0030	18-3-2013	67,621	412,587	-1.6	Steekbuis incl vacuum
416324	GREVLGW_0011	18-3-2013	57,904	422,025	-1.1	Steekbuis incl vacuum
416325	GREVLGW_0012	18-3-2013	57,246	423,666	-0.9	Steekbuis incl vacuum
416326	GREVLGW_0013	18-3-2013	53,370	424,033	-0.6	Steekbuis incl vacuum
416327	GREVLGW_0014	18-3-2013	52,958	422,167	-1.6	Steekbuis incl vacuum
416328	GREVLGW_0015	18-3-2013	57,223	423,137	-1.1	Steekbuis incl vacuum
416329	GREVLGW_0016	18-3-2013	57,521	422,644	-0.9	Steekbuis incl vacuum
416330	GREVLGW_0017	18-3-2013	57,398	422,509	-1	Steekbuis incl vacuum
416331	GREVLGW_0018	18-3-2013	52,737	423,627	-0.8	Steekbuis incl vacuum
416332	GREVLGW_0019	18-3-2013	52,191	423,312	-0.85	Steekbuis incl vacuum
416333	GREVLGW_0020	18-3-2013	57,308	423,731	-0.6	Steekbuis incl vacuum
Veerse meer – Voorjaar (vac. steekbuis)						
416334	VEERSMC_0601	21-3-2013	39,084	394,078	-1.7	Steekbuis incl vacuum
416335	VEERSMC_0602	21-3-2013	38,451	394,584	-1	Steekbuis incl vacuum
416336	VEERSMC_0603	21-3-2013	34,273	400,457	-1.05	Steekbuis incl vacuum
416337	VEERSMC_0604	21-3-2013	34,616	399,400	-1.3	Steekbuis incl vacuum
416338	VEERSMC_0605	21-3-2013	36,314	397,685	-1.3	Steekbuis incl vacuum
416339	VEERSMC_0606	21-3-2013	33,113	399,741	-1.2	Steekbuis incl vacuum
416340	VEERSMC_0607	21-3-2013	37,303	397,460	-0.9	Steekbuis incl vacuum
416341	VEERSMC_0608	21-3-2013	33,696	399,795	-1.8	Steekbuis incl vacuum
416342	VEERSMC_0609	21-3-2013	36,949	394,426	-1.3	Steekbuis incl vacuum
416343	VEERSMC_0610	21-3-2013	37,860	394,564	-0.9	Steekbuis incl vacuum
416344	VEERSMO_0801	21-3-2013	46,202	397,220	-0.95	Steekbuis incl vacuum
416345	VEERSMO_0802	21-3-2013	47,102	396,666	-0.5	Steekbuis incl vacuum
416346	VEERSMO_0803	21-3-2013	48,385	396,097	-1.95	Steekbuis incl vacuum
416347	VEERSMO_0804	21-3-2013	48,216	396,000	-0.4	Steekbuis incl vacuum
416348	VEERSMO_0805	21-3-2013	47,256	397,479	-1	Steekbuis incl vacuum
416349	VEERSMO_0806	21-3-2013	48,897	396,095	-1.6	Steekbuis incl vacuum
416350	VEERSMO_0807	21-3-2013	47,489	396,615	-0.7	Steekbuis incl vacuum
416351	VEERSMO_0808	21-3-2013	47,838	396,594	-1.05	Steekbuis incl vacuum
416352	VEERSMO_0809	21-3-2013	47,331	396,601	-0.5	Steekbuis incl vacuum
416353	VEERSMO_0810	21-3-2013	48,958	395,685	-1.4	Steekbuis incl vacuum

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
Grevelingen - Najaar						
418464	GREVLGO_0021	23-9-2013	63,697	413,130	-2.2	Steekbuis incl vacuum
418465	GREVLGO_0022	23-9-2013	63,627	413,736	-0.8	Steekbuis incl vacuum
418466	GREVLGO_0023	23-9-2013	68,205	412,362	-1.85	Steekbuis incl vacuum
418467	GREVLGO_0024	23-9-2013	64,157	410,536	-1.4	Steekbuis incl vacuum
418468	GREVLGO_0025	23-9-2013	63,501	413,634	-0.9	Steekbuis incl vacuum
418469	GREVLGO_0026	23-9-2013	63,085	411,196	-1.5	Steekbuis incl vacuum
418470	GREVLGO_0027	23-9-2013	69,523	412,411	-0.8	Steekbuis incl vacuum
418471	GREVLGO_0028	23-9-2013	62,823	412,908	-2.1	Steekbuis incl vacuum
418472	GREVLGO_0029	23-9-2013	63,631	413,074	-2.15	Steekbuis incl vacuum
418473	GREVLGO_0030	23-9-2013	67,633	412,583	-1.65	Steekbuis incl vacuum
418474	GREVLGO_0201	26-9-2013	65,212	410,578	-3.8	Boxcorer
418475	GREVLGO_0202	26-9-2013	68,415	412,089	-2.5	Boxcorer
418476	GREVLGO_0203	26-9-2013	63,896	412,392	-3.7	Boxcorer
418477	GREVLGO_0204	26-9-2013	69,039	411,825	-2.5	Boxcorer
418478	GREVLGO_0205	26-9-2013	64,744	411,112	-3.3	Boxcorer
418479	GREVLGO_0206	26-9-2013	67,417	411,710	-3	Boxcorer
418480	GREVLGO_0207	26-9-2013	68,151	412,319	-2.5	Boxcorer
418481	GREVLGO_0208	26-9-2013	67,800	410,970	-2.8	Boxcorer
418482	GREVLGO_0209	26-9-2013	67,467	412,390	-3.1	Boxcorer
418483	GREVLGO_0210	26-9-2013	69,366	411,090	-6.3	Boxcorer
418484	GREVLGO_0221	26-9-2013	66,076	411,940	-11.8	Boxcorer
418485	GREVLGO_0222	26-9-2013	66,783	411,515	-11.7	Boxcorer
418486	GREVLGO_0223	26-9-2013	62,542	412,522	-7.3	Boxcorer
418487	GREVLGO_0224	26-9-2013	68,319	411,576	-11	Boxcorer
418488	GREVLGO_0225	26-9-2013	68,847	411,412	-10.8	Boxcorer
418489	GREVLGO_0226	26-9-2013	66,133	411,892	-12	Boxcorer
418490	GREVLGO_0227	26-9-2013	64,025	412,104	-9.8	Boxcorer
418491	GREVLGO_0228	26-9-2013	66,295	411,853	-10.5	Boxcorer
418492	GREVLGO_0229	26-9-2013	63,388	411,665	-12	Boxcorer
418493	GREVLGO_0230	26-9-2013	68,728	411,406	-13.5	Boxcorer
418494	GREVLGW_0011	26-9-2013	57,911	422,019	-1.4	Steekbuis incl vacuum
418495	GREVLGW_0012	26-9-2013	57,241	423,669	-0.9	Steekbuis incl vacuum
418496	GREVLGW_0013	26-9-2013	53,362	424,035	-0.6	Steekbuis incl vacuum
418497	GREVLGW_0014	26-9-2013	52,961	422,168	-1.8	Steekbuis incl vacuum
418498	GREVLGW_0015	26-9-2013	57,219	423,131	-1.2	Steekbuis incl vacuum
418499	GREVLGW_0016	26-9-2013	57,514	422,634	-1	Steekbuis incl vacuum
418500	GREVLGW_0017	26-9-2013	57,394	422,497	-1.1	Steekbuis incl vacuum
418501	GREVLGW_0018	26-9-2013	52,733	423,631	-0.6	Steekbuis incl vacuum
418502	GREVLGW_0019	26-9-2013	52,189	423,305	-1.1	Steekbuis incl vacuum
418503	GREVLGW_0020	26-9-2013	57,319	423,726	-0.7	Steekbuis incl vacuum
418504	GREVLGW_0101	25-9-2013	53,423	422,398	-4.5	Boxcorer
418505	GREVLGW_0102	25-9-2013	51,620	419,614	-6.5	Boxcorer
418506	GREVLGW_0103	25-9-2013	52,596	421,501	-5.8	Boxcorer

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
418507	GREVLGW_0104	25-9-2013	54,711	419,912	-3.3	Boxcorer
418508	GREVLGW_0105	25-9-2013	51,517	419,533	-4.9	Boxcorer
418509	GREVLGW_0106	25-9-2013	57,287	420,374	-5	Boxcorer
418510	GREVLGW_0107	25-9-2013	51,993	421,729	-4.5	Boxcorer
418511	GREVLGW_0108	25-9-2013	55,143	420,538	-3.3	Boxcorer
418512	GREVLGW_0109	25-9-2013	54,781	420,099	-3.5	Boxcorer
418513	GREVLGW_0110	25-9-2013	57,379	421,160	-3.6	Boxcorer
418514	GREVLGW_0121	25-9-2013	56,113	422,551	-11.8	Boxcorer
418515	GREVLGW_0122	25-9-2013	52,662	422,777	-7.3	Boxcorer
418516	GREVLGW_0123	25-9-2013	53,746	421,030	-17	Boxcorer
418517	GREVLGW_0124	25-9-2013	53,255	419,333	-8.3	Boxcorer
418518	GREVLGW_0125	25-9-2013	53,804	421,111	-17.8	Boxcorer
418519	GREVLGW_0126	25-9-2013	56,591	420,652	-11.1	Boxcorer
418520	GREVLGW_0127	25-9-2013	52,304	422,924	-11.5	Boxcorer
418521	GREVLGW_0128	25-9-2013	57,104	420,700	-7.5	Boxcorer
418522	GREVLGW_0129	25-9-2013	52,250	420,351	-7.8	Boxcorer
418523	GREVLGW_0130	25-9-2013	56,817	420,451	-10.7	Boxcorer
Oosterschelde - Najaar						
418524	OSZHDDP1	17-9-2013	39,338	403,276	-25.6	Boxcorer
418525	OSZHDDP2	17-9-2013	42,311	407,451	-18	Boxcorer
418526	OSZHDDP3	17-9-2013	50,432	402,982	-7.8	Boxcorer
418527	OSZHDDP4	17-9-2013	40,864	407,076	-21	Boxcorer
418528	OSZHDDP5	16-9-2013	57,640	394,268	-30.3	Boxcorer
418529	OSZHDDP6	16-9-2013	53,004	403,829	-21.1	Boxcorer
418530	OSZHDDP7	17-9-2013	49,815	403,272	-13.5	Boxcorer
418531	OSZHDDP8	17-9-2013	38,792	403,825	-23.4	Boxcorer
418532	OSZHDDP9	16-9-2013	57,885	394,162	-28.5	Boxcorer
418533	OSZHDDP10	16-9-2013	65,383	393,342	-26	Boxcorer
418534	OSZHDDP11	17-9-2013	51,798	404,586	-31	Boxcorer
418535	OSZHDDP12	17-9-2013	49,832	405,810	-23.5	Boxcorer
418536	OSZHDDP13	16-9-2013	57,469	396,891	-10.3	Boxcorer
418537	OSZHDDP14	16-9-2013	61,407	394,037	-21	Boxcorer
418538	OSZHDDP15	16-9-2013	61,243	393,132	-15.1	Boxcorer
418539	OSZHDDP16	16-9-2013	67,788	391,185	-19.5	Boxcorer
418540	OSZHDDP17	17-9-2013	44,201	403,441	-26	Boxcorer
418541	OSZHDDP18	17-9-2013	41,538	407,773	-11.4	Boxcorer
418542	OSZHDDP19	17-9-2013	42,171	409,854	-12	Boxcorer
418543	OSZHDDP20	17-9-2013	43,047	402,815	-37.1	Boxcorer
418544	OSZHDDP21	17-9-2013	44,746	407,112	-8	Boxcorer
418545	OSZHDDP22	16-9-2013	51,612	401,950	-20	Boxcorer
418546	OSZHDDP23	17-9-2013	40,693	402,693	-33.4	Boxcorer
418547	OSZHDDP24	17-9-2013	47,902	403,343	-18	Boxcorer
418548	OSZHDDP25	17-9-2013	47,978	404,351	-10.7	Boxcorer
418549	OSZHDML1	13-9-2013	55,070	401,037	-1.09	Steekbuis

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
418550	OSZHDML2	13-9-2013	65,512	405,126	0.23	Steekbuis
418551	OSZHDML3	5-9-2013	42,901	408,114	-0.33	Steekbuis
418552	OSZHDML4	6-9-2013	42,449	405,209	-0.31	Steekbuis
418553	OSZHDML5	4-9-2013	64,169	391,661	-0.82	Steekbuis
418554	OSZHDML6	5-9-2013	43,359	408,154	-0.77	Steekbuis
418555	OSZHDML7	12-9-2013	55,494	398,122	0.02	Steekbuis
418556	OSZHDML8	13-9-2013	55,266	400,934	-0.92	Steekbuis
418557	OSZHDML9	5-9-2013	44,066	408,116	-0.75	Steekbuis
418558	OSZHDML10	12-9-2013	55,574	398,143	0.05	Steekbuis
418559	OSZHDML11	6-9-2013	45,269	408,310	0.1	Steekbuis
418560	OSZHDML12	6-9-2013	40,973	406,404	-0.43	Steekbuis
418561	OSZHDML13	4-9-2013	64,336	391,706	-0.57	Steekbuis
418562	OSZHDML14	21-8-2013	57,458	400,666	-0.41	Steekbuis
418563	OSZHDML15	6-9-2013	43,017	405,756	-0.27	Steekbuis
418564	OSZLDDP1	16-9-2013	55,673	402,626	-7.5	Boxcorer
418565	OSZLDDP2	16-9-2013	51,536	399,919	-32.4	Boxcorer
418566	OSZLDDP3	17-9-2013	42,806	403,906	-8.8	Boxcorer
418567	OSZLDDP4	16-9-2013	66,376	393,051	-16.1	Boxcorer
418568	OSZLDDP5	16-9-2013	62,498	403,885	-15.3	Boxcorer
418569	OSZLDDP6	17-9-2013	48,567	409,863	-12.2	Boxcorer
418570	OSZLDDP7	16-9-2013	60,838	402,984	-14	Boxcorer
418571	OSZLDDP8	16-9-2013	68,255	393,138	-14.9	Boxcorer
418572	OSZLDDP9	16-9-2013	68,052	392,496	-11.1	Boxcorer
418573	OSZLDDP10	17-9-2013	45,947	411,907	-28	Boxcorer
418574	OSZLDDP11	16-9-2013	61,692	403,271	-21	Boxcorer
418575	OSZLDDP12	17-9-2013	44,461	405,902	-17.7	Boxcorer
418576	OSZLDDP13	16-9-2013	67,874	392,812	-15.1	Boxcorer
418577	OSZLDDP14	16-9-2013	55,127	402,181	-12.6	Boxcorer
418578	OSZLDDP15	17-9-2013	40,933	407,846	-10	Boxcorer
418579	OSZLDHL1	21-8-2013	59,274	399,117	1.15	Steekbuis
418580	OSZLDHL2	20-8-2013	72,172	384,354	1.24	Steekbuis
418581	OSZLDHL3	21-8-2013	58,903	399,068	1.13	Steekbuis
418582	OSZLDHL4	20-8-2013	70,744	384,384	1.08	Steekbuis
418583	OSZLDHL5	20-8-2013	70,843	384,449	1.11	Steekbuis
418584	OSZLDHL6	21-8-2013	60,487	397,952	1.04	Steekbuis
418585	OSZLDHL7	20-8-2013	71,334	384,672	1.27	Steekbuis
418586	OSZLDHL8	20-8-2013	71,315	384,616	1.36	Steekbuis
418587	OSZLDHL9	3-9-2013	65,661	404,523	1.2	Steekbuis
418588	OSZLDHL10	21-8-2013	59,553	398,926	1	Steekbuis
418589	OSZLDHL11	21-8-2013	58,964	399,135	1.25	Steekbuis
418590	OSZLDHL12	21-8-2013	59,171	398,847	1.12	Steekbuis
418591	OSZLDHL13	3-9-2013	65,695	404,732	1.25	Steekbuis
418592	OSZLDHL14	21-8-2013	60,326	398,158	1.32	Steekbuis
418593	OSZLDHL15	21-8-2013	59,838	398,617	1.07	Steekbuis

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
418594	OSZLDODP1	17-9-2013	39,471	404,593	-2	Boxcorer
418595	OSZLDODP2	16-9-2013	69,228	390,426	-2.2	Boxcorer
418596	OSZLDODP3	17-9-2013	46,366	405,220	-3.8	Boxcorer
418597	OSZLDODP4	17-9-2013	44,333	411,239	-4.4	Boxcorer
418598	OSZLDODP5	17-9-2013	47,867	408,248	-2.4	Boxcorer
418599	OSZLDODP6	17-9-2013	46,292	405,084	-3.6	Boxcorer
418600	OSZLDODP7	16-9-2013	73,218	387,992	-2.8	Boxcorer
418601	OSZLDODP8	17-9-2013	48,802	404,756	-2.7	Boxcorer
418602	OSZLDODP9	17-9-2013	45,778	404,759	-3.4	Boxcorer
418603	OSZLDODP10	16-9-2013	70,734	392,322	-4.2	Boxcorer
418604	OSZLD-SLL1	3-9-2013	73,412	389,513	-1.09	Steekbuis
418605	OSZLD-SLL2	27-8-2013	63,093	389,092	-1	Steekbuis
418606	OSZLD-SLL3	20-8-2013	71,978	385,925	-1.27	Steekbuis
418607	OSZLD-SLL4	13-9-2013	65,781	405,610	-1.24	Steekbuis
418608	OSZLD-SLL5	3-9-2013	71,171	387,254	-1.22	Steekbuis
418609	OSZLD-SLL6	3-9-2013	70,114	390,105	-1.04	Steekbuis
418610	OSZLD-SLL7	21-8-2013	56,912	399,810	-1.24	Steekbuis
418611	OSZLD-SLL8	2-9-2013	63,242	388,725	-1.11	Steekbuis
418612	OSZLD-SLL9	29-8-2013	73,271	387,076	-1.28	Steekbuis
418613	OSZLD-SLL10	20-8-2013	68,507	385,874	-1.2	Steekbuis
418614	OSZLD-SLL11	13-9-2013	53,857	400,715	-1.16	Steekbuis
418615	OSZLD-SLL12	27-8-2013	63,241	388,220	-0.93	Steekbuis
418616	OSZLD-SLL13	4-9-2013	60,199	395,332	-0.97	Steekbuis
418617	OSZLD-SLL14	27-8-2013	63,104	390,135	-0.94	Steekbuis
418618	OSZLD-SLL15	21-8-2013	58,806	397,308	-1.27	Steekbuis
418619	OSZLD-SLL16	29-8-2013	72,813	389,915	-1.19	Steekbuis
418620	OSZLD-SLL17	21-8-2013	57,323	400,200	-0.97	Steekbuis
418621	OSZLD-SLL18	20-8-2013	69,396	386,345	-1.07	Steekbuis
418622	OSZLD-SLL19	3-9-2013	69,853	390,249	-1.08	Steekbuis
418623	OSZLD-SLL20	27-8-2013	63,088	388,819	-0.95	Steekbuis
418624	OSZLD-SLL21	21-8-2013	58,626	397,666	-1.19	Steekbuis
418625	OSZLD-SLL22	3-9-2013	73,309	389,520	-1.3	Steekbuis
418626	OSZLD-SLL23	12-9-2013	54,439	397,719	-1.34	Steekbuis
418627	OSZLD-SLL24	20-8-2013	72,642	385,917	-1.02	Steekbuis
418628	OSZLD-SLL25	3-9-2013	71,361	387,311	-1.25	Steekbuis
418629	OSZLD-SML1	27-8-2013	62,833	388,479	-0.69	Steekbuis
418630	OSZLD-SML2	21-8-2013	59,312	398,440	0.58	Steekbuis
418631	OSZLD-SML3	2-9-2013	65,826	385,187	-0.64	Steekbuis
418632	OSZLD-SML4	4-9-2013	55,833	397,273	-0.46	Steekbuis
418633	OSZLD-SML5	20-8-2013	72,505	385,747	-0.44	Steekbuis
418634	OSZLD-SML6	20-8-2013	72,237	384,895	0.46	Steekbuis
418635	OSZLD-SML7	4-9-2013	60,486	395,974	-0.55	Steekbuis
418636	OSZLD-SML8	3-9-2013	67,009	403,988	0.68	Steekbuis
418637	OSZLD-SML9	5-9-2013	43,661	408,660	-0.44	Steekbuis

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
418638	OSZLD-SML10	13-9-2013	61,481	404,514	0.46	Steekbuis
418639	OSZLD-SML11	20-8-2013	72,715	385,771	-0.66	Steekbuis
418640	OSZLD-SML12	21-8-2013	58,537	398,246	-0.28	Steekbuis
418641	OSZLD-SML13	21-8-2013	58,835	397,786	-0.87	Steekbuis
418642	OSZLD-SML14	3-9-2013	67,903	384,103	-0.72	Steekbuis
418643	OSZLD-SML15	5-9-2013	47,103	410,237	0.15	Steekbuis
418644	OSZLD-SML16	6-9-2013	45,221	408,845	0.62	Steekbuis
418645	OSZLD-SML17	5-9-2013	46,547	409,611	0.03	Steekbuis
418646	OSZLD-SML18	29-8-2013	73,421	384,588	-0.2	Steekbuis
418647	OSZLD-SML19	5-9-2013	47,872	409,771	0.43	Steekbuis
418648	OSZLD-SML20	5-9-2013	42,576	408,645	0.51	Steekbuis
418649	OSZLD-SML21	4-9-2013	60,715	395,623	-0.31	Steekbuis
418650	OSZLD-SML22	12-9-2013	55,436	397,763	-0.87	Steekbuis
418651	OSZLD-SML23	29-8-2013	71,499	390,634	-0.55	Steekbuis
418652	OSZLD-SML24	20-8-2013	70,878	385,532	0.52	Steekbuis
418653	OSZLD-SML25	20-8-2013	69,653	385,811	-0.54	Steekbuis
Veerse meer - Najaar						
418654	VEERSMC_0601	24-9-2013	39,069	394,077	-1.85	Steekbuis incl vacuüm
418655	VEERSMC_0602	24-9-2013	38,448	399,565	-1.22	Steekbuis incl vacuüm
418656	VEERSMC_0603	24-9-2013	34,277	400,463	-1.28	Steekbuis incl vacuüm
418657	VEERSMC_0604	24-9-2013	34,595	399,417	-1.6	Steekbuis incl vacuüm
418658	VEERSMC_0605	24-9-2013	36,299	397,653	-1.65	Steekbuis incl vacuüm
418659	VEERSMC_0606	24-9-2013	33,121	399,745	-1.4	Steekbuis incl vacuüm
418660	VEERSMC_0607	24-9-2013	37,296	397,478	-1.25	Steekbuis incl vacuüm
418661	VEERSMC_0608	24-9-2013	33,715	399,796	-2	Steekbuis incl vacuüm
418662	VEERSMC_0609	24-9-2013	36,931	394,421	-1.3	Steekbuis incl vacuüm
418663	VEERSMC_0610	24-9-2013	37,868	394,559	-1.1	Steekbuis incl vacuüm
418664	VEERSMC_0611	26-8-2013	37,689	395,289	-5.8	Boxcorer
418665	VEERSMC_0612	26-8-2013	34,141	400,029	-2.5	Boxcorer
418666	VEERSMC_0613	26-8-2013	36,329	397,543	-8.5	Boxcorer
418667	VEERSMC_0614	26-8-2013	33,732	399,354	-3	Boxcorer
418668	VEERSMC_0615	26-8-2013	34,271	399,455	-2.9	Boxcorer
418669	VEERSMC_0616	26-8-2013	33,543	400,410	-6	Boxcorer
418670	VEERSMC_0617	26-8-2013	39,032	393,902	-6.6	Boxcorer
418671	VEERSMC_0618	26-8-2013	34,532	399,351	-4.2	Boxcorer
418672	VEERSMC_0619	26-8-2013	39,049	394,798	-5.8	Boxcorer
418673	VEERSMC_0620	26-8-2013	38,377	394,281	-6	Boxcorer
418674	VEERSMC_0621	26-8-2013	36,494	396,631	-7.8	Boxcorer
418675	VEERSMC_0622	26-8-2013	35,651	397,363	-7.9	Boxcorer
418676	VEERSMC_0623	26-8-2013	33,399	399,450	-6.5	Boxcorer
418677	VEERSMC_0624	26-8-2013	37,034	397,615	-10.9	Boxcorer
418678	VEERSMC_0625	26-8-2013	36,901	395,339	-8.2	Boxcorer
418679	VEERSMC_0626	26-8-2013	35,451	397,559	-11.5	Boxcorer
418680	VEERSMC_0627	26-8-2013	37,163	394,207	-15.9	Boxcorer

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
418681	VEERSMC_0628	26-8-2013	39,274	395,161	-7.8	Boxcorer
418682	VEERSMC_0629	26-8-2013	36,214	398,364	-12.3	Boxcorer
418683	VEERSMC_0630	26-8-2013	37,714	393,701	-8.8	Boxcorer
418684	VEERSMO_0801	1-10-2013	46,202	397,226	-1.1	Steekbuis incl vacuüm
418685	VEERSMO_0802	1-10-2013	47,099	396,661	-0.65	Steekbuis incl vacuüm
418686	VEERSMO_0803	1-10-2013	48,381	396,091	-1.95	Steekbuis incl vacuüm
418687	VEERSMO_0804	1-10-2013	48,206	396,005	-0.5	Steekbuis incl vacuüm
418688	VEERSMO_0805	1-10-2013	47,259	397,475	-1.2	Steekbuis incl vacuüm
418689	VEERSMO_0806	1-10-2013	48,892	396,099	-1.65	Steekbuis incl vacuüm
418690	VEERSMO_0807	1-10-2013	47,486	396,621	-0.95	Steekbuis incl vacuüm
418691	VEERSMO_0808	1-10-2013	47,834	396,587	-1.25	Steekbuis incl vacuüm
418692	VEERSMO_0809	1-10-2013	47,331	396,604	-0.75	Steekbuis incl vacuüm
418693	VEERSMO_0810	1-10-2013	48,952	395,688	-1.65	Steekbuis incl vacuüm
418694	VEERSMO_0811	27-8-2013	46,055	396,869	-5.2	Boxcorer
418695	VEERSMO_0812	27-8-2013	48,900	395,994	-8.4	Boxcorer
418696	VEERSMO_0813	27-8-2013	46,189	396,903	-5.4	Boxcorer
418697	VEERSMO_0814	27-8-2013	46,798	397,029	-5	Boxcorer
418698	VEERSMO_0815	27-8-2013	46,034	396,742	-7.8	Boxcorer
418699	VEERSMO_0816	27-8-2013	47,347	397,140	-6.1	Boxcorer
418700	VEERSMO_0817	27-8-2013	46,764	397,103	-6	Boxcorer
418701	VEERSMO_0818	27-8-2013	48,885	396,022	-7.8	Boxcorer
418702	VEERSMO_0819	27-8-2013	47,146	397,310	-5	Boxcorer
418703	VEERSMO_0820	27-8-2013	46,081	396,841	-5.9	Boxcorer
418704	VEERSMO_0821	27-8-2013	46,920	397,244	-9.5	Boxcorer
418705	VEERSMO_0822	27-8-2013	48,048	396,547	-10.22	Boxcorer
418706	VEERSMO_0823	27-8-2013	47,755	396,986	-8.9	Boxcorer
418707	VEERSMO_0824	27-8-2013	48,890	395,861	-8.2	Boxcorer
418708	VEERSMO_0825	27-8-2013	47,975	396,662	-15.2	Boxcorer
418709	VEERSMO_0826	27-8-2013	48,704	396,099	-7.9	Boxcorer
418710	VEERSMO_0827	27-8-2013	48,209	396,530	-11.5	Boxcorer
418711	VEERSMO_0828	27-8-2013	48,767	395,958	-8.9	Boxcorer
418712	VEERSMO_0829	27-8-2013	47,580	397,110	-8.8	Boxcorer
418713	VEERSMO_0830	27-8-2013	48,445	396,154	-9	Boxcorer
Westerschelde - Najaar						
418714	WSBHDDP1	9-9-2013	70,516	378,395	-18.6	Boxcorer
418715	WSBHDDP2	9-9-2013	62,563	377,299	-7.7	Boxcorer
418716	WSBHDDP3	9-9-2013	61,734	377,940	-7.4	Boxcorer
418717	WSBHDDP4	9-9-2013	62,181	377,420	-13.2	Boxcorer
418718	WSBHDDP5	9-9-2013	63,406	376,830	-18.5	Boxcorer
418719	WSBHDDP6	9-9-2013	66,647	376,515	-20.4	Boxcorer
418720	WSBHDDP7	9-9-2013	72,086	379,010	-6.9	Boxcorer
418721	WSBHDDP8	9-9-2013	66,926	377,190	-4.8	Boxcorer
418722	WSBHDDP9	9-9-2013	64,611	379,292	-3.5	Boxcorer
418723	WSBHDDP10	9-9-2013	63,239	380,224	-10	Boxcorer

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
418724	WSBHDDP11	9-9-2013	68,485	376,873	-22	Boxcorer
418725	WSBHDDP12	9-9-2013	73,621	377,121	-18	Boxcorer
418726	WSBHDDP13	9-9-2013	61,837	377,238	-23	Boxcorer
418727	WSBHDDP14	9-9-2013	66,048	377,161	-3.1	Boxcorer
418728	WSBHDDP15	9-9-2013	61,517	377,546	-21	Boxcorer
418729	WSBHDDP16	9-9-2013	65,118	378,015	-7.3	Boxcorer
418730	WSBHDDP17	9-9-2013	62,084	378,542	-6.2	Boxcorer
418731	WSBHDDP18	9-9-2013	71,433	378,832	-8.8	Boxcorer
418732	WSBHDDP19	9-9-2013	68,820	377,825	-10.8	Boxcorer
418733	WSBHDDP20	9-9-2013	74,958	374,279	-17.2	Boxcorer
418734	WSBHDML1	18-9-2013	62,265	379,309	-1.21	Steekbuis
418735	WSBHDML2	25-9-2013	70,841	377,504	-1.22	Steekbuis
418736	WSBHDML3	18-9-2013	63,930	377,163	-0.93	Steekbuis
418737	WSBHDML4	10-9-2013	66,163	378,384	0.17	Steekbuis
418738	WSBHDML5	9-9-2013	66,431	377,651	0.83	Steekbuis
418739	WSBHDML6	9-9-2013	63,484	378,968	0.46	Steekbuis
418740	WSBHDML7	18-9-2013	63,709	378,422	-1.04	Steekbuis
418741	WSBHDML8	10-9-2013	66,183	378,156	-0.85	Steekbuis
418742	WSBHDML9	25-9-2013	68,642	376,343	-0.43	Steekbuis
418743	WSBHDML10	23-9-2013	73,626	375,397	-0.94	Steekbuis
418744	WSBLD+SML1	10-9-2013	75,229	376,932	0.31	Steekbuis
418745	WSBLD+SML2	10-9-2013	75,232	377,397	0.69	Steekbuis
418746	WSBLD+SML3	22-8-2013	64,645	380,422	1.29	Steekbuis
418747	WSBLD+SML4	11-9-2013	65,588	375,336	-0.1	Steekbuis
418748	WSBLD+SML5	22-8-2013	65,633	379,846	0.88	Steekbuis
418749	WSBLD+SML6	23-8-2013	66,081	379,888	0.76	Steekbuis
418750	WSBLD+SML7	23-8-2013	71,813	380,136	1.41	Steekbuis
418751	WSBLD+SML8	19-9-2013	69,398	379,043	-0.61	Steekbuis
418752	WSBLD+SML9	10-9-2013	75,251	377,118	0.66	Steekbuis
418753	WSBLD+SML10	23-8-2013	72,209	380,189	1.33	Steekbuis
418754	WSBLD+SML11	19-9-2013	73,935	379,353	0.67	Steekbuis
418755	WSBLD+SML12	22-8-2013	65,747	379,768	0.52	Steekbuis
418756	WSBLD+SML13	22-8-2013	65,305	379,986	0.66	Steekbuis
418757	WSBLD+SML14	10-9-2013	75,160	378,120	1.3	Steekbuis
418758	WSBLD+SML15	11-9-2013	65,451	375,496	0.67	Steekbuis
418759	WSBLDODP1	9-9-2013	68,182	379,004	-4	Boxcorer
418760	WSBLDODP2	9-9-2013	73,952	379,029	-5	Boxcorer
418761	WSBLDODP3	9-9-2013	74,811	377,224	-5.3	Boxcorer
418762	WSBLDODP4	9-9-2013	67,088	377,520	-5.3	Boxcorer
418763	WSBLDODP5	9-9-2013	74,653	377,892	-6.5	Boxcorer
418764	WSBLDODP6	9-9-2013	74,476	378,263	-6.6	Boxcorer
418765	WSBLDODP7	9-9-2013	65,200	379,147	-4.2	Boxcorer
418766	WSBLDODP8	9-9-2013	62,016	379,098	-3.5	Boxcorer
418767	WSBLDODP9	9-9-2013	70,583	377,460	-4.5	Boxcorer

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
418768	WSBLDODP10	9-9-2013	68,862	378,170	-3.9	Boxcorer
418769	WSBLD-SLL1	23-8-2013	64,195	380,385	-1.9	Steekbuis
418770	WSBLD-SLL2	9-9-2013	68,052	377,887	-1.63	Steekbuis
418771	WSBLD-SLL3	23-8-2013	64,122	380,475	-1.65	Steekbuis
418772	WSBLD-SLL4	23-9-2013	73,042	376,901	-1.4	Steekbuis
418773	WSBLD-SLL5	22-9-2013	64,212	380,400	-1.59	Steekbuis
418774	WSBLD-SLL6	22-8-2013	64,860	379,923	-1.03	Steekbuis
418775	WSBLD-SLL7	9-9-2013	66,273	379,024	-2.2	Steekbuis
418776	WSBLD-SLL8	22-8-2013	64,976	379,864	-1.25	Steekbuis
418777	WSBLD-SLL9	9-9-2013	68,048	377,826	-2.01	Steekbuis
418778	WSBLD-SLL10	22-8-2013	65,114	379,819	-1.17	Steekbuis
418779	WSBLD-SLL11	23-8-2013	64,296	380,269	-1.72	Steekbuis
418780	WSBLD-SLL12	23-8-2013	63,853	380,615	-1.58	Steekbuis
418781	WSBLD-SLL13	25-9-2013	65,945	375,581	-1.41	Steekbuis
418782	WSBLD-SLL14	23-8-2013	64,305	380,298	-1.68	Steekbuis
418783	WSBLD-SLL15	19-9-2013	69,063	378,891	-1.91	Steekbuis
418784	WSBLD-SLL16	25-9-2013	70,528	376,867	-1.38	Steekbuis
418785	WSBLD-SLL17	9-9-2013	66,383	378,896	-1.45	Steekbuis
418786	WSBLD-SLL18	19-9-2013	68,986	378,822	-1.81	Steekbuis
418787	WSBLD-SLL19	25-9-2013	65,965	375,449	-1.33	Steekbuis
418788	WSBLD-SLL20	25-9-2013	70,571	376,851	-1.3	Steekbuis
418789	WSBLD-SML1	25-9-2013	70,764	377,311	0.08	Steekbuis
418790	WSBLD-SML2	18-9-2013	62,231	378,929	-0.81	Steekbuis
418791	WSBLD-SML3	10-9-2013	61,724	376,717	-0.47	Steekbuis
418792	WSBLD-SML4	25-9-2013	69,912	376,880	1.12	Steekbuis
418793	WSBLD-SML5	18-9-2013	62,475	378,324	0.65	Steekbuis
418794	WSBLD-SML6	9-9-2013	67,155	378,673	0.57	Steekbuis
418795	WSBLD-SML7	9-9-2013	66,938	378,325	0.92	Steekbuis
418796	WSBLD-SML8	9-9-2013	66,010	378,844	-0.77	Steekbuis
418797	WSBLD-SML9	9-9-2013	66,887	378,367	0.93	Steekbuis
418798	WSBLD-SML10	9-9-2013	66,759	378,347	0.68	Steekbuis
418799	WSBLD-SML11	23-8-2013	72,331	379,932	-0.09	Steekbuis
418800	WSBLD-SML12	9-9-2013	66,240	378,815	-0.45	Steekbuis
418801	WSBLD-SML13	9-9-2013	66,350	378,700	0.13	Steekbuis
418802	WSBLD-SML14	23-9-2013	71,982	377,205	1.62	Steekbuis
418803	WSBLD-SML15	18-9-2013	63,027	377,613	1.49	Steekbuis
418804	WSBLD-SML16	25-9-2013	69,873	376,770	1.52	Steekbuis
418805	WSBLD-SML17	18-9-2013	63,529	377,394	1.26	Steekbuis
418806	WSBLD-SML18	18-9-2013	62,418	379,018	-0.13	Steekbuis
418807	WSBLD-SML19	25-9-2013	66,373	374,902	0.96	Steekbuis
418808	WSBLD-SML20	10-9-2013	62,277	376,182	0.37	Steekbuis
418809	WSBLD-SML21	10-9-2013	66,576	378,188	0.95	Steekbuis
418810	WSBLD-SML22	9-9-2013	66,765	378,654	0.34	Steekbuis
418811	WSBLD-SML23	18-9-2013	63,138	377,519	1.31	Steekbuis

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
418812	WSBLD-SML24	25-9-2013	68,490	375,606	0.6	Steekbuis
418813	WSBLD-SML25	25-9-2013	70,556	377,134	-0.33	Steekbuis
418814	WSZHDDP1	11-9-2013	41,544	375,467	-14	Boxcorer
418815	WSZHDDP2	10-9-2013	48,197	373,558	-17.1	Boxcorer
418816	WSZHDDP3	12-9-2013	35,816	381,620	-13	Boxcorer
418817	WSZHDDP4	10-9-2013	46,800	375,272	-8.5	Boxcorer
418818	WSZHDDP5	11-9-2013	42,013	375,483	-16.2	Boxcorer
418819	WSZHDDP6	10-9-2013	52,983	380,219	-6.5	Boxcorer
418820	WSZHDDP7	10-9-2013	50,530	377,134	-10.9	Boxcorer
418821	WSZHDDP8	12-9-2013	36,403	383,312	-14.5	Boxcorer
418822	WSZHDDP9	12-9-2013	31,639	381,693	-5.2	Boxcorer
418823	WSZHDDP10	10-9-2013	46,858	377,797	-10	Boxcorer
418824	WSZHDDP11	11-9-2013	53,395	377,261	-17.7	Boxcorer
418825	WSZHDDP12	12-9-2013	34,118	378,893	-11	Boxcorer
418826	WSZHDDP13	12-9-2013	37,397	376,548	-12.6	Boxcorer
418827	WSZHDDP14	12-9-2013	30,999	384,389	-22	Boxcorer
418828	WSZHDDP15	12-9-2013	31,406	383,139	-19	Boxcorer
418829	WSZHDDP16	12-9-2013	37,922	383,659	-18	Boxcorer
418830	WSZHDDP17	12-9-2013	30,389	379,655	-6.9	Boxcorer
418831	WSZHDDP18	12-9-2013	29,331	381,376	-8.5	Boxcorer
418832	WSZHDDP19	12-9-2013	34,675	382,492	-15	Boxcorer
418833	WSZHDDP20	12-9-2013	30,299	380,560	-8	Boxcorer
418834	WSZHDML1	20-9-2013	45,804	375,056	-1.61	Steekbuis
418835	WSZHDML2	13-9-2013	58,909	380,748	-0.74	Steekbuis
418836	WSZHDML3	11-9-2013	53,747	382,284	-1.02	Steekbuis
418837	WSZHDML4	11-9-2013	55,885	384,705	-1.45	Steekbuis
418838	WSZHDML5	11-9-2013	55,376	382,769	-0.14	Steekbuis
418839	WSZHDML6	13-9-2013	57,140	381,088	0.49	Steekbuis
418840	WSZHDML7	26-9-2013	50,832	378,979	-0.9	Steekbuis
418841	WSZHDML8	26-9-2013	51,679	377,177	-1.39	Steekbuis
418842	WSZHDML9	10-9-2013	55,551	377,889	-1.16	Steekbuis
418843	WSZHDML10	22-9-2013	62,691	381,424	-1.73	Steekbuis
418844	WSZLDHL1	20-9-2013	44,646	375,895	1.69	Steekbuis
418845	WSZLDHL2	20-9-2013	44,590	375,889	1.59	Steekbuis
418846	WSZLDHL3	23-9-2013	37,143	379,183	1.52	Steekbuis
418847	WSZLDHL4	18-9-2013	58,512	382,540	2.06	Steekbuis
418848	WSZLDHL5	20-9-2013	44,690	375,740	1.65	Steekbuis
418849	WSZLDHL6	18-9-2013	58,233	382,210	1.86	Steekbuis
418850	WSZLDHL7	13-9-2013	58,433	382,797	1.76	Steekbuis
418851	WSZLDHL8	20-9-2013	44,771	375,773	1.93	Steekbuis
418852	WSZLDHL9	23-9-2013	36,954	379,166	1.74	Steekbuis
418853	WSZLDHL10	23-9-2013	36,865	379,117	1.82	Steekbuis
418854	WSZLDODP1	11-9-2013	54,097	379,137	-4.4	Boxcorer
418855	WSZLDODP2	10-9-2013	56,385	384,535	-4.8	Boxcorer

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
418856	WSZLDODP3	12-9-2013	40,555	378,356	-5	Boxcorer
418857	WSZLDODP4	10-9-2013	52,178	377,621	-3	Boxcorer
418858	WSZLDODP5	12-9-2013	37,388	376,939	-7	Boxcorer
418859	WSZLDODP6	10-9-2013	52,300	377,896	-3.4	Boxcorer
418860	WSZLDODP7	10-9-2013	53,069	379,104	-5.8	Boxcorer
418861	WSZLDODP8	10-9-2013	54,096	383,649	-2.8	Boxcorer
418862	WSZLDODP9	9-9-2013	59,357	381,456	-5.5	Boxcorer
418863	WSZLDODP10	10-9-2013	54,975	384,881	-4.7	Boxcorer
418864	WSZLD-SLL1	11-9-2013	53,624	376,061	-1.16	Steekbuis
418865	WSZLD-SLL2	24-9-2013	35,558	380,052	-1.1	Steekbuis
418866	WSZLD-SLL3	23-9-2013	39,366	375,764	-1.77	Steekbuis
418867	WSZLD-SLL4	23-9-2013	39,740	375,769	-1.2	Steekbuis
418868	WSZLD-SLL5	23-9-2013	40,071	375,580	-1.46	Steekbuis
418869	WSZLD-SLL6	23-9-2013	39,660	375,787	-1.26	Steekbuis
418870	WSZLD-SLL7	24-9-2013	33,582	380,993	-1.2	Steekbuis
418871	WSZLD-SLL8	11-9-2013	53,507	376,020	-1.16	Steekbuis
418872	WSZLD-SLL9	24-9-2013	33,873	380,938	-1.42	Steekbuis
418873	WSZLD-SLL10	24-9-2013	34,997	380,406	-1.6	Steekbuis
418874	WSZLD-SLL11	23-9-2013	39,506	375,940	-1.61	Steekbuis
418875	WSZLD-SLL12	24-9-2013	34,220	380,796	-1.65	Steekbuis
418876	WSZLD-SLL13	23-9-2013	39,577	375,707	-1.35	Steekbuis
418877	WSZLD-SLL14	24-9-2013	36,014	379,866	-1.3	Steekbuis
418878	WSZLD-SLL15	23-9-2013	40,175	375,455	-1.51	Steekbuis
418879	WSZLD-SLL16	24-9-2013	34,950	380,396	-1.16	Steekbuis
418880	WSZLD-SLL17	24-9-2013	34,214	380,757	-1.39	Steekbuis
418881	WSZLD-SLL18	24-9-2013	35,960	379,874	-1.11	Steekbuis
418882	WSZLD-SLL19	10-9-2013	54,304	376,437	-1.46	Steekbuis
418883	WSZLD-SLL20	11-9-2013	53,573	376,125	-1.46	Steekbuis
418884	WSZLD-SML1	24-9-2013	31,150	380,530	-0.34	Steekbuis
418885	WSZLD-SML2	18-9-2013	58,699	381,557	1.1	Steekbuis
418886	WSZLD-SML3	23-9-2013	35,326	379,498	1.42	Steekbuis
418887	WSZLD-SML4	24-9-2013	33,442	380,877	-0.41	Steekbuis
418888	WSZLD-SML5	20-9-2013	54,003	380,579	0.58	Steekbuis
418889	WSZLD-SML6	20-9-2013	44,277	376,690	0.15	Steekbuis
418890	WSZLD-SML7	20-9-2013	54,153	379,705	0.66	Steekbuis
418891	WSZLD-SML8	24-9-2013	34,736	380,413	-0.36	Steekbuis
418892	WSZLD-SML9	11-9-2013	54,850	382,319	0.61	Steekbuis
418893	WSZLD-SML10	11-9-2013	55,308	384,156	0.51	Steekbuis
418894	WSZLD-SML11	10-9-2013	54,247	376,041	0.58	Steekbuis
418895	WSZLD-SML12	24-9-2013	33,369	380,857	-0.21	Steekbuis
418896	WSZLD-SML13	10-9-2013	54,717	376,547	-0.74	Steekbuis
418897	WSZLD-SML14	24-9-2013	31,124	380,982	-0.62	Steekbuis
418898	WSZLD-SML15	11-9-2013	55,300	384,678	-0.2	Steekbuis
418899	WSZLD-SML16	11-9-2013	55,742	384,179	-0.18	Steekbuis

Externe referentie	Meetpuntcode RWS	Datum bemonstering	Rd-X bemonsterd	RD-Y bemonsterd	diepte tov NAP (m)	monstermethode
418900	WSZLD-SML17	24-9-2013	48,313	378,750	1.26	Steekbuis
418901	WSZLD-SML18	20-9-2013	43,874	376,343	0.79	Steekbuis
418902	WSZLD-SML19	20-9-2013	47,124	375,838	0.48	Steekbuis
418903	WSZLD-SML20	23-9-2013	38,081	376,887	0.7	Steekbuis
418904	WSZLD-SML21	10-9-2013	55,377	376,756	0.35	Steekbuis
418905	WSZLD-SML22	23-9-2013	35,597	379,542	1.25	Steekbuis
418906	WSZLD-SML23	18-9-2013	58,726	381,705	1.12	Steekbuis
418907	WSZLD-SML24	20-9-2013	44,294	376,289	0.9	Steekbuis
418908	WSZLD-SML25	11-9-2013	55,399	384,667	-0.28	Steekbuis

Tabel 0-2: Lijst van monsterpunten waar een mismatch was met het geplande ecotoop, met de de nieuwe ecotoopcode (ecotoop VELD) en toelichting waarin het nieuwe ecotoop afwijkt van het oude ecotoop.

Externe referentie	Waterlichaam	Meetpuntcode RWS	ecotoop omschrijving gepland	opm. mismatch	ecotoop VELD	afwijking van ecotoop PLAN
418532	Oosterschelde	OSZHDDP9	Hoogdynamisch sublitoraal	niet verlegd	OSZLDDP	HD --> LD
418549	Oosterschelde	OSZHDML1	Hoogdynamisch litoraal	verlegd	OSZHDML	-
418552	Oosterschelde	OSZHDML4	Hoogdynamisch litoraal	niet verlegd	OSZLDML	HD --> LD
418553	Oosterschelde	OSZHDML5	Hoogdynamisch litoraal	niet verlegd	OSZLDML	HD --> LD
418554	Oosterschelde	OSZHDML6	Hoogdynamisch litoraal	niet verlegd	OSZLDML	HD --> LD
418555	Oosterschelde	OSZHDML7	Hoogdynamisch litoraal	niet verlegd	OSZLDML	HD --> LD
418556	Oosterschelde	OSZHDML8	Hoogdynamisch litoraal	verlegd	OSZHDML	-
418558	Oosterschelde	OSZHDML10	Hoogdynamisch litoraal	niet verlegd	OSZLDML	HD --> LD
418560	Oosterschelde	OSZHDML12	Hoogdynamisch litoraal	niet verlegd	OSZLDML	HD --> LD
418562	Oosterschelde	OSZHDML14	Hoogdynamisch litoraal	niet verlegd	OSZLDML	HD --> LD
418563	Oosterschelde	OSZHDML15	Hoogdynamisch litoraal	niet verlegd	OSZLDML	HD --> LD
418580	Oosterschelde	OSZLDHL2	Fijnzandig laagdynamisch hooglitoraal	verlegd	OSZLDHL	-
418617	Oosterschelde	OSZLD-SLL14	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	niet verlegd	OSZHD-SLL	LD --> HD
418631	Oosterschelde	OSZLD-SML3	Fijnzandig laagdynamisch middenlitoraal	niet verlegd	OSZLD+SML	fijnzandig --> slibrijk
418762	Westerschelde	WSBLDODP4	Laagdynamisch ondiep sublitoraal	niet verlegd	WSBHDODP	LD --> HD
418773	Westerschelde	WSBLD-SLL5	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	verlegd	WSBLD-SLL	-
418774	Westerschelde	WSBLD-SLL6	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	verlegd	WSBLD-SLL	-
418775	Westerschelde	WSBLD-SLL7	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	niet verlegd	WSBHD-SLL	LD --> HD
418776	Westerschelde	WSBLD-SLL8	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	verlegd	WSBLD-SLL	-
418777	Westerschelde	WSBLD-SLL9	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	niet verlegd	WSBHD-SLL	LD --> HD
418781	Westerschelde	WSBLD-SLL13	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	niet verlegd	WSBHD-SLL	LD --> HD
418783	Westerschelde	WSBLD-SLL15	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	niet verlegd	WSBLD+SLL	LD --> HD

418786	Westerschelde	WSBLD-SLL18	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	niet verlegd	WSBLD+SLL	fijnzandig --> slibrijk
418791	Westerschelde	WSBLD-SML3	Fijnzandig laagdynamisch middenlitoraal	verlegd	WSBLD-SML	-
418792	Westerschelde	WSBLD-SML4	Fijnzandig laagdynamisch middenlitoraal	verlegd	WSBLD-SML	-
418800	Westerschelde	WSBLD-SML12	Fijnzandig laagdynamisch middenlitoraal	niet verlegd	WSBLD+SML	fijnzandig --> slibrijk
418801	Westerschelde	WSBLD-SML13	Fijnzandig laagdynamisch middenlitoraal	niet verlegd	WSBLD+SML	fijnzandig --> slibrijk
418806	Westerschelde	WSBLD-SML18	Fijnzandig laagdynamisch middenlitoraal	verlegd	WSBLD-SML	-
418822	Westerschelde	WSZHDDP9	Hoogdynamisch sublitoraal	niet verlegd	WSZLDDP	HD --> LD
418836	Westerschelde	WSZHDML3	Hoogdynamisch litoraal	niet verlegd	WSZLDML	HD --> LD
418865	Westerschelde	WSZLD-SLL2	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	verlegd	WSZLD-SLL	-
418882	Westerschelde	WSZLD-SLL19	Fijnzandig laagdynamisch laaglitoraal	niet verlegd	WSZHD-SLL	HD --> LD
418893	Westerschelde	WSZLD-SML10	Fijnzandig laagdynamisch middenlitoraal	niet verlegd	WSZLD+SML	fijnzandig --> slibrijk
418898	Westerschelde	WSZLD-SML15	Fijnzandig laagdynamisch middenlitoraal	niet verlegd	WSZHD-SML	LD --> HD

Tabel 0-3: Sediment gegevens per meetpunt, van sedimentmonsters genomen in het najaar van 2013. In het voorjaar zijn geen sedimentmonsters genomen. In de Oosterschelde en Westerschelde is op 50% van de meetpunten een sedimentmonster genomen, in het Grevelingenmeer en het Veerse Meer bij elk meetpunt. De eco-toop mismatches zijn in rood aangegeven.

Waterlichaam	Ecotoop grof	Stratum/ Ecotoop	Meetpunt code	Med. Korrelgrootte (µm)	Slibgehalte (% < 16 µm)	Organisch stof (%)	CaCO3 (%)	
Grevelingenmeer	GVMONJ	<2m.	GREVLGO_0021	201	0.75	0.10	1.27	
			GREVLGO_0022	161	0.70	0.10	1.79	
			GREVLGO_0023	149	1.51	0.34	2.38	
			GREVLGO_0024	125	3.53	1.00	3.39	
			GREVLGO_0025	169	0.55	0.10	1.32	
			GREVLGO_0026	127	4.61	0.47	3.41	
			GREVLGO_0027	132	1.10	0.10	1.03	
			GREVLGO_0028	216	0.65	0.29	2.31	
			GREVLGO_0029	193	0.75	0.21	2.71	
			GREVLGO_0030	174	0.84	0.28	19.41	
		<2m. Gemiddeld			165	1.50	0.30	3.90
		2-6m.	GREVLGO_0201	334	3.29	0.44	1.92	
			GREVLGO_0202	97	16.12	0.73	0.61	
			GREVLGO_0203	165	1.29	0.41	5.68	
			GREVLGO_0204	149	3.15	18.20	3.82	
			GREVLGO_0205	147	7.75	1.84	8.28	
			GREVLGO_0206	210	0.94	0.29	10.30	
			GREVLGO_0207	149	2.06	25.22	9.96	
			GREVLGO_0208	184	1.00	0.36	2.11	
			GREVLGO_0209	96	12.90	0.46	0.69	
			GREVLGO_0210	79	40.30	8.14	9.55	
		2-6m. Gemiddeld			161	8.88	5.61	5.29
		>6m.	GREVLGO_0221	120	29.54	4.53	10.87	
			GREVLGO_0222	80	42.00	6.44	9.13	
			GREVLGO_0223	112	15.08	3.15	11.29	
			GREVLGO_0224	92	35.11	5.61	9.55	
			GREVLGO_0225	70	40.40	8.51	10.96	
			GREVLGO_0226	108	37.64	8.12	5.44	
			GREVLGO_0227	105	25.46	4.33	9.79	
			GREVLGO_0228	116	27.96	5.65	9.96	
			GREVLGO_0229	86	40.65	7.49	10.87	
			GREVLGO_0230	63	43.00	7.92	8.47	
		>6m. Gemiddeld			95	33.68	6.18	9.63
GVMONJ Gemiddeld				140	14.69	4.03	6.27	
GVMW NJ	<2m.	GREVLGW_0011	178	0.60	0.22	0.97		
		GREVLGW_0012	160	0.75	0.27	3.62		
		GREVLGW_0013	175	0.80	0.29	2.52		
		GREVLGW_0014	265	0.30	0.10	0.79		
		GREVLGW_0015	182	0.55	0.23	1.64		
		GREVLGW_0016	170	0.98	0.36	21.74		
		GREVLGW_0017	163	0.75	0.25	3.60		
		GREVLGW_0018	144	0.75	0.23	3.72		
		GREVLGW_0019	144	1.09	0.51	11.40		
		GREVLGW_0020	159	0.55	0.22	3.34		
<2m. Gemiddeld			174	0.71	0.27	5.33		
2-6m.		GREVLGW_0101	206	0.94	1.06	4.91		

Waterlichaam	Ecotoop grof	Stratum/ Ecotoop	Meetpunt code	Med. Korrel- grootte (μm)	Slibge- halte (% < 16 μm)	Orga- nisch stof (%)	CaCO ₃ (%)
			GREVLGW_0102	265	4.51	0.75	4.74
			GREVLGW_0103	252	1.05	0.47	2.36
			GREVLGW_0104	305	0.50	0.29	6.22
			GREVLGW_0105	257	35.10	5.22	14.86
			GREVLGW_0106	312	0.70	0.40	2.48
			GREVLGW_0107	237	0.75	0.34	3.05
			GREVLGW_0108	288	0.30	0.10	0.60
			GREVLGW_0109	280	0.35	0.23	0.63
			GREVLGW_0110	188	7.23	0.70	5.70
		2-6m. Gemiddeld		259	5.14	0.95	4.55
		>6m.	GREVLGW_0121	98	31.06	7.09	14.11
			GREVLGW_0122	238	1.39	0.67	10.96
			GREVLGW_0123	205	14.84	2.78	7.06
			GREVLGW_0124	298	2.34	0.96	4.08
			GREVLGW_0125	187	17.95	3.43	8.38
			GREVLGW_0126	256	5.56	1.34	5.40
			GREVLGW_0127	82	41.39	7.27	13.86
			GREVLGW_0128	297	6.91	1.26	3.89
			GREVLGW_0129	249	6.53	1.02	5.49
			GREVLGW_0130	269	15.71	4.73	18.34
		>6m. Gemiddeld		218	14.37	3.05	9.16
		GVMWNJ Gemiddeld		217	6.74	1.43	6.35
		Grevelingenmeer Gemiddeld		179	10.71	2.73	6.31

Waterlichaam	Ecotoop grof	Stratum/ Ecotoop	Meetpunt code	Med. Korrel-grootte (µm)	Slibge-halte (% < 16 µm)	Orga-nisch stof (%)	CaCO3 (%)		
Veerse Meer	VSMCNJ	<2m.	VEERSMC_0601	169	1.39	0.77	7.12		
			VEERSMC_0602	144	1.24	0.32	6.51		
			VEERSMC_0603	246	0.55	0.21	1.88		
			VEERSMC_0604	188	0.85	0.28	3.14		
			VEERSMC_0605	237	0.75	0.26	2.66		
			VEERSMC_0606	242	0.55	0.23	3.02		
			VEERSMC_0607	198	0.65	0.21	3.05		
			VEERSMC_0608	324	0.35	0.27	0.35		
			VEERSMC_0609	123	18.12	1.31	13.64		
			VEERSMC_0610	202	0.95	0.23	2.73		
		<2m. Gemiddeld				207	2.54	0.41	4.41
				2-8m.	VEERSMC_0611	248	20.16	2.60	8.80
					VEERSMC_0612	277	0.50	0.23	0.96
					VEERSMC_0613	146	29.54	5.97	8.05
					VEERSMC_0614	286	0.75	0.39	1.38
					VEERSMC_0615	260	0.89	0.37	12.04
					VEERSMC_0616	128	46.98	8.51	14.61
					VEERSMC_0617	142	40.40	4.12	12.12
					VEERSMC_0618	273	2.82	0.48	2.38
					VEERSMC_0619	179	2.94	1.14	5.31
					VEERSMC_0620	170	6.11	1.01	6.27
		2-8m. Gemiddeld				211	15.11	2.48	7.19
				>8m.	VEERSMC_0621	184	7.39	2.30	7.64
					VEERSMC_0622	175	7.09	0.98	6.40
					VEERSMC_0623	140	20.08	3.23	11.45
					VEERSMC_0624	129	21.99	5.00	9.79
					VEERSMC_0625	104	49.42	9.00	9.21
					VEERSMC_0626	190	11.53	1.29	6.18
					VEERSMC_0627	162	23.68	2.50	9.38
					VEERSMC_0628	186	1.99	0.65	4.37
					VEERSMC_0629	117	31.07	6.28	9.30
					VEERSMC_0630	143	36.89	4.18	11.87
		>8m. Gemiddeld				153	21.11	3.54	8.56
VSMCNJ Gemiddeld				190	12.92	2.15	6.72		
		<2m.	VEERSMO_0801	131	12.95	1.00	15.70		
			VEERSMO_0802	209	0.95	0.10	0.87		
			VEERSMO_0803	94	19.28	1.03	8.46		
			VEERSMO_0804	116	8.47	0.51	6.83		
			VEERSMO_0805	159	1.49	0.37	8.49		
			VEERSMO_0806	192	1.34	0.34	10.50		
			VEERSMO_0807	134	2.62	0.27	4.38		
			VEERSMO_0808	139	3.35	0.28	3.83		
			VEERSMO_0809	213	1.05	0.24	1.95		
			VEERSMO_0810	103	20.16	1.39	25.00		
<2m. Gemiddeld				149	7.17	0.55	8.60		
			2-8m.	VEERSMO_0811	141	25.38	3.39	10.21	
				VEERSMO_0812	67	48.81	6.05	16.60	
				VEERSMO_0813	143	16.61	1.99	7.80	
				VEERSMO_0814	84	42.03	3.72	11.95	
		VEERSMO_0815		121	33.45	2.64	10.96		

Waterlichaam	Ecotoop grof	Stratum/ Ecotoop	Meetpunt code	Med. Korrel- grootte (μm)	Slibge- halte (% < 16 μm)	Orga- nisch stof (%)	CaCO ₃ (%)
			VEERSMO_0816	128	14.48	1.13	8.85
			VEERSMO_0817	104	28.82	2.56	11.29
			VEERSMO_0818	64	53.77	6.21	16.79
			VEERSMO_0819	138	32.18	4.18	12.91
			VEERSMO_0820	139	15.43	1.58	13.33
		2-8m. Gemiddeld		113	31.10	3.34	12.07
		>8m.	VEERSMO_0821	66	54.35	5.99	13.36
			VEERSMO_0822	141	20.85	1.38	8.91
			VEERSMO_0823	66	53.48	5.67	13.24
			VEERSMO_0824	83	49.68	5.83	9.95
			VEERSMO_0825	115	31.37	3.13	15.44
			VEERSMO_0826	107	44.68	5.22	12.31
			VEERSMO_0827	61	53.91	5.81	12.66
			VEERSMO_0828	73	47.63	4.89	12.69
			VEERSMO_0829	69	49.86	5.40	14.40
			VEERSMO_0830	50	54.95	6.46	14.90
		>8m. Gemiddeld		83	46.07	4.98	12.79
		VSMONJ Gemiddeld		115	28.11	2.96	11.15
		Veerse Meer Gemiddeld		153	20.52	2.55	8.94

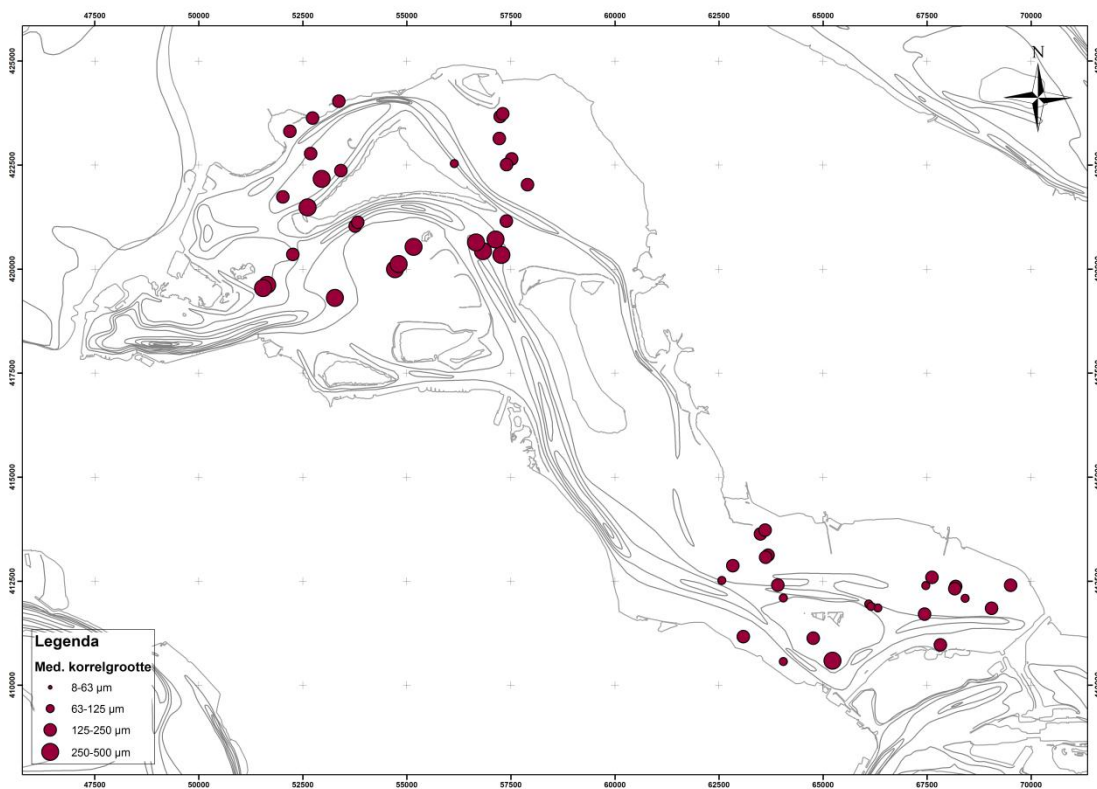
Waterlichaam	Ecotoop grof	Stratum/ Ecotoop	Meetpunt code	Med. Korrel- grootte (μm)	Slibge- halte (% < 16 μm)	Orga- nisch stof (%)	CaCO ₃ (%)		
Oosterschelde	OSZDP	OSZHDDP	OSZHDDP1	351	0.55	0.10	1.00		
			OSZHDDP2	282	0.50	0.10	0.66		
			OSZHDDP3	444	0.25	0.10	0.17		
			OSZHDDP4	387	3.98	0.32	4.63		
			OSZHDDP5	323	0.79	0.29	10.41		
			OSZHDDP6	311	1.79	0.45	2.93		
			OSZHDDP7	360	0.34	0.10	4.98		
			OSZHDDP8	373	0.20	0.10	0.53		
			OSZHDDP10	269	1.00	0.26	2.26		
			OSZHDDP11	256	7.26	0.77	4.29		
			OSZHDDP12	340	1.69	0.31	3.05		
			OSZHDDP13	262	0.80	0.10	0.76		
			OSZHDDP Gemiddeld				330	1.60	0.25
			OSZLDDP	OSZHDDP9	311	1.54	0.33	2.22	
				OSZLDDP1	253	0.40	0.10	0.31	
				OSZLDDP2	204	0.50	0.10	1.78	
				OSZLDDP3	219	0.60	0.10	1.10	
				OSZLDDP4	193	1.44	0.48	4.78	
				OSZLDDP5	305	9.11	0.81	4.56	
				OSZLDDP6	137	14.24	1.08	11.64	
				OSZLDDP7	118	28.26	1.79	10.48	
				OSZLDDP8	98	30.40	3.57	9.79	
				OSZLDDP Gemiddeld	204	9.61	0.93	5.18	
			OSZLDODP	OSZLDODP1	253	0.35	0.10	0.75	
				OSZLDODP2	206	0.75	0.54	1.45	
				OSZLDODP3	168	6.88	0.62	8.34	
				OSZLDODP4	238	0.50	0.10	1.03	
				OSZLDODP5	185	1.25	0.33	4.22	
				OSZLDODP Gemiddeld	210	1.94	0.34	3.16	
				OSZDP Gemiddeld	263	4.44	0.50	3.77	
			OSZL	OSZHDML	OSZHDML1	213	0.55	0.21	1.93
					OSZHDML2	205	0.75	0.35	1.49
					OSZHDML3	274	0.35	0.10	0.85
				OSZHDML8	198	0.70	0.22	2.43	
			OSZHDML Gemiddeld	223	0.59	0.22	1.68		
			OSZLDHL	OSZLDHL1	137	2.10	0.38	2.55	
				OSZLDHL2	93	18.55	0.80	2.71	
				OSZLDHL3	159	0.55	0.10	1.03	
				OSZLDHL4	120	4.76	0.50	1.46	
				OSZLDHL5	124	3.38	0.35	1.59	
				OSZLDHL6	129	3.14	0.10	1.68	
				OSZLDHL7	127	3.52	0.42	1.54	
				OSZLDHL8	110	10.80	1.16	2.81	
			OSZLDHL Gemiddeld	125	5.85	0.48	1.92		
			OSZLDML	OSZHDML4	254	0.35	0.23	1.82	
				OSZHDML5	243	0.50	0.44	1.27	
				OSZHDML6	252	0.60	0.27	1.22	
				OSZHDML7	216	0.45	0.10	0.58	
			OSZLDML Gemiddeld	241	0.47	0.26	1.22		
			OSZLD-SLL	OSZLD-SLL1	147	1.00	0.10	1.59	

Waterlichaam	Ecotoop grof	Stratum/ Ecotoop	Meetpunt code	Med. Korrel- grootte (μm)	Slibge- halte (% < 16 μm)	Orga- nisch stof (%)	CaCO ₃ (%)
			OSZLD-SLL2	137	2.25	0.29	2.12
			OSZLD-SLL3	137	9.22	0.65	3.64
			OSZLD-SLL4	191	0.65	0.10	0.65
			OSZLD-SLL5	145	0.90	0.29	2.27
			OSZLD-SLL6	204	0.45	0.10	0.34
			OSZLD-SLL7	192	0.50	0.28	1.04
			OSZLD-SLL8	136	1.80	0.22	1.48
			OSZLD-SLL9	198	0.60	0.10	0.60
			OSZLD-SLL10	185	0.65	0.23	1.15
			OSZLD-SLL11	227	0.60	0.27	1.82
			OSZLD-SLL12	124	3.76	0.47	1.57
			OSZLD-SLL13	208	0.55	0.20	1.06
			OSZLD-SLL Gemiddeld	172	1.76	0.25	1.49
		OSZLD-SML	OSZLD-SML1	113	9.09	0.74	3.44
			OSZLD-SML2	162	0.70	0.10	1.05
			OSZLD-SML4	181	1.10	0.23	2.56
			OSZLD-SML5	199	0.70	0.21	0.53
			OSZLD-SML6	103	13.22	0.88	3.45
			OSZLD-SML7	189	0.95	0.28	2.66
			OSZLD-SML8	151	2.52	0.29	3.79
			OSZLD-SML9	180	2.49	0.54	5.11
			OSZLD-SML10	158	0.75	0.10	1.29
			OSZLD-SML11	180	1.00	0.28	1.12
			OSZLD-SML12	212	0.45	0.34	1.20
			OSZLD-SML13	177	0.80	0.20	1.29
			OSZLD-SML Gemiddeld	167	2.81	0.35	2.29
			OSZLD+SML OSZLD-SML3	122	15.13	2.74	4.15
			OSZLD+SML Gemiddeld	122	15.13	2.74	4.15
			OSZL Gemiddeld	172	2.92	0.38	1.86
			Oosterschelde Gemiddeld	207	3.50	0.43	2.59

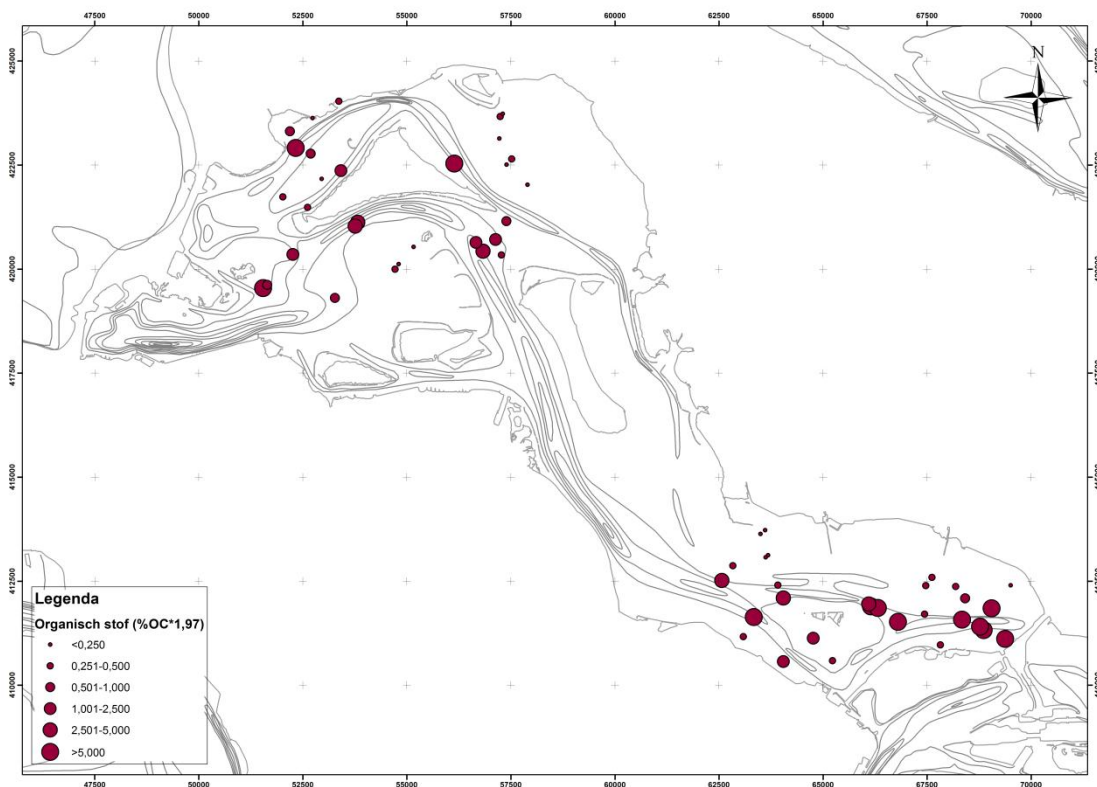
Waterlichaam	Ecotoop grof	Stratum/ Ecotoop	Meetpunt code	Med. Korrel- grootte (µm)	Slibge- halte (% < 16 µm)	Orga- nisch stof (%)	CaCO3 (%)	
Westerschelde	WSBDP	WSBHDDP	WSBHDDP1	193	0.90	0.10	2.64	
			WSBHDDP2	191	0.45	0.10	1.20	
			WSBHDDP3	277	0.45	0.10	1.14	
			WSBHDDP4	248	0.45	0.10	0.51	
			WSBHDDP5	228	0.45	0.10	0.87	
			WSBHDDP6	338	0.40	0.10	1.20	
			WSBHDDP7	319	0.30	0.10	1.46	
			WSBHDDP8	320	0.40	0.10	0.46	
			WSBHDDP9	241	0.60	0.10	0.67	
			WSBHDDP10	230	0.35	0.10	0.88	
			WSBHDDP Gemiddeld		259	0.47	0.10	1.10
			WSBHDODP	WSBLDODP4	190	0.65	0.10	1.58
			WSBHDODP Gemiddeld		190	0.65	0.10	1.58
			WSBLDODP	WSBLDODP1	171	0.85	0.10	1.93
				WSBLDODP2	148	14.78	1.24	8.98
				WSBLDODP3	173	20.91	1.99	9.55
				WSBLDODP5	189	6.66	0.52	5.67
			WSBLDODP Gemiddeld		170	10.80	0.96	6.53
		WSBDP Gemiddeld			230	3.24	0.33	2.58
		WSBL	WSBHDMML	WSBHDMML1	192	0.55	0.10	1.19
				WSBHDMML2	209	1.90	0.41	3.99
				WSBHDMML3	145	2.56	0.10	3.73
				WSBHDMML4	170	1.84	0.39	6.41
				WSBHDMML5	175	0.70	0.10	1.47
			WSBHDMML Gemiddeld		178	1.51	0.22	3.36
			WS- BLD+SML	WSBLD+SML1	47	59.61	4.61	18.92
				WSBLD+SML2	55	53.13	3.27	18.09
				WSBLD+SML3	105	17.66	1.02	16.03
				WSBLD+SML4	72	40.32	2.01	17.51
				WSBLD+SML5	94	27.52	1.48	16.84
				WSBLD+SML6	86	31.06	1.48	15.08
				WSBLD+SML7	105	16.96	0.93	10.84
				WSBLD+SML8	124	19.09	1.49	11.15
				WSBLD-SML12	125	18.03	1.00	12.62
				WSBLD-SML13	131	11.90	0.86	12.21
			WSBLD+SML Gemiddeld		94	29.53	1.82	14.93
			WSBLD-SLL	WSBLD-SLL1	177	1.64	0.68	5.45
				WSBLD-SLL2	217	0.60	0.10	1.03
				WSBLD-SLL3	155	9.67	0.72	7.84
				WSBLD-SLL4	192	0.60	0.90	-0.79
				WSBLD-SLL5	177	1.44	0.48	4.69
				WSBLD-SLL6	168	1.24	0.21	5.46
				WSBLD-SLL8	170	1.30	0.22	5.40
				WSBLD-SLL10	166	1.59	0.29	5.48
			WSBLD-SLL Gemiddeld		178	2.26	0.45	4.32
			WSBHD-SLL	WSBLD-SLL7	201	0.50	0.10	0.94
				WSBLD-SLL9	206	0.55	0.10	1.32
		WSBHD-SLL Gemiddeld		204	0.52	0.10	1.13	
		WSBLD-SML	WSBLD-SML1	170	1.00	0.37	3.87	

Waterlichaam	Ecotoop grof	Stratum/ Ecotoop	Meetpunt code	Med. Korrel- grootte (µm)	Slibge- halte (% < 16 µm)	Orga- nisch stof (%)	CaCO3 (%)	
			WSBLD-SML2	186	0.60	0.10	1.42	
			WSBLD-SML3	125	8.03	0.57	10.80	
			WSBLD-SML4	163	1.69	0.42	6.17	
			WSBLD-SML5	183	0.80	0.10	1.71	
			WSBLD-SML6	135	8.16	0.10	7.30	
			WSBLD-SML7	163	1.05	0.26	6.91	
			WSBLD-SML8	161	1.69	0.31	7.66	
			WSBLD-SML9	155	1.34	0.33	7.23	
			WSBLD-SML10	140	5.66	0.63	10.31	
			WSBLD-SML11	150	1.24	0.26	6.26	
			WSBLD-SML Gemiddeld	157	2.84	0.31	6.33	
			WSBL Gemiddeld	150	9.81	0.74	7.57	
	WSZDP	WSZHDDP	WSZHDDP1	355	0.40	0.10	0.66	
			WSZHDDP2	200	10.90	0.39	8.38	
			WSZHDDP3	368	0.30	0.10	0.78	
			WSZHDDP4	169	0.80	0.10	2.86	
			WSZHDDP5	291	9.84	1.09	1.54	
			WSZHDDP6	162	0.94	0.10	3.11	
			WSZHDDP7	392	0.40	0.10	0.14	
			WSZHDDP8	215	0.70	0.10	1.52	
			WSZHDDP10	368	0.85	0.10	1.21	
			WSZHDDP Gemiddeld	280	2.79	0.24	2.25	
			WSZLDDP	WSZHDDP9	259	22.40	1.46	11.51
			WSZLDDP Gemiddeld	259	22.40	1.46	11.51	
		WSZLDODP	WSZLDODP1	210	0.75	0.10	1.60	
			WSZLDODP2	188	2.24	0.34	4.62	
			WSZLDODP3	224	1.19	0.25	7.66	
			WSZLDODP4	234	0.60	0.10	0.97	
			WSZLDODP5	159	0.89	0.10	4.44	
			WSZLDODP Gemiddeld	203	1.13	0.18	3.86	
			WSZDP Gemiddeld	253	3.55	0.30	3.40	
	WSZL	WSZHDML	WSZHDML1	192	0.65	0.10	2.49	
			WSZHDML2	224	0.55	0.10	0.98	
			WSZHDML4	211	4.73	0.34	5.86	
			WSZHDML5	238	0.60	0.10	0.71	
			WSZHDML Gemiddeld	216	1.63	0.16	2.51	
			WSZLDML	WSZHDML3	220	2.34	0.43	5.35
			WSZLDML Gemiddeld	220	2.34	0.43	5.35	
		WSZLDHL	WSZLDHL1	115	10.81	0.29	16.87	
			WSZLDHL2	167	0.85	0.10	3.22	
			WSZLDHL3	162	0.99	0.10	3.27	
			WSZLDHL4	243	1.30	0.28	3.48	
			WSZLDHL5	161	0.65	0.10	3.00	
			WSZLDHL Gemiddeld	170	2.92	0.17	5.97	
		WSZLD-SLL	WSZLD-SLL1	122	12.22	0.52	8.67	
			WSZLD-SLL2	151	7.21	0.39	11.99	
			WSZLD-SLL3	120	6.30	0.30	16.23	
			WSZLD-SLL4	166	1.14	0.10	4.69	
			WSZLD-SLL5	160	1.49	0.28	11.94	
			WSZLD-SLL6	179	1.09	0.21	9.40	

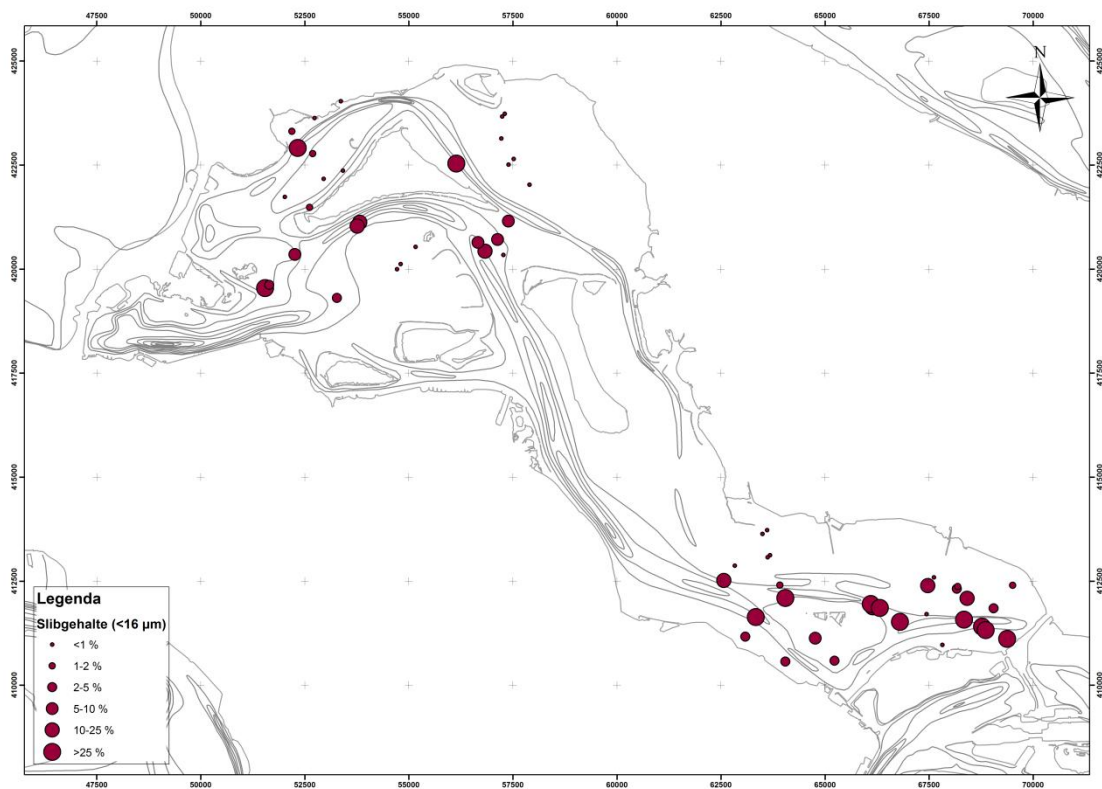
Waterlichaam	Ecotoop grof	Stratum/ Ecotoop	Meetpunt code	Med. Korrel- grootte (μm)	Slibge- halte (% < 16 μm)	Orga- nisch stof (%)	CaCO ₃ (%)	
			WSZLD-SLL7	218	0.85	0.10	2.53	
			WSZLD-SLL8	172	8.46	0.56	6.78	
			WSZLD-SLL9	191	1.39	0.25	8.49	
			WSZLD-SLL10	187	7.96	0.59	10.32	
			WSZLD-SLL Gemiddeld	167	4.81	0.33	9.10	
		WSZLD-SML	WSZLD-SML1	212	0.60	0.10	2.29	
			WSZLD-SML2	209	1.45	0.27	4.91	
			WSZLD-SML3	64	35.85	0.97	26.04	
			WSZLD-SML4	178	5.10	0.32	9.63	
			WSZLD-SML5	169	0.85	0.10	2.45	
			WSZLD-SML6	204	0.60	0.10	1.76	
			WSZLD-SML7	181	0.60	0.10	2.19	
			WSZLD-SML8	175	4.64	0.40	11.84	
			WSZLD-SML9	173	1.00	0.21	4.81	
			WSZLD-SML11	145	1.20	0.23	5.91	
			WSZLD-SML12	165	7.36	0.55	15.76	
			WSZLD-SML13	120	16.72	1.46	9.44	
			WSZLD-SML Gemiddeld	166	6.33	0.40	8.08	
			WSZLD+SML	WSZLD-SML10	153	4.64	0.51	9.47
			WSZLD+SML Gemiddeld	153	4.64	0.51	9.47	
			WSZL Gemiddeld	174	4.61	0.32	7.36	
			Westerschelde Gemiddeld	186	6.13	0.47	6.11	

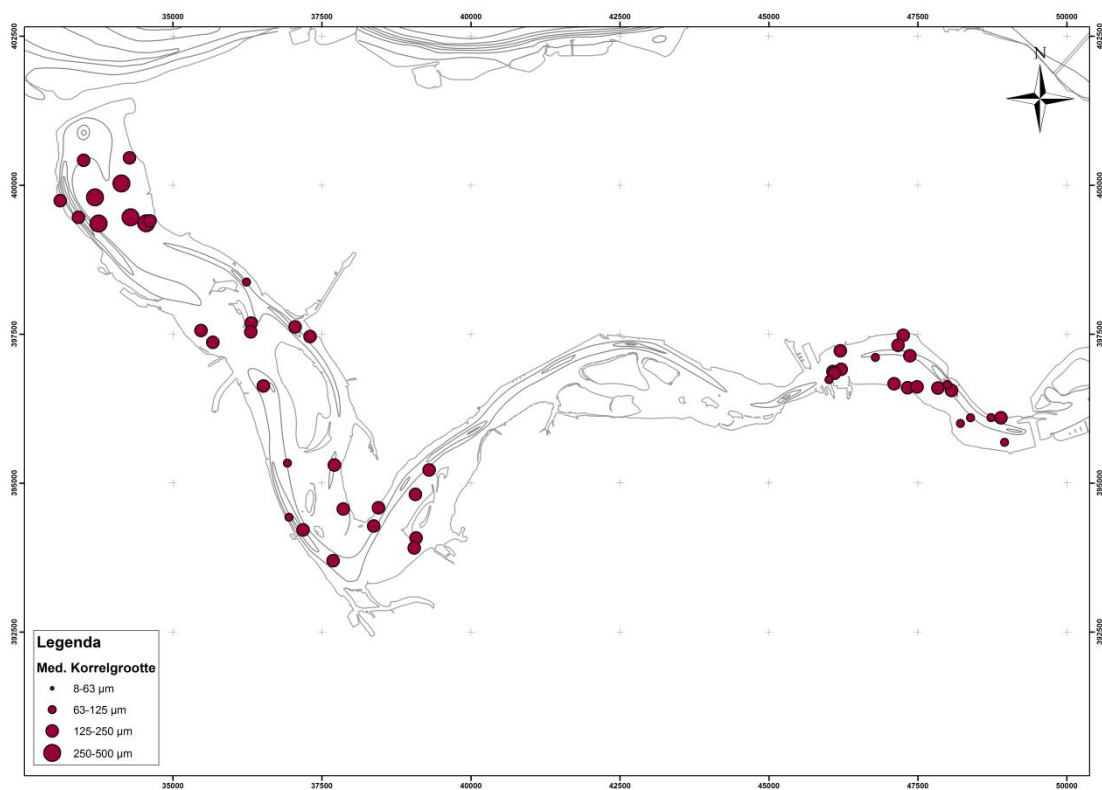
Figuur 0-6: Mediane korrelgrootte van de monsterpunten in de Grevelingen in het najaar

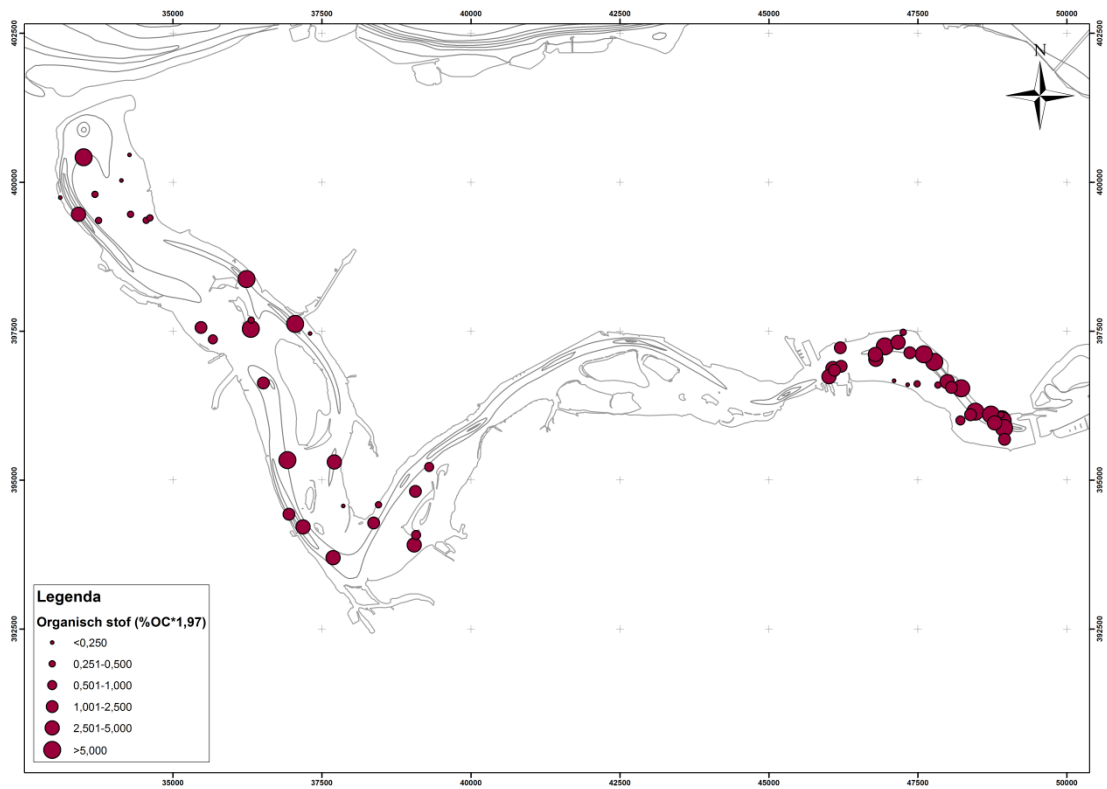
Figuur 0-7: Organisch stof gehalte van de monsterpunten in de Grevelingen in het najaar

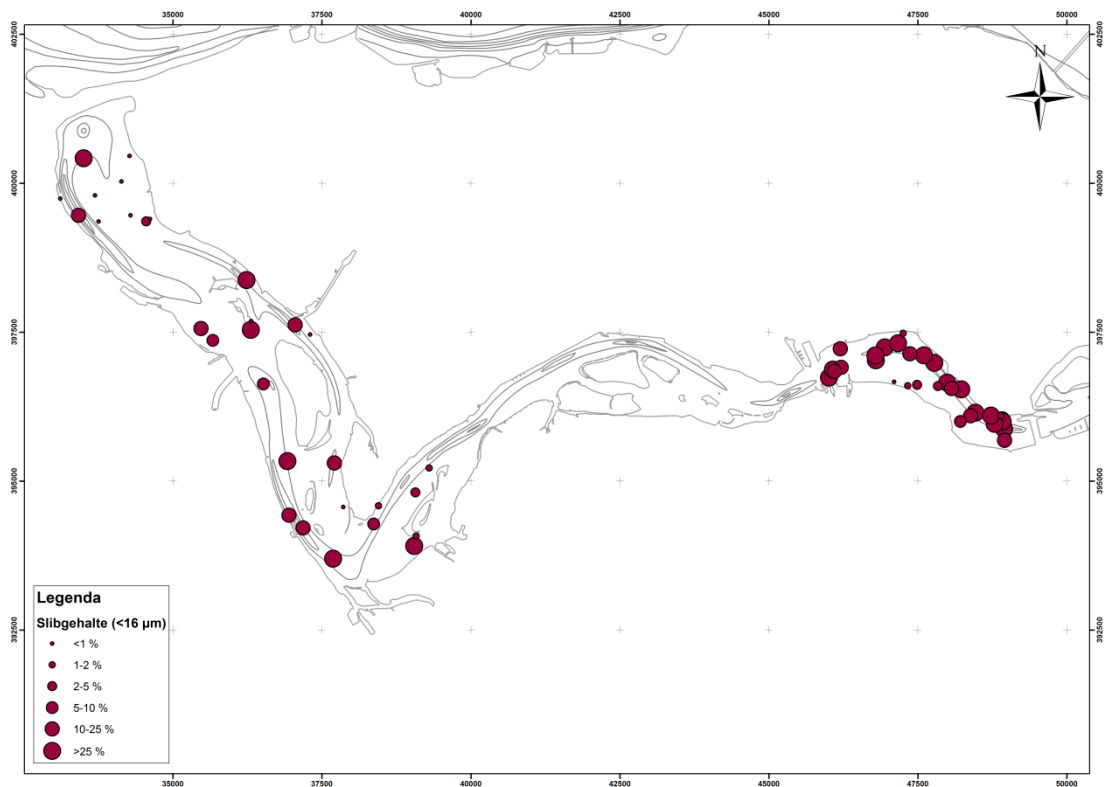
Figuur 0-8: Slibgehalten van de monsterpunten in de Grevelingen in het najaar

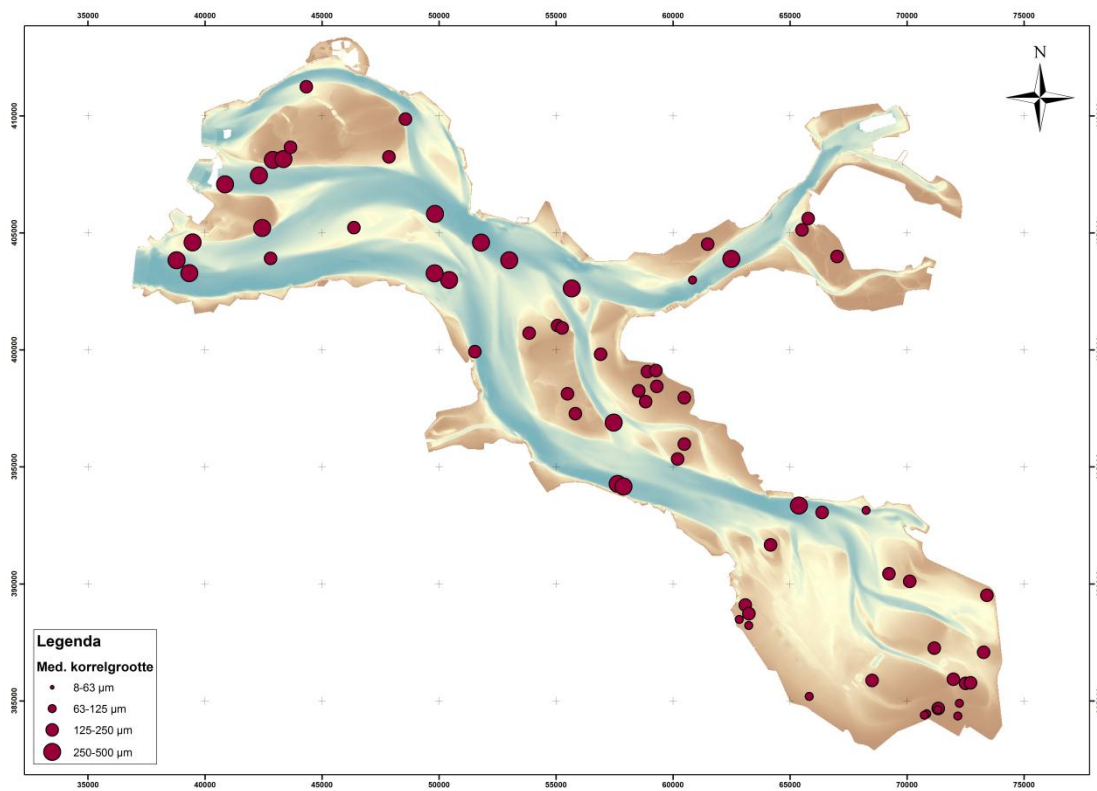
Figuur 0-9: Mediane korrelgrootte van de monsterpunten in het Veerse Meer in het najaar

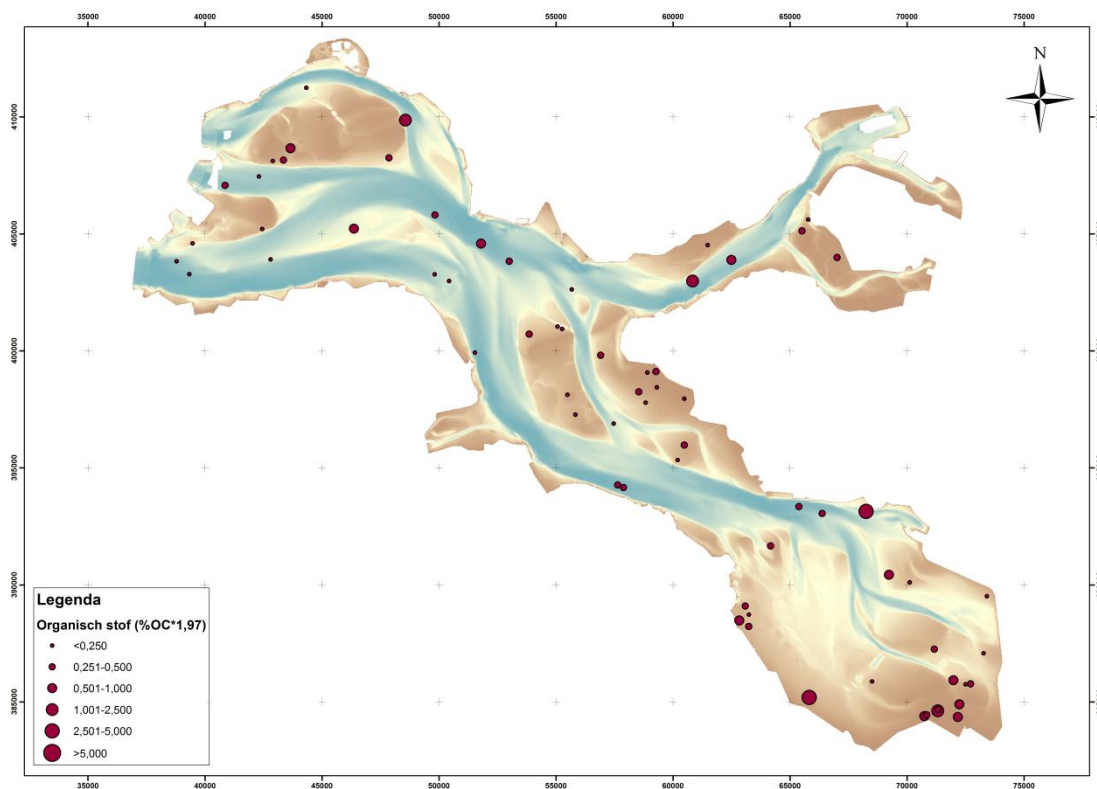
Figuur 0-10: Organisch stofgehalte van de monsterpunten in het Veerse Meer in het najaar

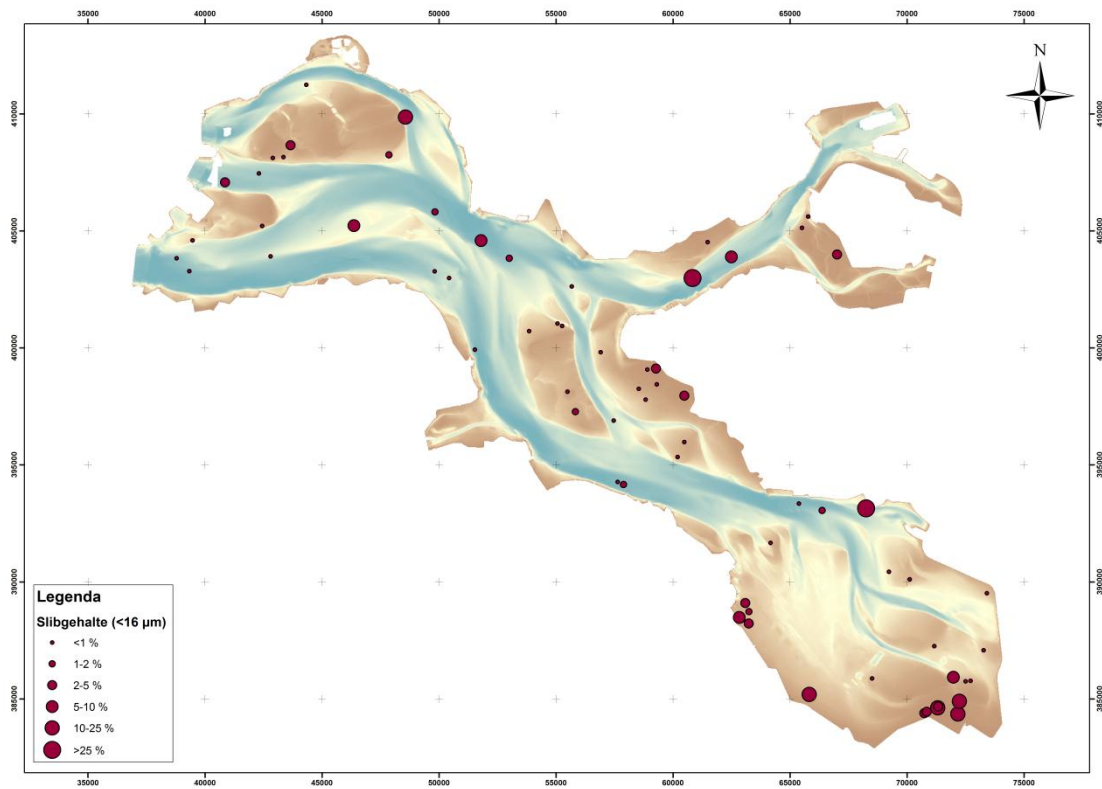
Figuur 0-11: Slibgehalte van de monsterpunten in het Veerse Meer in het najaar

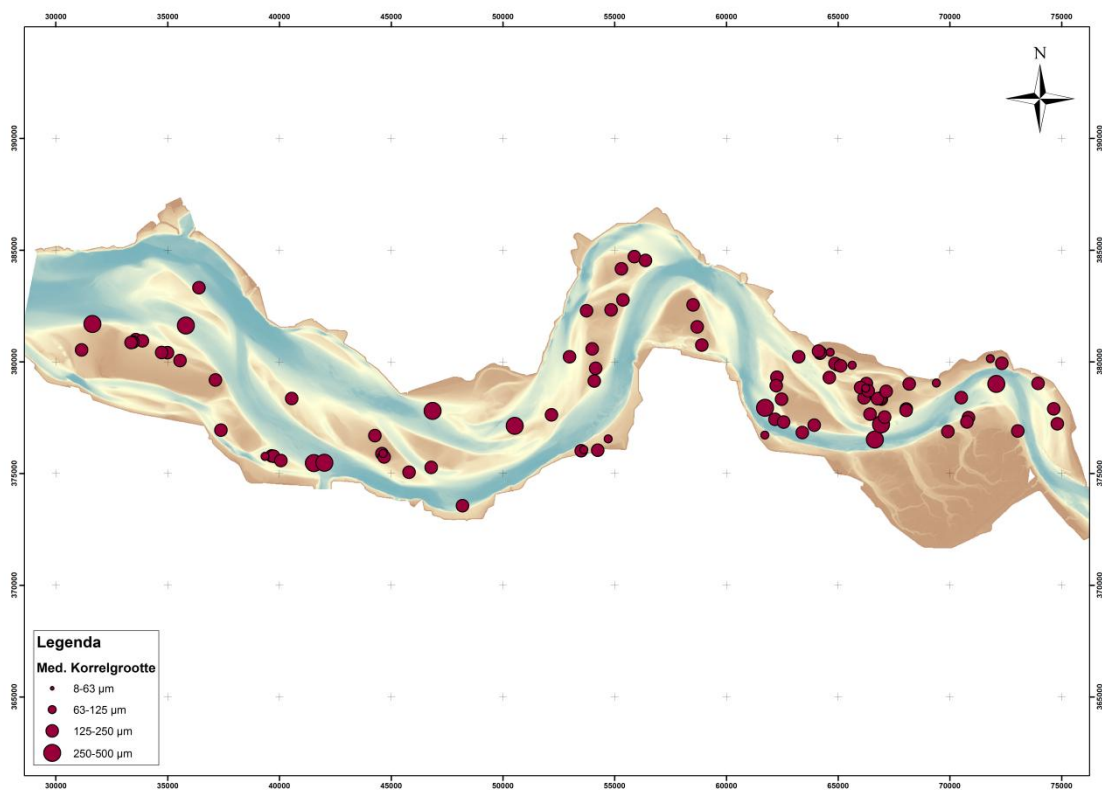
Figuur 0-12: Mediane korrelgrootte van de monsterpunten in de Oosterschelde

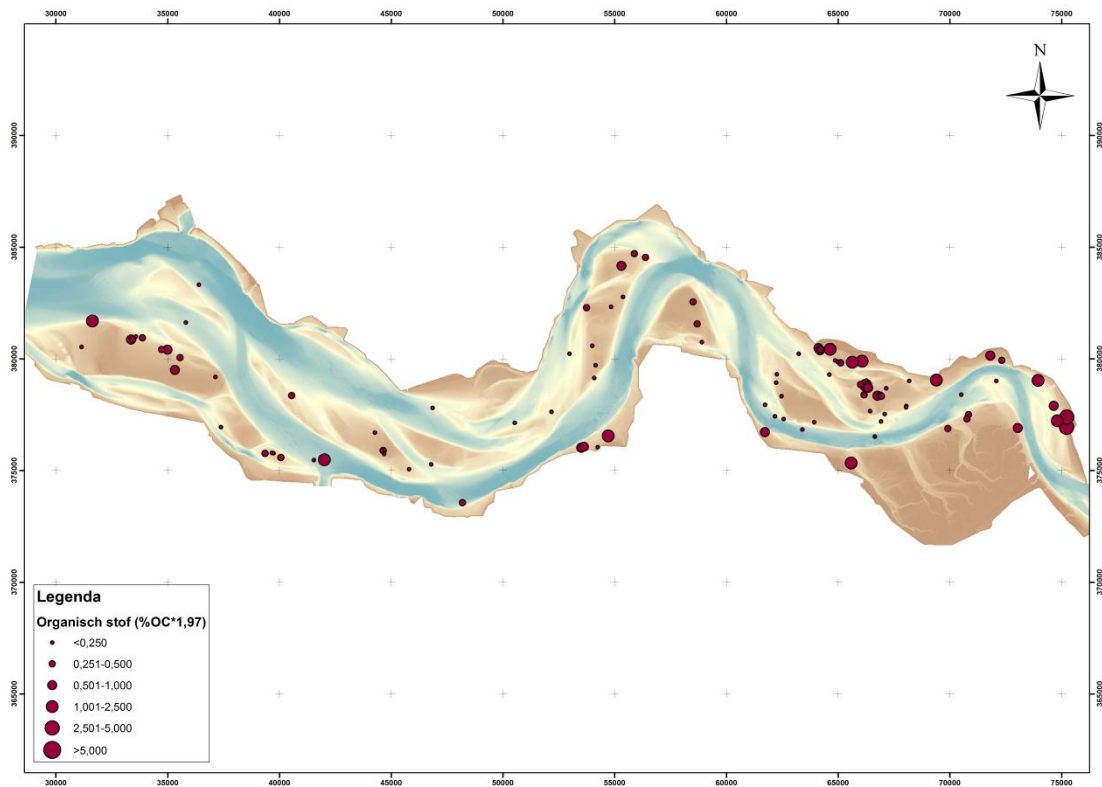
Figuur 0-13: Organisch stofgehalte van de monsterpunten in de Oosterschelde

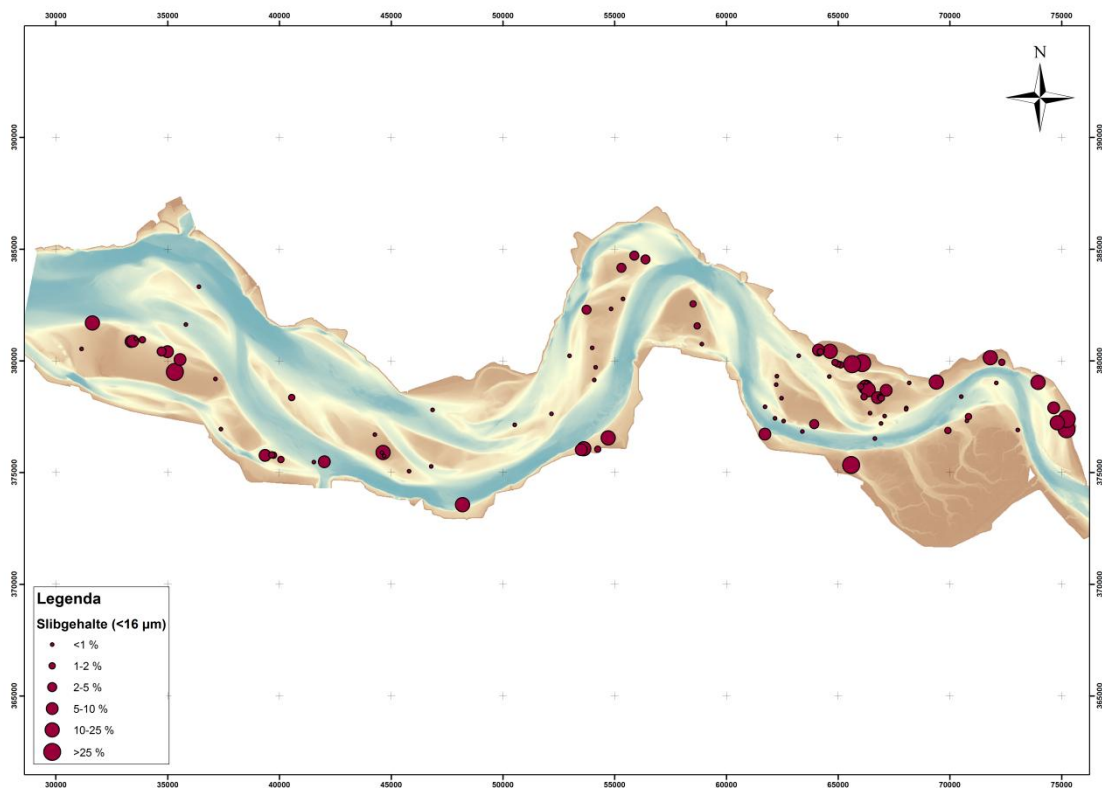
Figuur 0-14: Slibgehalte van de monsterpunten in de Oosterschelde

Figuur 0-15: Mediane korrelgrootte van de monsterpunten in de Westerschelde

Figuur 0-16: Organisch stofgehalte van de monsterpunten in de Westerschelde

Figuur 0-17: Slibgehalte van de monsterpunten in de Westerschelde

Tabel 0-4: Soorten Grevelingen Oost voorjaar

Ecotoop	GVMO<2m.		GVMO2-6m.		GVMO>6m.	
Seizoen	voorjaar		voorjaar		voorjaar	
Hoogteligging	<2m		2-6m		>6m	
Aantal monsters	20		20		20	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	16		74		44	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	13		57		39	
Gemiddelde dicht Biom	417.20	1346.43	2778.85	42942.26	673.08	8294.46
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra nitida</i>						
<i>Actinaria</i>			10.90	409.04	17.31	52.15
<i>Alitta succinea</i>	6.37	2.04	22.44	220.45	5.13	50.37
<i>Alitta virens</i>			0.64	161.92		
<i>Anthozoa</i>						
<i>Aoridae</i>						
<i>Aphelochaeta</i>			30.77	4.28		
<i>Apherusa bispinosa</i>						
<i>Arenicola</i>	15.92	786.56	28.21	52.95	28.21	274.62
<i>Arenicola marina</i>			8.97	1496.41		
<i>Athanas nitescens</i>						
<i>Bivalvia</i>			0.64	654.36		
<i>Boccardiella ligerica</i>			0.64	0.06		
<i>Capitella capitata</i>	25.48	7.64	508.33	344.17	41.67	11.62
<i>Capitellidae</i>	6.37	47.77	3.85	0.51	0.64	0.29
<i>Caprella linearis</i>						
<i>Carcinus maenas</i>			1.28	6420.00		
<i>Cerastoderma edule</i>						
<i>Chaetozone</i>			1.28	0.26		
<i>Cirratulidae</i>						
<i>Cirratulus cirratus</i>						
<i>Corbula gibba</i>					4.49	2.91
<i>Corophiidae</i>			1.92	0.32		
<i>Corophium volutator</i>			5.13	0.90		
<i>Crassostrea gigas</i>			14.10	10315.90	7.05	4955.12
<i>Crepidula fornicata</i>			114.10	9379.49	72.44	1982.34
<i>Dodecaceria</i>			3.85	0.58	12.18	3.01
<i>Ensis</i>			0.64	1436.92		
<i>Ensis directus</i>			1.28	4530.38		
<i>Eteone flava agg.</i>			8.97	18.25		
<i>Eumida</i>			1.28	0.38		
<i>Eumida sanguinea</i>					1.28	0.26
<i>Eunereis longissima</i>						
<i>Exogone naidina</i>	6.37	0.96	1.28	0.13		
<i>Gammarus locusta</i>						
<i>Glycera tridactyla</i>						
<i>Harmothoe</i>			0.64	1.73	0.64	0.06
<i>Harmothoe imbricata</i>						
<i>Harmothoe impar</i>			0.64	0.13		
<i>Hediste diversicolor</i>			1.28	2.18		
<i>Hemigrapsus takanoi</i>			1.28	649.87		
<i>Hesionidae</i>			12.18	2.12		
<i>Heteromastus filiformis</i>			5.13	6.86		
<i>Janira maculosa</i>					1.92	0.47
<i>Janiridae</i>			0.64	0.06	1.92	0.45
<i>Kurtiella bidentata</i>						
<i>Lanice conchilega</i>			0.64	6.47		

Soortnaam / taxon	GVMO<2m.		GVMO2-6m.		GVMO>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Lepidochitona cinerea</i>						
<i>Lepidonotus squamatus</i>			3.21	19.68	1.92	14.90
<i>Liocarcinus navigator</i>			2.56	1789.10		
<i>Malacoceros</i>			0.64	0.13	0.64	0.13
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	25.48	53.95	80.13	78.97	6.41	429.28
<i>Malacoceros tetracerus</i>			0.64	0.19		
<i>Mediomastus fragilis</i>			5.13	0.51	0.64	0.19
<i>Microdeutopus</i>	6.37	0.76	348.08	50.06	275.00	58.63
<i>Microdeutopus anomalus</i>			98.08	14.17	66.03	18.63
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>	6.37	1.91	337.18	32.95	13.46	4.84
<i>Microprotopus maculatus</i>						
<i>Monocorophium</i>			110.26	15.58	12.18	1.13
<i>Monocorophium acherusicum</i>					11.54	1.88
<i>Monocorophium insidiosum</i>			226.92	24.68	5.77	0.89
<i>Mya arenaria</i>	6.37	1.02	4.49	3.97	1.28	0.83
<i>Mysidae</i>			5.13	3.59		
<i>Mytilus edulis</i>			47.44	302.24	5.77	102.95
<i>Nemertea</i>			7.69	10.64	3.21	0.56
<i>Nephtys hombergii</i>			0.64	67.56		
<i>Nereididae</i>			4.49	1.54	0.64	0.28
<i>Notomastus latericeus</i>	57.32	125.16	154.49	300.18	10.26	11.74
<i>Ophryotrocha</i>						
<i>Ostrea edulis</i>					0.64	173.97
<i>Ostreidae</i>			2.56	2604.87		
<i>Oxydromus flexuosus</i>			2.56	7.95	1.28	0.38
<i>Palaemon adspersus</i>			3.21	701.31		
<i>Pholoe inornata</i>					0.64	0.06
<i>Platynereis dumerilii</i>			52.56	25.00	0.64	0.29
<i>Polycirrus</i>						
<i>Polydora</i>			1.28	0.19		
<i>Polydora ciliata</i>			21.79	21.31	0.64	0.19
<i>Polydora cornuta</i>	12.74	4.08	39.10	6.67	21.15	7.06
<i>Polynoidae</i>			14.74	7.05	1.92	0.45
<i>Praunus flexuosus</i>					0.64	3.84
<i>Schistomysis</i>						
<i>Schistomysis kervillei</i>					1.28	120.33
<i>Scoloplos armiger</i>	63.69	171.34	35.26	102.95		
<i>Spio</i>	12.74	22.93	1.28	0.13		
<i>Spio gonioccephala</i>	6.37	9.55				
<i>Spio martinensis</i>	152.87	106.31	2.56	0.26		
<i>Spionidae</i>	6.37	4.46	1.92	0.32		
<i>Spirorbidae</i>			0.64	0.13		
<i>Streblospio</i>			0.64	0.64	2.56	0.48
<i>Streblospio benedicti</i>			1.28	0.51		
<i>Syllidae</i>			7.05	0.97		
<i>Syllidia armata</i>			18.59	2.95	6.41	1.21
<i>Syllis</i>			0.64	0.13		
<i>Syllis armillaris</i>			0.64	0.06		
<i>Syllis gracilis</i>			0.64	0.06	5.13	1.17
<i>Terebellidae</i>					0.64	0.19
<i>Tharyx spec. A</i>						
<i>Tubificidae</i>			204.49	36.32	8.97	2.05
<i>Tubificoides</i>			82.05	13.72		
<i>Tubificoides benedii</i>			46.79	5.90	1.92	0.45
<i>Tubificoides pseudogaster</i>			3.85	0.67	8.97	1.76

Soortnaam / taxon	GVMO<2m.		GVMO2-6m.		GVMO>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Turbellaria</i>			1.28	0.26		
<i>Urothoe poseidonis</i>						
<i>Venerupis corrugata</i>			1.28	569.10		

Tabel 0-5: Soorten Grevelingen West voorjaar

Ecotoop	GVMW<2m.		GVMW2-6m.		GVMW>6m.	
Seizoen	voorjaar		voorjaar		voorjaar	
Hoogteligging	<2m		2-6m		>6m	
Aantal monsters	20		20		20	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	12		70		53	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	11		59		48	
Gemiddelde dicht Biom	283.44	6521.00	2709.94	27824.37	1131.73	17192.51
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra nitida</i>					0.64	0.26
<i>Actinaria</i>			4.49	258.28	10.26	157.26
<i>Alitta succinea</i>			41.03	1138.60	14.74	217.94
<i>Alitta virens</i>	6.37	2115.80	6.09	1420.72	1.60	548.49
<i>Anthozoa</i>			1.92	167.97		
<i>Aoridae</i>			0.64	0.21	0.64	0.21
<i>Aphelochaeta</i>	6.37	3.95	30.13	13.56	28.85	9.50
<i>Apherusa bispinosa</i>			10.90	2.69		
<i>Arenicola</i>	35.03	3861.08	14.74	60.56	12.18	2.35
<i>Arenicola marina</i>			1.28	16.71		
<i>Athanas nitescens</i>			0.64	60.17		
<i>Bivalvia</i>						
<i>Boccardiella ligerica</i>						
<i>Capitella capitata</i>	57.32	40.76	305.77	198.74	52.56	14.28
<i>Capitellidae</i>			1.28	0.58		
<i>Caprella linearis</i>			0.64	0.09		
<i>Carcinus maenas</i>			1.28	4313.63		
<i>Cerastoderma edule</i>			0.64	199.31		
<i>Chaetozone</i>						
<i>Cirratulidae</i>	6.37	2.87	5.77	1.06		
<i>Cirratulus cirratus</i>			11.54	3.84	0.64	0.10
<i>Corbula gibba</i>					14.10	3.79
<i>Corophiidae</i>						
<i>Corophium volutator</i>						
<i>Crassostrea gigas</i>			4.49	3936.08	4.49	5438.30
<i>Crepidula fornicata</i>			64.10	8869.92	55.13	8025.08
<i>Dodecaceria</i>			6.41	1.59		
<i>Ensis</i>						
<i>Ensis directus</i>						
<i>Eteone flava agg.</i>						
<i>Eumida</i>			19.23	15.29	0.64	0.11
<i>Eumida sanguinea</i>			14.10	9.34	1.92	0.58
<i>Eunereis longissima</i>			0.64	0.28	0.64	27.33
<i>Exogone naidina</i>			6.41	1.00	6.41	0.70
<i>Gammarus locusta</i>			0.64	0.09		
<i>Glycera tridactyla</i>					0.64	0.96
<i>Harmothoe</i>			5.13	3.74		
<i>Harmothoe imbricata</i>			1.28	15.83		
<i>Harmothoe impar</i>			1.92	23.75		
<i>Hediste diversicolor</i>	6.37	306.37	0.64	36.50		
<i>Hemigrapsus takanoi</i>			3.21	328.49		
<i>Hesionidae</i>			0.64	0.17		
<i>Heteromastus filiformis</i>			8.97	2.38	110.26	42.26
<i>Janira maculosa</i>			2.56	0.63	1.28	0.32
<i>Janiridae</i>						
<i>Kurtiella bidentata</i>			14.74	6.98	48.72	14.00
<i>Lanice conchilega</i>						

Soortnaam / taxon	GVMW<2m.		GVMW2-6m.		GVMW>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Lepidochitona cinerea</i>			1.92	10.71		
<i>Lepidonotus squamatus</i>			1.28	8.76		
<i>Liocarcinus navigator</i>						
<i>Malacoceros</i>						
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	44.59	34.75	32.69	22.63	1.28	5.10
<i>Malacoceros tetracerus</i>						
<i>Mediomastus fragilis</i>			36.54	5.38	25.64	3.49
<i>Microdeutopus</i>			590.38	148.19	171.15	38.49
<i>Microdeutopus anomalus</i>			123.72	41.06	37.82	14.62
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>			3.21	1.08		
<i>Microprotopus maculatus</i>			1.28	0.16		
<i>Monocorophium</i>			5.13	1.10	2.56	0.22
<i>Monocorophium acherusicum</i>			38.46	5.26	1.92	0.26
<i>Monocorophium insidiosum</i>						
<i>Mya arenaria</i>			6.41	1.65	5.77	248.49
<i>Mysidae</i>						
<i>Mytilus edulis</i>			23.08	998.47	8.97	506.35
<i>Nemertea</i>			19.87	27.47	1.92	0.65
<i>Nephtys hombergii</i>			1.28	97.79	3.85	110.15
<i>Nereididae</i>			21.79	8.96	8.97	3.21
<i>Notomastus latericeus</i>	6.37	35.67	128.85	695.65	41.67	190.67
<i>Ophryotrocha</i>					1.28	0.21
<i>Ostrea edulis</i>			2.56	3984.21		
<i>Ostreidae</i>						
<i>Oxydromus flexuosus</i>			43.59	69.41	16.67	19.72
<i>Palaemon adspersus</i>			0.64	60.17	1.28	120.33
<i>Pholoe inornata</i>			12.18	2.74	10.90	2.87
<i>Platynereis dumerilii</i>			14.10	4.95	0.64	0.13
<i>Polycirrus</i>			8.97	2.50	2.56	0.62
<i>Polydora</i>						
<i>Polydora ciliata</i>			0.64	0.21	0.64	0.21
<i>Polydora cornuta</i>			47.44	11.38	80.77	23.18
<i>Polynoidae</i>			0.64	0.07		
<i>Praunus flexuosus</i>					0.64	3.84
<i>Schistomysis</i>					1.28	100.28
<i>Schistomysis kervillei</i>						
<i>Scoloplos armiger</i>	6.37	9.30	17.31	132.32	4.49	30.95
<i>Spio</i>	12.74	3.38	3.21	0.85	0.64	0.17
<i>Spio goniocéphala</i>						
<i>Spio martinensis</i>	76.43	104.97				
<i>Spionidae</i>						
<i>Spirorbidae</i>						
<i>Streblospio</i>			7.05	1.04	11.54	1.69
<i>Streblospio benedicti</i>			3.85	1.06	30.77	5.33
<i>Syllidae</i>						
<i>Syllidia armata</i>			32.69	5.99	14.74	2.61
<i>Syllis</i>						
<i>Syllis armillaris</i>						
<i>Syllis gracilis</i>			14.10	1.78	7.05	1.27
<i>Terebellidae</i>					0.64	0.17
<i>Tharyx spec. A</i>			44.23	9.59	183.97	52.34
<i>Tubificidae</i>						
<i>Tubificoides</i>						
<i>Tubificoides benedii</i>			17.95	2.12	7.69	1.85
<i>Tubificoides pseudogaster</i>	19.11	2.10	738.46	104.03	71.79	7.03

Soortnaam / taxon	GVMW<2m.		GVMW2-6m.		GVMW>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Turbellaria</i>						
<i>Urothoe poseidonis</i>			69.23	35.88		
<i>Venerupis corrugata</i>			1.28	210.97	3.85	1192.17

Tabel 0-6: Soorten Grevelingen Oost najaar

Ecotoop	GVMO<2m.		GVMO2-6m.		GVMO>6m.	
Seizoen	najaar		najaar		najaar	
Hoogteligging	<2m		2-6m		>6m	
Aantal monsters	20		20		20	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	19		42		26	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	18		36		21	
Gemiddelde dicht Biom	455.41	25167.61	2285.68	36086.36	755.47	3375.60
<i>Abra alba</i>						
<i>Abra nitida</i>					0.65	2.34
<i>Acanthocardia paucicostata</i>						
<i>Actinaria</i>			20.13	608.51	6.49	194.19
<i>Alitta succinea</i>			0.65	12.66	1.30	1.85
<i>Alitta virens</i>	19.11	1222.93	1.95	483.65		
<i>Angulus fabula</i>						
<i>Aoridae</i>					5.84	0.77
<i>Aphelochaeta</i>			3.25	1.10		
<i>Aphelochaeta marioni</i>						
<i>Arenicola</i>	3.18	417.20				
<i>Arenicola marina</i>	9.55	1188.63	14.94	664.74		
<i>Bivalvia</i>	3.18	273.25	0.65	3.77		
<i>Capitella capitata</i>			73.38	17.01	6.49	1.28
<i>Capitellida</i>						
<i>Caprella mutica</i>						
<i>Carcinus maenas</i>			1.30	399.94		
<i>Cauleriella</i>						
<i>Cirratulidae</i>						
<i>Cirratulus</i>						
<i>Corbula gibba</i>					0.65	2.32
<i>Crassostrea gigas</i>			4.55	8170.71	1.30	262.27
<i>Crepidula fornicata</i>	3.18	18.79	131.82	17212.01	111.04	2699.77
<i>Decapoda</i>			0.65	0.71		
<i>Dodecaceria</i>						
<i>Ensis</i>			1.30	500.52		
<i>Ensis directus</i>			0.65	3878.25		
<i>Eulalia viridis</i>						
<i>Eumida sanguinea</i>						
<i>Eunereis longissima</i>						
<i>Flabelligera affinis</i>						
<i>Gammaridae</i>			0.65	0.16		
<i>Gammarus</i>			1.30	8.12		
<i>Gammarus locusta</i>						
<i>Gammarus zaddachi</i>			3.90	2.97		
<i>Glycera tridactyla</i>						
<i>Harmothoe imbricata</i>						
<i>Hediste diversicolor</i>	31.85	277.39	6.49	117.53		
<i>Hemigrapsus</i>			13.64	105.52		
<i>Hemigrapsus takanoi</i>			14.94	203.06		
<i>Hesionidae</i>					1.30	0.35
<i>Heteromastus filiformis</i>			376.62	1088.64	5.84	1.49
<i>Hoplonemertea</i>						
<i>Janira maculosa</i>						
<i>Kurtiella bidentata</i>						
<i>Lanice conchilega</i>			0.65	5.32		
<i>Lepidochitona</i>			0.65	1.56		

Soortnaam / taxon	GVMO<2m.		GVMO2-6m.		GVMO>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Lepidochitona cinerea</i>						
<i>Lepidonotus squamatus</i>			4.55	52.66		
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	35.03	71.66	8.44	18.64		
<i>Malacoceros tetracerus</i>						
<i>Mediomastus fragilis</i>						
<i>Microdeutopus</i>	3.18	1.11	220.78	33.56	14.94	2.84
<i>Microdeutopus anomalus</i>			37.01	14.60	5.19	0.69
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>			37.01	16.35	5.19	1.21
<i>Microprotopus maculatus</i>						
<i>Monocorophium acherusicum</i>						
<i>Monocorophium insidiosum</i>	25.48	3.98	30.52	11.96	0.65	0.10
<i>Mya</i>						
<i>Mya arenaria</i>	3.18	21042.36	0.65	13.57		
<i>Myrianida prolifera</i>						
<i>Mytilus edulis</i>			2.60	926.88		
<i>Nemertea</i>						
<i>Nephtys hombergii</i>						
<i>Nereididae</i>			7.14	4.03	1.30	0.91
<i>Notomastus latericeus</i>	143.31	437.26			0.65	0.77
<i>Nudibranchia</i>						
<i>Ostrea edulis</i>			3.90	1122.01	0.65	200.18
<i>Ostreidae</i>						
<i>Oxydromus flexuosus</i>	6.37	43.63	1.95	7.01		
<i>Palaemon adspersus</i>			0.65	97.01		
<i>Pariambus typicus</i>						
<i>Petricolaria pholadiformis</i>						
<i>Pholoe inornata</i>						
<i>Phyllodoce mucosa</i>						
<i>Platynereis dumerilii</i>	12.74	40.76	12.99	11.04		
<i>Polycirrus</i>						
<i>Polydora ciliata</i>	12.74	2.23	10.39	1.81	1.95	0.30
<i>Polydora cornuta</i>	15.92	1.91	2.60	0.46	3.25	0.30
<i>Praunus flexuosus</i>						
<i>Praunus inermis</i>			2.60	9.22		
<i>Schistomysis kervillei</i>						
<i>Scoloplos armiger</i>	105.10	120.06	27.27	46.10		
<i>Spio</i>						
<i>Spio martinensis</i>						
<i>Spiophanes bombyx</i>					0.65	0.58
<i>Sthenelais boa</i>						
<i>Streblospio</i>	3.18	0.32				
<i>Streblospio benedicti</i>						
<i>Syllidia armata</i>					7.14	0.67
<i>Syllis gracilis</i>			5.84	1.36	0.65	0.06
<i>Tellimya ferruginosa</i>						
<i>Tetrastemma</i>						
<i>Tharyx</i>					0.65	0.06
<i>Tharyx spec. A</i>						
<i>Tubificidae</i>						
<i>Tubificoides</i>					1.95	0.20
<i>Tubificoides benedii</i>	9.55	1.91	2.60	0.65	0.65	0.08
<i>Tubificoides parapectinatus</i>						
<i>Tubificoides pseudogaster</i>	9.55	2.23				
<i>Urothoe poseidonis</i>						
<i>Venerupis corrugata</i>						

Soortnaam / taxon	GVMO<2m.		GVMO2-6m.		GVMO>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Venerupis philippinarum</i>						
<i>Venerupis corrugata</i>			1192.17	210.97	569.10	

Tabel 0-7: Soorten Grevelingen West najaar

Ecotoop	GVMW<2m.		GVMW2-6m.		GVMW>6m.	
Seizoen	najaar		najaar		najaar	
Hoogteligging	<2m		2-6m		>6m	
Aantal monsters	20		20		20	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	20		73		47	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	18		64		44	
Gemiddelde dicht Biom	528.66	14106.69	5567.73	41525.23	1296.23	10920.21
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra alba</i>					0.65	0.12
<i>Abra nitida</i>					0.65	0.54
<i>Acanthocardia paucicostata</i>					0.65	0.41
<i>Actiniaria</i>			12.12	390.65	16.88	790.47
<i>Alitta succinea</i>			23.59	204.34	11.04	45.69
<i>Alitta virens</i>	3.18	2003.18	16.88	4047.53	0.65	267.77
<i>Angulus fabula</i>					0.65	0.06
<i>Aoridae</i>			309.09	37.01	1.30	0.19
<i>Aphelochaeta</i>	6.37	2.55				
<i>Aphelochaeta marioni</i>			111.21	11.94	23.12	1.13
<i>Arenicola</i>	6.37	324.20	3.25	11.47		
<i>Arenicola marina</i>			1.62	113.95		
<i>Bivalvia</i>						
<i>Capitella capitata</i>			1227.40	141.75	157.66	10.55
<i>Capitellida</i>				0.06		
<i>Caprella mutica</i>			1.30	0.16		
<i>Carcinus maenas</i>						
<i>Cauleriella</i>			11.04	2.22		
<i>Cirratulidae</i>			0.65	0.13		
<i>Cirratulus</i>			80.52	16.17		
<i>Corbula gibba</i>			1.30	0.16	62.60	46.57
<i>Crassostrea gigas</i>			2.60	11543.55		
<i>Crepidula fornicata</i>			53.90	12316.94	25.32	2557.76
<i>Decapoda</i>					2.73	27.41
<i>Dodecaceria</i>					0.65	0.13
<i>Ensis</i>	15.92	9407.32				
<i>Ensis directus</i>	3.18	962.42	0.32	340.23	1.30	1304.25
<i>Eulalia viridis</i>			2.60	1.65		
<i>Eumida sanguinea</i>			5.54	0.99	2.08	0.37
<i>Eunereis longissima</i>					1.30	29.14
<i>Flabelligera affinis</i>			9.09	15.91		
<i>Gammaridae</i>						
<i>Gammarus</i>						
<i>Gammarus locusta</i>			178.36	128.53		
<i>Gammarus zaddachi</i>						
<i>Glycera tridactyla</i>			2.60	24.83		
<i>Harmothoe imbricata</i>			4.94	38.06	0.65	2.15
<i>Hediste diversicolor</i>	50.96	742.68				
<i>Hemigrapsus</i>			12.34	154.42		
<i>Hemigrapsus takanoi</i>			3.90	167.47		
<i>Hesionidae</i>			10.39	1.66		
<i>Heteromastus filiformis</i>	105.10	17.52				
<i>Hoplonemertea</i>			7.53	0.77		
<i>Janira maculosa</i>			25.54	25.89		
<i>Kurtiella bidentata</i>			42.25	31.90	24.03	3.28
<i>Lanice conchilega</i>						
<i>Lepidochitona</i>						

Soortnaam / taxon	GVMW<2m.		GVMW2-6m.		GVMW>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Lepidochitona cinerea</i>			1.73	1.76		
<i>Lepidonotus squamatus</i>			3.25	82.01	0.65	16.45
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	15.92	26.43	14.50	1.30		
<i>Malacoceros tetracerus</i>	12.74	8.92				
<i>Mediomastus fragilis</i>			65.80	25.18	161.69	72.70
<i>Microdeutopus</i>	6.37	0.96	69.87	8.27	71.17	7.92
<i>Microdeutopus anomalus</i>			116.97	13.71	6.10	0.76
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>			6.93	1.93	0.65	0.09
<i>Microprotopus maculatus</i>			1.30	0.16		
<i>Monocorophium acherusicum</i>			1386.75	122.92	39.22	61.60
<i>Monocorophium insidiosum</i>			9.09	0.85		
<i>Mya</i>	3.18	0.64				
<i>Mya arenaria</i>			7.71	1.19	12.34	1331.57
<i>Myrianida prolifera</i>					2.08	0.17
<i>Mytilus edulis</i>	3.18	1.27	79.24	3967.04	0.65	526.53
<i>Nemertea</i>			69.09	41.22		
<i>Nephtys hombergii</i>			1.95	8.76	5.84	364.80
<i>Nereididae</i>			163.72	63.73	77.14	33.97
<i>Notomastus latericeus</i>	219.75	478.66	260.61	1474.73	83.38	234.15
<i>Nudibranchia</i>			10.39	18.36	5.19	8.69
<i>Ostrea edulis</i>			7.79	4101.19		
<i>Ostreidae</i>			0.65	126.70		
<i>Oxydromus flexuosus</i>			66.34	74.19	29.48	16.48
<i>Palaemon adspersus</i>						
<i>Pariambus typicus</i>			73.38	8.96		
<i>Petricolaria pholadiformis</i>			0.65	0.67	5.45	856.66
<i>Pholoe inornata</i>			2.60	0.44		
<i>Phyllodoce mucosa</i>			3.25	1.58		
<i>Platynereis dumerilii</i>			23.38	4.00		
<i>Polycirrus</i>			12.55	7.13	18.70	10.63
<i>Polydora ciliata</i>	6.37	1.27			0.65	0.80
<i>Polydora cornuta</i>	6.37	1.91	50.13	3.38	44.16	1.97
<i>Praunus flexuosus</i>			3.25	10.99		
<i>Praunus inermis</i>						
<i>Schistomysis kervillei</i>			0.65	0.29	0.65	0.83
<i>Scoloplos armiger</i>	25.48	115.61	40.09	101.10	6.49	18.00
<i>Spio</i>	3.18	0.32				
<i>Spio martinensis</i>			1.30	0.29		
<i>Spiophanes bombyx</i>			0.65	0.58		
<i>Sthenelais boa</i>			2.60	7.37		
<i>Streblospio</i>						
<i>Streblospio benedicti</i>	6.37	0.32	8.66	0.52	73.90	7.73
<i>Syllidia armata</i>			20.78	2.62	5.84	0.72
<i>Syllis gracilis</i>			4.81	0.63	2.08	0.27
<i>Tellimya ferruginosa</i>			1.73	2.46		
<i>Tetrastemma</i>			5.19	8.69		
<i>Tharyx</i>						
<i>Tharyx spec. A</i>			88.96	19.86	176.23	16.80
<i>Tubificidae</i>					1.30	0.13
<i>Tubificoides</i>			423.64	38.42	65.45	5.53
<i>Tubificoides benedii</i>	12.74	1.91	102.06	12.17	52.21	5.73
<i>Tubificoides parapectinatus</i>			3.25	0.19		
<i>Tubificoides pseudogaster</i>						
<i>Urothoe poseidonis</i>	15.92	8.60	177.27	61.09		
<i>Venerupis corrugata</i>			10.74	1316.67	13.64	2230.54

Soortnaam / taxon	GVMW<2m.		GVMW2-6m.		GVMW>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Venerupis philippinarum</i>			0.65	9.59		
<i>Venerupis corrugata</i>						

Tabel 0-8: Soorten Veerse Meer Centraal voorjaar

Ecotoop	VSMC<2m.		VSMC>8m.		VSMC2-8m.	
Seizoen	voorjaar		voorjaar		voorjaar	
Hoogteligging	<2m		2-8m		>8m	
Aantal monsters	20		20		20	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	38		28		41	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	32		26		38	
Gemiddelde dicht Biom	1754.78	79701.90	490.38	2556.04	2996.82	49727.28
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra</i>					0.64	0.21
<i>Abra alba</i>					0.64	0.09
<i>Abra nitida</i>			8.33	17.22	8.33	16.66
<i>Acanthocardia</i>						
<i>Acanthocardia paucicostata</i>			0.64	61.24		
<i>Actinaria</i>	31.85	10.19			0.64	133.36
<i>Alitta succinea</i>	70.06	2137.64	13.46	22.80	28.85	56.49
<i>Alitta virens</i>						
<i>Aphelochaeta</i>	127.39	49.81				
<i>Apherusa bispinosa</i>						
<i>Arenicola</i>	28.66	612.48	8.65	12.71	13.46	118.62
<i>Arenicola marina</i>	12.74	886.01	0.96	131.53	16.35	1062.83
<i>Bivalvia</i>	6.37	943.95	0.64	0.05		
<i>Brachyura</i>						
<i>Capitella capitata</i>	44.59	25.19	0.64	0.04	44.22	154.93
<i>Capitellidae</i>						
<i>Carcinus maenas</i>	6.37	14721.02				
<i>Cerastoderma edule</i>	6.37	885.99	0.64	35.89		
<i>Cirratulidae</i>	19.11	13.18				
<i>Corbula gibba</i>			235.90	1440.03	5.13	5.04
<i>Corophiidae</i>						
<i>Crangon crangon</i>						
<i>Crassostrea gigas</i>	6.37	7430.57			1.28	6219.85
<i>Crepidula fornicata</i>	6.37	2012.61			13.46	6058.13
<i>Ensis</i>	6.37	15533.76				
<i>Ensis directus</i>					1.28	2624.15
<i>Eteone</i>			0.64	0.40	14.10	7.54
<i>Eteone flava agg.</i>						
<i>Eumida</i>					1.28	1.19
<i>Eumida bahusiensis</i>					1.92	1.19
<i>Gammarus</i>						
<i>Gammarus locusta</i>						
<i>Glycera</i>						
<i>Harmothoe imbricata</i>	6.37	78.66				
<i>Harmothoe impar</i>					0.64	0.50
<i>Hediste diversicolor</i>	76.43	2579.97			28.21	328.65
<i>Hemigrapsus</i>	25.48	668.73				
<i>Hemigrapsus takanoi</i>					21.79	2233.67
<i>Hesionidae</i>						
<i>Heteromastus filiformis</i>			2.56	8.85	13.46	33.53
<i>Janira maculosa</i>	6.37	0.51			0.64	0.16
<i>Lagis koreni</i>			3.85	62.81	1.28	21.21
<i>Lanice conchilega</i>						
<i>Lepidonotus squamatus</i>					1.28	15.83
<i>Liocarcinus navigator</i>						
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	6.37	5.03				
<i>Mediomastus fragilis</i>	6.37	5.10	1.28	0.09		

Soortnaam / taxon	VSMC<2m.		VSMC 2-6m.		VSMC>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Microdeutopus</i>	108.28	11.59			6.41	1.75
<i>Microdeutopus anomalus</i>	12.74	1.91			4.49	1.28
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>					2.56	0.75
<i>Monocorophium</i>	31.85	1.15				
<i>Monocorophium acherusicum</i>			0.64	0.09		
<i>Monocorophium insidiosum</i>	140.13	15.92				
<i>Mya</i>						
<i>Mya arenaria</i>	31.85	28368.73	0.64	0.29	27.56	23904.70
<i>Mytilus edulis</i>	12.74	5.10			2.56	783.50
<i>Nassarius reticulatus</i>	6.37	413.57	4.49	463.93	8.33	873.21
<i>Nemertea</i>						
<i>Nephtys cirrosa</i>						
<i>Nephtys hombergii</i>			0.64	24.48		
<i>Nereididae</i>	57.32	27.81	1.92	0.47	57.05	26.99
<i>Ostrea edulis</i>						
<i>Oxydromus flexuosus</i>			6.41	4.10	5.77	16.10
<i>Peringia ulvae</i>						
<i>Pholoe inornata</i>			4.49	0.58	22.44	9.79
<i>Phoronida</i>						
<i>Phyllodoce</i>						
<i>Phyllodoce mucosa</i>						
<i>Phyllocidae</i>	6.37	10.83				
<i>Platynereis dumerilii</i>	12.74	10.57			0.64	4.69
<i>Pleustidae</i>						
<i>Polychaeta</i>						
<i>Polydora ciliata</i>						
<i>Polydora cornuta</i>	12.74	1.91	10.26	2.51	52.35	21.09
<i>Polynoidea</i>						
<i>Porifera</i>						
<i>Praunus flexuosus</i>	6.37	38.15				
<i>Scoloplos armiger</i>			1.28	7.58	3.85	27.73
<i>Scrobicularia plana</i>	6.37	2000.76				
<i>Spirorbidae</i>						
<i>Streblospio</i>					16.03	2.35
<i>Streblospio benedicti</i>	6.37	0.96	39.74	4.67	156.62	47.61
<i>Syllidia armata</i>	6.37	1.02				
<i>Syllis gracilis</i>						
<i>Terebellidae</i>						
<i>Tharyx spec. A</i>	6.37	3.95	119.87	14.90	710.33	103.54
<i>Tubificidae</i>	509.55	139.67				
<i>Tubificoides benedii</i>	76.43	21.02	0.64	0.09	256.19	409.25
<i>Tubificoides parapectinatus</i>			1.28	0.14		
<i>Tubificoides pseudogaster</i>	203.82	26.88	1.28	0.15	1434.48	1951.72
<i>Venerupis</i>						
<i>Venerupis corrugata</i>					1.28	1559.39
<i>Venerupis philippinarum</i>			18.59	238.38	8.97	888.02

Tabel 0-9: Soorten Veerse Meer Oost voorjaar

Ecotoop	VSMO<2m.		VSMO>8m.		VSMO2-8m.	
Seizoen	voorjaar		voorjaar		voorjaar	
Hoogteligging	<2m		2-8m		>8m	
Aantal monsters	20		20		20	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	31		26		51	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	27		22		44	
Gemiddelde dicht Biom	656.05	48281.52	282.69	273.11	304.49	12237.45
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra</i>						
<i>Abra alba</i>			5.13	5.32	9.62	17.05
<i>Abra nitida</i>			21.15	7.24	35.90	15.33
<i>Acanthocardia</i>			0.64	2.99		
<i>Acanthocardia paucicostata</i>						
<i>Actinaria</i>					6.41	865.06
<i>Alitta succinea</i>						
<i>Alitta virens</i>	6.37	3022.61			0.64	139.55
<i>Aphelochaeta</i>	38.22	14.14			5.77	2.24
<i>Apherusa bispinosa</i>	6.37	1.59				
<i>Arenicola</i>	12.74	1944.27	5.77	50.82	4.49	3.33
<i>Arenicola marina</i>	19.11	3192.74				
<i>Bivalvia</i>	6.37	703.31			1.28	109.17
<i>Brachyura</i>					0.64	21.79
<i>Capitella capitata</i>	6.37	9.04	26.92	15.35	1.28	0.51
<i>Capitellidae</i>					0.64	0.45
<i>Carcinus maenas</i>					0.64	1008.59
<i>Cerastoderma edule</i>			5.77	22.87		
<i>Cirratulidae</i>			5.13	0.47		
<i>Corbula gibba</i>						
<i>Corophiidae</i>					0.64	0.06
<i>Crangon crangon</i>			0.64	60.17		
<i>Crassostrea gigas</i>	6.37	22734.39			2.56	5343.53
<i>Crepidula fornicata</i>					1.28	284.10
<i>Ensis</i>			1.28	0.14	0.64	0.38
<i>Ensis directus</i>						
<i>Eteone</i>						
<i>Eteone flava agg.</i>					0.64	0.45
<i>Eumida</i>						
<i>Eumida bahusiensis</i>						
<i>Gammarus</i>					0.64	0.13
<i>Gammarus locusta</i>	6.37	0.89	3.21	7.63		
<i>Glycera</i>					0.64	1.28
<i>Harmothoe imbricata</i>						
<i>Harmothoe impar</i>						
<i>Hediste diversicolor</i>	101.91	2124.33	0.64	11.47	5.77	151.28
<i>Hemigrapsus</i>						
<i>Hemigrapsus takanoi</i>					1.28	609.23
<i>Hesionidae</i>					9.62	0.90
<i>Heteromastus filiformis</i>	25.48	32.68			1.92	4.29
<i>Janira maculosa</i>						
<i>Lagis koreni</i>						
<i>Lanice conchilega</i>					0.64	14.17
<i>Lepidonotus squamatus</i>					22.44	99.04
<i>Liocarcinus navigator</i>	6.37	12531.85				
<i>Malacoceros fuliginosus</i>					0.64	0.06
<i>Mediomastus fragilis</i>						

Soortnaam / taxon	VSMO<2m.		VSMO 2-6m.		VSMO>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Microdeutopus</i>	38.22	9.43			1.28	0.38
<i>Microdeutopus anomalus</i>						
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>			0.64	0.45	66.03	11.92
<i>Monocorophium</i>	95.54	8.28				
<i>Monocorophium acherusicum</i>						
<i>Monocorophium insidiosum</i>	44.59	3.86			19.87	3.53
<i>Mya</i>			0.64	0.38	3.21	2.37
<i>Mya arenaria</i>	6.37	12.36	5.77	1.27	1.92	0.71
<i>Mytilus edulis</i>			0.64	0.38	4.49	2729.49
<i>Nassarius reticulatus</i>					1.28	167.56
<i>Nemertea</i>	12.74	7.64			0.64	0.26
<i>Nephtys cirrosa</i>			2.56	10.32	3.21	21.22
<i>Nephtys hombergii</i>					2.56	33.40
<i>Nereididae</i>	12.74	6.05	0.64	0.22	3.85	4.10
<i>Ostrea edulis</i>					0.64	522.44
<i>Oxydromus flexuosus</i>					1.28	1.60
<i>Peringia ulvae</i>			160.90	58.80	20.51	4.23
<i>Pholoe inornata</i>					0.64	0.45
<i>Phoronida</i>					5.13	1.54
<i>Phyllodoce</i>					1.28	0.38
<i>Phyllodoce mucosa</i>			1.92	1.22	1.92	3.65
<i>Phyllococidae</i>						
<i>Platynereis dumerilii</i>	12.74	5.82			2.56	0.71
<i>Pleustidae</i>					0.64	0.06
<i>Polychaeta</i>			0.64	1.54		
<i>Polydora ciliata</i>	19.11	6.17			5.13	2.56
<i>Polydora cornuta</i>	6.37	3.06				
<i>Polynoidea</i>			0.64	0.13		
<i>Porifera</i>						
<i>Praunus flexuosus</i>			0.64	8.46		
<i>Scoloplos armiger</i>	6.37	52.61			4.49	9.74
<i>Scrobicularia plana</i>	6.37	1709.11				
<i>Spirorbidae</i>	19.11	0.64				
<i>Streblospio</i>			19.23	2.79	26.92	18.15
<i>Streblospio benedicti</i>	6.37	0.96	10.26	2.17	1.92	0.32
<i>Syllidia armata</i>	44.59	7.12				
<i>Syllis gracilis</i>	6.37	1.15				
<i>Terebellidae</i>					1.28	1.79
<i>Tharyx spec. A</i>			0.64	0.12		
<i>Tubificidae</i>	31.85	3.59				
<i>Tubificoides benedii</i>	6.37	0.91				
<i>Tubificoides parapectinatus</i>						
<i>Tubificoides pseudogaster</i>	25.48	2.87				
<i>Venerupis</i>			0.64	0.38	5.13	2.88
<i>Venerupis corrugata</i>						
<i>Venerupis philippinarum</i>	12.74	128.06				

Tabel 0-10: Soorten Veerse Meer Centraal najaar

Ecotoop	VSMC<2m.		VSMC>8m.		VSMC2-8m.	
Seizoen	najaar		najaar		najaar	
Hoogteligging	<2m		2-8m		>8m	
Aantal monsters	20		20		20	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	38		28		41	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	24		21		42	
Gemiddelde dicht Biom	1754.78	79701.90	490.38	2556.04	2996.82	49727.28
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra</i>					0.64	0.21
<i>Abra alba</i>					0.64	0.09
<i>Abra nitida</i>			8.33	17.22	8.33	16.66
<i>Acanthocardia</i>						
<i>Acanthocardia paucicostata</i>			0.64	61.24		
<i>Actinaria</i>	31.85	10.19			0.64	133.36
<i>Alitta succinea</i>	70.06	2137.64	13.46	22.80	28.85	56.49
<i>Alitta virens</i>						
<i>Aphelochaeta</i>	127.39	49.81				
<i>Apherusa bispinosa</i>						
<i>Arenicola</i>	28.66	612.48	8.65	12.71	13.46	118.62
<i>Arenicola marina</i>	12.74	886.01	0.96	131.53	16.35	1062.83
<i>Bivalvia</i>	6.37	943.95	0.64	0.05		
<i>Brachyura</i>						
<i>Capitella capitata</i>	44.59	25.19	0.64	0.04	44.22	154.93
<i>Capitellidae</i>						
<i>Carcinus maenas</i>	6.37	14721.02				
<i>Cerastoderma edule</i>	6.37	885.99	0.64	35.89		
<i>Cirratulidae</i>	19.11	13.18				
<i>Corbula gibba</i>			235.90	1440.03	5.13	5.04
<i>Corophiidae</i>						
<i>Crangon crangon</i>						
<i>Crassostrea gigas</i>	6.37	7430.57			1.28	6219.85
<i>Crepidula fornicata</i>	6.37	2012.61			13.46	6058.13
<i>Ensis</i>	6.37	15533.76				
<i>Ensis directus</i>					1.28	2624.15
<i>Eteone</i>			0.64	0.40	14.10	7.54
<i>Eteone flava agg.</i>						
<i>Eumida</i>					1.28	1.19
<i>Eumida bahusiensis</i>					1.92	1.19
<i>Gammarus</i>						
<i>Gammarus locusta</i>						
<i>Glycera</i>						
<i>Harmothoe imbricata</i>	6.37	78.66				
<i>Harmothoe impar</i>					0.64	0.50
<i>Hediste diversicolor</i>	76.43	2579.97			28.21	328.65
<i>Hemigrapsus</i>	25.48	668.73				
<i>Hemigrapsus takanoi</i>					21.79	2233.67
<i>Hesionidae</i>						
<i>Heteromastus filiformis</i>			2.56	8.85	13.46	33.53
<i>Janira maculosa</i>	6.37	0.51			0.64	0.16
<i>Lagis koreni</i>			3.85	62.81	1.28	21.21
<i>Lanice conchilega</i>						
<i>Lepidonotus squamatus</i>					1.28	15.83
<i>Liocarcinus navigator</i>						
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	6.37	5.03				
<i>Mediomastus fragilis</i>	6.37	5.10	1.28	0.09		

Soortnaam / taxon	VSMC<2m.		VSMC 2-6m.		VSMC>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Microdeutopus</i>	108.28	11.59			6.41	1.75
<i>Microdeutopus anomalus</i>	12.74	1.91			4.49	1.28
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>					2.56	0.75
<i>Monocorophium</i>	31.85	1.15				
<i>Monocorophium acherusicum</i>			0.64	0.09		
<i>Monocorophium insidiosum</i>	140.13	15.92				
<i>Mya</i>						
<i>Mya arenaria</i>	31.85	28368.73	0.64	0.29	27.56	23904.70
<i>Mytilus edulis</i>	12.74	5.10			2.56	783.50
<i>Nassarius reticulatus</i>	6.37	413.57	4.49	463.93	8.33	873.21
<i>Nemertea</i>						
<i>Nephtys cirrosa</i>						
<i>Nephtys hombergii</i>			0.64	24.48		
<i>Nereididae</i>	57.32	27.81	1.92	0.47	57.05	26.99
<i>Ostrea edulis</i>						
<i>Oxydromus flexuosus</i>			6.41	4.10	5.77	16.10
<i>Peringia ulvae</i>						
<i>Pholoe inornata</i>			4.49	0.58	22.44	9.79
<i>Phoronida</i>						
<i>Phyllodoce</i>						
<i>Phyllodoce mucosa</i>						
<i>Phyllodocidae</i>	6.37	10.83				
<i>Platynereis dumerilii</i>	12.74	10.57			0.64	4.69
<i>Pleustidae</i>						
<i>Polychaeta</i>						
<i>Polydora ciliata</i>						
<i>Polydora cornuta</i>	12.74	1.91	10.26	2.51	52.35	21.09
<i>Polynoidea</i>						
<i>Porifera</i>						
<i>Praunus flexuosus</i>	6.37	38.15				
<i>Scoloplos armiger</i>			1.28	7.58	3.85	27.73
<i>Scrobicularia plana</i>	6.37	2000.76				
<i>Spirorbidae</i>						
<i>Streblospio</i>					16.03	2.35
<i>Streblospio benedicti</i>	6.37	0.96	39.74	4.67	156.62	47.61
<i>Syllidia armata</i>	6.37	1.02				
<i>Syllis gracilis</i>						
<i>Terebellidae</i>						
<i>Tharyx spec. A</i>	6.37	3.95	119.87	14.90	710.33	103.54
<i>Tubificidae</i>	509.55	139.67				
<i>Tubificoides benedii</i>	76.43	21.02	0.64	0.09	256.19	409.25
<i>Tubificoides parapectinatus</i>			1.28	0.14		
<i>Tubificoides pseudogaster</i>	203.82	26.88	1.28	0.15	1434.48	1951.72
<i>Venerupis</i>						
<i>Venerupis corrugata</i>					1.28	1559.39
<i>Venerupis philippinarum</i>			18.59	238.38	8.97	888.02

Tabel 0-11: Soorten Veerse Meer Oost najaar

Ecotoop	VSMO<2m.		VSMO>8m.		VSMO2-8m.	
Seizoen	najaar		najaar		najaar	
Hoogteligging	<2m		2-8m		>8m	
Aantal monsters	20		20		20	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	31		26		51	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	24		20		36	
Gemiddelde dicht Biom	656.05	48281.52	282.69	273.11	304.49	12237.45
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra</i>						
<i>Abra alba</i>			5.13	5.32	9.62	17.05
<i>Abra nitida</i>			21.15	7.24	35.90	15.33
<i>Acanthocardia</i>			0.64	2.99		
<i>Acanthocardia paucicostata</i>						
<i>Actinaria</i>					6.41	865.06
<i>Alitta succinea</i>						
<i>Alitta virens</i>	6.37	3022.61			0.64	139.55
<i>Aphelochaeta</i>	38.22	14.14			5.77	2.24
<i>Apherusa bispinosa</i>	6.37	1.59				
<i>Arenicola</i>	12.74	1944.27	5.77	50.82	4.49	3.33
<i>Arenicola marina</i>	19.11	3192.74				
<i>Bivalvia</i>	6.37	703.31			1.28	109.17
<i>Brachyura</i>					0.64	21.79
<i>Capitella capitata</i>	6.37	9.04	26.92	15.35	1.28	0.51
<i>Capitellidae</i>					0.64	0.45
<i>Carcinus maenas</i>					0.64	1008.59
<i>Cerastoderma edule</i>			5.77	22.87		
<i>Cirratulidae</i>			5.13	0.47		
<i>Corbula gibba</i>						
<i>Corophiidae</i>					0.64	0.06
<i>Crangon crangon</i>			0.64	60.17		
<i>Crassostrea gigas</i>	6.37	22734.39			2.56	5343.53
<i>Crepidula fornicata</i>					1.28	284.10
<i>Ensis</i>			1.28	0.14	0.64	0.38
<i>Ensis directus</i>						
<i>Eteone</i>						
<i>Eteone flava agg.</i>					0.64	0.45
<i>Eumida</i>						
<i>Eumida bahusiensis</i>						
<i>Gammarus</i>					0.64	0.13
<i>Gammarus locusta</i>	6.37	0.89	3.21	7.63		
<i>Glycera</i>					0.64	1.28
<i>Harmothoe imbricata</i>						
<i>Harmothoe impar</i>						
<i>Hediste diversicolor</i>	101.91	2124.33	0.64	11.47	5.77	151.28
<i>Hemigrapsus</i>						
<i>Hemigrapsus takanoi</i>					1.28	609.23
<i>Hesionidae</i>					9.62	0.90
<i>Heteromastus filiformis</i>	25.48	32.68			1.92	4.29
<i>Janira maculosa</i>						
<i>Lagis koreni</i>						
<i>Lanice conchilega</i>					0.64	14.17
<i>Lepidonotus squamatus</i>					22.44	99.04
<i>Liocarcinus navigator</i>	6.37	12531.85				
<i>Malacoceros fuliginosus</i>					0.64	0.06
<i>Mediomastus fragilis</i>						

Soortnaam / taxon	VSMO<2m.		VSMO 2-6m.		VSMO>6m.	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Microdeutopus</i>	38.22	9.43			1.28	0.38
<i>Microdeutopus anomalus</i>						
<i>Microdeutopus gryllotalpa</i>			0.64	0.45	66.03	11.92
<i>Monocorophium</i>	95.54	8.28				
<i>Monocorophium acherusicum</i>						
<i>Monocorophium insidiosum</i>	44.59	3.86			19.87	3.53
<i>Mya</i>			0.64	0.38	3.21	2.37
<i>Mya arenaria</i>	6.37	12.36	5.77	1.27	1.92	0.71
<i>Mytilus edulis</i>			0.64	0.38	4.49	2729.49
<i>Nassarius reticulatus</i>					1.28	167.56
<i>Nemertea</i>	12.74	7.64			0.64	0.26
<i>Nephtys cirrosa</i>			2.56	10.32	3.21	21.22
<i>Nephtys hombergii</i>					2.56	33.40
<i>Nereididae</i>	12.74	6.05	0.64	0.22	3.85	4.10
<i>Ostrea edulis</i>					0.64	522.44
<i>Oxydromus flexuosus</i>					1.28	1.60
<i>Peringia ulvae</i>			160.90	58.80	20.51	4.23
<i>Pholoe inornata</i>					0.64	0.45
<i>Phoronida</i>					5.13	1.54
<i>Phyllodoce</i>					1.28	0.38
<i>Phyllodoce mucosa</i>			1.92	1.22	1.92	3.65
<i>Phyllococidae</i>						
<i>Platynereis dumerilii</i>	12.74	5.82			2.56	0.71
<i>Pleustidae</i>					0.64	0.06
<i>Polychaeta</i>			0.64	1.54		
<i>Polydora ciliata</i>	19.11	6.17			5.13	2.56
<i>Polydora cornuta</i>	6.37	3.06				
<i>Polynoidea</i>			0.64	0.13		
<i>Porifera</i>						
<i>Praunus flexuosus</i>			0.64	8.46		
<i>Scoloplos armiger</i>	6.37	52.61			4.49	9.74
<i>Scrobicularia plana</i>	6.37	1709.11				
<i>Spirorbidae</i>	19.11	0.64				
<i>Streblospio</i>			19.23	2.79	26.92	18.15
<i>Streblospio benedicti</i>	6.37	0.96	10.26	2.17	1.92	0.32
<i>Syllidia armata</i>	44.59	7.12				
<i>Syllis gracilis</i>	6.37	1.15				
<i>Terebellidae</i>					1.28	1.79
<i>Tharyx spec. A</i>			0.64	0.12		
<i>Tubificidae</i>	31.85	3.59				
<i>Tubificoides benedii</i>	6.37	0.91				
<i>Tubificoides parapectinatus</i>						
<i>Tubificoides pseudogaster</i>	25.48	2.87				
<i>Venerupis</i>			0.64	0.38	5.13	2.88
<i>Venerupis corrugata</i>						
<i>Venerupis philippinarum</i>	12.74	128.06				

Tabel 0-12: Soorten Oosterschelde per ecotoop (deel 1)

Ecotoop	OSZHDDP		OSZHDML		OSZHD-SLL	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Hoog		Hoog		Hoog	
Hoogteligging	Diep		Medi litoraal		Laag litoraal	
Slibgehalte	-		-		fijnzandig	
Aantal monsters	24		7		1	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	119		26		7	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	102		21		6	
Gemiddelde dicht Biom	1997.60	29113.09	6478.62	14128.21	509.55	1765.61
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abludomelita obtusata</i>	10.44	0.99				
<i>Abra alba</i>	197.01	617.07				
<i>Abra nitida</i>						
<i>Abra tenuis</i>						
<i>Acanthocardia paucicostata</i>						
<i>Achelia echinata</i>	2.47	0.48				
<i>Actinaria</i>	26.40	1613.65				
<i>Alitta succinea</i>						
<i>Alitta virens</i>						
<i>Ampelisca brevicornis</i>	1.60	0.97				
<i>Ampharete acutifrons</i>	7.27	16.13				
<i>Ampharetinae</i>						
<i>Amphilochus neapolitanus</i>	4.27	0.70				
<i>Angulus fabula</i>	6.61	32.96				
<i>Angulus tenuis</i>	1.08	17.54				
<i>Anoplodactylus petiolatus</i>	7.28	1.41				
<i>Aora gracilis</i>						
<i>Aoridae</i>	4.27	0.55				
<i>Aphelochaeta</i>						
<i>Aphelochaeta marioni</i>	188.03	18.93				
<i>Arenicola</i>			9.10	403.09		
<i>Arenicola defodiens</i>						
<i>Arenicola marina</i>						
<i>Aricidea minuta</i>	38.14	2.95				
<i>Asterias rubens</i>	0.81	83.81				
<i>Bathyporeia</i>	0.54	0.11				
<i>Bathyporeia elegans</i>	5.91	1.86				
<i>Bathyporeia guilliamsoniana</i>						
<i>Bathyporeia pelagica</i>						
<i>Bathyporeia pilosa</i>						
<i>Bathyporeia sarsi</i>						
<i>Bivalvia</i>						
<i>Bodotria</i>						
<i>Bodotria scorpioides</i>	1.08	0.13				
<i>Brachyura</i>						
<i>Bylgides sarsi</i>						
<i>Capitella capitata</i>	130.96	30.17	63.69	9.39		
<i>Capitellidae</i>	4.27	0.40	27.30	0.79		
<i>Carcinus maenas</i>	3.25	6996.19				
<i>Caridea</i>						
<i>Cerastoderma edule</i>			63.69	9598.00		
<i>Cheirocratus sundevallii</i>	2.15	0.20				
<i>Cirratulidae</i>	2.32	0.10	9.10	1.34		
<i>Cirratulus</i>	1.07	0.21				
<i>Corbula gibba</i>						

Soortnaam / taxon	OSZHDDP		OSZHDML		OSZHD-SLL	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Corophiidae</i>	4.48	0.77	63.69	10.89		
<i>Corophium</i>						
<i>Corophium arenarium</i>			1237.49	211.95		
<i>Corophium volutator</i>						
<i>Crangon</i>	0.54	5.91				
<i>Crangon crangon</i>	3.22	36.91	18.20	13.62	63.69	13.38
<i>Crangonidae</i>	0.54	0.32				
<i>Crepidula fornicata</i>	1.77	9.69				
<i>Echinocardium cordatum</i>	2.95	2327.97				
<i>Ecrobia ventrosa</i>						
<i>Ensis</i>	5.89	312.34				
<i>Ensis directus</i>	9.18	5758.23				
<i>Eteone</i>						
<i>Eteone flava</i> agg.	4.30	1.83			63.69	81.53
<i>Eumida</i>	7.69	1.10				
<i>Eumida bahusiensis</i>	1.24	0.20				
<i>Eumida sanguinea</i>	1.24	0.20				
<i>Eunereis longissima</i>	18.39	826.10				
<i>Gammaridae</i>			9.10	6.56		
<i>Gammarus</i>						
<i>Gammarus locusta</i>						
<i>Gammarus zaddachi</i>						
<i>Gastrosaccus spinifer</i>	8.10	21.18				
<i>Gattyana cirrhosa</i>	15.10	74.37				
<i>Glycera</i>	17.94	6.89				
<i>Glycera alba</i>			18.20	90.26		
<i>Glycera tridactyla</i>	7.51	34.23				
<i>Harmothoe</i>						
<i>Harmothoe impar</i>	1.62	12.64				
<i>Hediste diversicolor</i>			218.38	1834.39		
<i>Hemigrapsus</i>			9.10	4.55		
<i>Heteromastus filiformis</i>	4.33	64.61				
<i>Ianiropsis breviremis</i>	0.53	0.54				
<i>Kurtiella bidentata</i>	26.34	6.84				
<i>Lagis koreni</i>	1.62	14.33				
<i>Lanice conchilega</i>	182.93	2008.16				
<i>Lepidonotus squamatus</i>						
<i>Liocarcinus navigator</i>	0.53	457.15				
<i>Macoma balthica</i>	13.61	5.93	36.40	7.92		
<i>Macropodia rostrata</i>	0.53	457.15				
<i>Magelona filiformis</i>	0.54	1.26				
<i>Magelona johnstoni</i>	16.59	38.45				
<i>Magelona mirabilis</i>	1.60	7.21				
<i>Malacoceros fuliginosus</i>						
<i>Malmgreniella darbouxi</i>	31.16	33.63				
<i>Marphysa sanguinea</i>						
<i>Mediomastus fragilis</i>	1.07	0.42				
<i>Melinna palmata</i>						
<i>Melita</i>	4.27	0.41				
<i>Melitidae</i>	1.62	0.16				
<i>Microdeutopus</i>						
<i>Microphthalmus aberrans</i>	0.53	0.04				
<i>Microprotopus maculatus</i>						
<i>Monocorophium</i>	1.61	0.35				
<i>Mya</i>	1.24	0.39				

Soortnaam / taxon	OSZHDDP		OSZHDML		OSZHD-SLL	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Mya arenaria</i>	0.54	43.94				
<i>Myrianida prolifera</i>	5.88	0.48				
<i>Mysida</i>						
<i>Mysidae</i>	0.53	0.44				
<i>Mytilus edulis</i>	2.67	0.35				
<i>Nemertea</i>	10.51	28.91				
<i>Neoamphitrite figulus</i>	4.87	60.06				
<i>Nephtys</i>	26.61	44.79	18.20	9.94	63.69	3.50
<i>Nephtys cirrosa</i>	20.46	412.19				
<i>Nephtys hombergii</i>	12.97	172.58	9.10	34.03	63.69	495.54
<i>Nephtys longosetosa</i>						
<i>Nereididae</i>						
<i>Notomastus latericeus</i>	27.89	182.91				
<i>Nymphon brevistre</i>	1.08	0.21				
<i>Oligochaeta</i>	123.92	12.87	9.10	0.46		
<i>Ophelia</i>						
<i>Ophelia borealis</i>	1.08	28.60				
<i>Ophiothrix fragilis</i>	21.10	3282.79				
<i>Ophiura</i>	3.12	1.41				
<i>Ophiura albida</i>	9.20	99.19				
<i>Ophiura ophiura</i>	20.56	188.43				
<i>Owenia fusiformis</i>	15.45	229.38				
<i>Pagurus bernhardus</i>	0.53	15.45				
<i>Pariambus typicus</i>	0.53	0.07				
<i>Peringia ulvae</i>			3730.66	1090.54		
<i>Perioculodes longimanus</i>	1.07	0.10				
<i>Petricolaria pholadiformis</i>	1.08	98.14				
<i>Pholoe</i>	6.49	49.11				
<i>Pholoe inornata</i>	7.62	1.42				
<i>Phtisica marina</i>	14.42	1.76				
<i>Phyllodoce groenlandica</i>	0.54	0.27				
<i>Phyllodoce mucosa</i>	9.28	6.08				
<i>Phyllocidae</i>	4.95	0.79				
<i>Platyhelminthes</i>	1.78	2.97				
<i>Platynereis dumerilii</i>	1.62	1.96				
<i>Poecilochaetus serpens</i>	14.03	9.63				
<i>Polycirrus</i>	1.08	1.56				
<i>Polydora</i>						
<i>Polydora ciliata</i>						
<i>Polydora cornuta</i>			27.30	1.87		
<i>Polynoidae</i>	0.54	0.05				
<i>Pontocrates altamarinus</i>	1.60	0.15				
<i>Portunidae</i>						
<i>Praunus flexuosus</i>						
<i>Pseudopolydora pulchra</i>	34.05	8.69				
<i>Pycnogonida</i>	1.24	0.24				
<i>Pygospio elegans</i>			309.37	35.52	63.69	3.50
<i>Retusa obtusa</i>						
<i>Sabella pavonina</i>	0.53	40.64				
<i>Schistomysis kervillei</i>	0.53	1.13				
<i>Scolelepis</i>	1.07	0.04				
<i>Scolelepis bonnierii</i>	0.53	1.75				
<i>Scolelepis foliosa</i>	0.53	1.75				
<i>Scoloplos armiger</i>	200.36	986.71	227.48	630.16	63.69	1161.15
<i>Scrobicularia plana</i>						

Soortnaam / taxon	OSZHDDP		OSZHDML		OSZHD-SLL	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Serpulidae</i>						
<i>Spio</i>	3.24	1.45	9.10	0.91		
<i>Spio gonocephala</i>	1.07	0.05				
<i>Spio martinensis</i>	14.49	0.78	9.10	0.91	127.39	7.01
<i>Spio symphyta</i>	0.53	0.05				
<i>Spiophanes bombyx</i>	198.84	164.93	36.40	5.37		
<i>Spisula subtruncata</i>	2.15	3.26				
<i>Sthenelais boa</i>	9.97	27.32				
<i>Streblospio</i>			9.10	1.34		
<i>Streblospio benedicti</i>	2.31	0.15				
<i>Syllidae</i>						
<i>Tellimya ferruginosa</i>	15.59	9.02				
<i>Terebellidae</i>						
<i>Tharyx</i>						
<i>Tharyx spec. A</i>	1.60	0.32				
<i>Travisia forbesii</i>	2.68	32.65				
<i>Tubificoides</i>	8.56	0.88				
<i>Tubificoides benedii</i>	21.05	2.29				
<i>Tubificoides parapectinatus</i>						
<i>Tubulanus polymorphus</i>	0.53	0.89				
<i>Urothoe</i>						
<i>Urothoe brevicornis</i>	5.89	2.15	18.20	6.76		
<i>Urothoe poseidonis</i>	41.24	13.50	282.07	117.63		
<i>Venerupis corrugata</i>	3.24	867.98				
<i>Venerupis philippinarum</i>						

Tabel 0-13: Soorten Oosterschelde per ecotoop (deel 2)

Ecotoop	OSZLD+SML		OSZLDDP		OSZLDHL	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Laag		Laag		Laag	
Hoogteligging	Medi litoraal		Diep		Hoog litoraal	
Slibgehalte	slibrijk		-		-	
Aantal monsters	1		16		15	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	15		71		40	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	15		61		30	
Gemiddelde dicht Biom	1687.90	20311.12	1168.09	7626.31	16883.23	11644.87
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abludomelita obtusata</i>			1.60	0.15		
<i>Abra alba</i>			28.91	35.42		
<i>Abra nitida</i>			0.80	1.05		
<i>Abra tenuis</i>					305.73	306.83
<i>Acanthocardia paucicostata</i>			0.81	0.24		
<i>Achelia echinata</i>			1.60	0.31		
<i>Actinaria</i>			2.40	230.00		
<i>Alitta succinea</i>						
<i>Alitta virens</i>						
<i>Ampelisca brevicornis</i>			2.41	2.43		
<i>Ampharete acutifrons</i>			1.60	4.93		
<i>Ampharetinae</i>						
<i>Amphilochus neapolitanus</i>						
<i>Angulus fabula</i>			20.15	51.67		
<i>Angulus tenuis</i>						
<i>Anoplodactylus petiolatus</i>			0.80	0.16		
<i>Aora gracilis</i>						
<i>Aoridae</i>						
<i>Aphelochaeta</i>			2.44	0.65		
<i>Aphelochaeta marioni</i>						
<i>Arenicola</i>					89.17	461.36
<i>Arenicola defodiens</i>						
<i>Arenicola marina</i>					89.17	1769.17
<i>Aricidea minuta</i>			25.10	2.34		
<i>Asterias rubens</i>						
<i>Bathyporeia</i>					42.46	8.23
<i>Bathyporeia elegans</i>					416.14	85.17
<i>Bathyporeia guilliamsoniana</i>			1.60	1.19		
<i>Bathyporeia pelagica</i>					8.49	1.39
<i>Bathyporeia pilosa</i>						
<i>Bathyporeia sarsi</i>					25.48	3.35
<i>Bivalvia</i>			2.41	0.46	4.25	0.42
<i>Bodotria</i>						
<i>Bodotria scorpioides</i>						
<i>Brachyura</i>			0.80	0.18	4.25	0.93
<i>Bylgides sarsi</i>						
<i>Capitella capitata</i>			12.03	1.60	25.48	6.97
<i>Capitellidae</i>			2.40	0.38		
<i>Carcinus maenas</i>					8.49	23.18
<i>Caridea</i>						
<i>Cerastoderma edule</i>	127.39	16307.01			182.59	502.85
<i>Cheirocratus sundevallii</i>			2.40	0.23		
<i>Cirratulidae</i>			1.62	0.20		
<i>Cirratulus</i>						
<i>Corbula gibba</i>						

Soortnaam / taxon	OSZLD+SML		OSZLDDP		OSZLDHL	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Corophiidae</i>			0.81	0.14		
<i>Corophium</i>					16.99	3.45
<i>Corophium arenarium</i>	445.86	68.79			794.06	168.62
<i>Corophium volutator</i>						
<i>Crangon</i>						
<i>Crangon crangon</i>	63.69	200.00			93.42	138.17
<i>Crangonidae</i>						
<i>Crepidula fornicata</i>			9.74	108.99		
<i>Echinocardium cordatum</i>			2.42	2222.74		
<i>Ecrobia ventrosa</i>						
<i>Ensis</i>			0.81	27.84		
<i>Ensis directus</i>			1.60	508.70		
<i>Eteone</i>			0.80	0.12	4.25	3.13
<i>Eteone flava</i> agg.	63.69	40.43	2.41	1.28	72.19	37.89
<i>Eumida</i>						
<i>Eumida bahusiensis</i>						
<i>Eumida sanguinea</i>						
<i>Eunereis longissima</i>			4.84	836.85		
<i>Gammaridae</i>					8.49	1.30
<i>Gammarus</i>					21.23	15.30
<i>Gammarus locusta</i>	63.69	45.90				
<i>Gammarus zaddachi</i>						
<i>Gastrosaccus spinifer</i>						
<i>Gattyana cirrhosa</i>			2.40	3.86		
<i>Glycera</i>			3.21	1.50		
<i>Glycera alba</i>						
<i>Glycera tridactyla</i>						
<i>Harmothoe</i>			2.44	2.44		
<i>Harmothoe impar</i>						
<i>Hediste diversicolor</i>					101.91	1788.41
<i>Hemigrapsus</i>					59.45	20.51
<i>Heteromastus filiformis</i>						
<i>Ianiropsis breviremis</i>						
<i>Kurtiella bidentata</i>			20.92	6.62		
<i>Lagis koreni</i>						
<i>Lanice conchilega</i>			160.70	1984.26		
<i>Lepidonotus squamatus</i>						
<i>Liocarcinus navigator</i>						
<i>Macoma balthica</i>	63.69	954.14	0.80	0.32	399.15	626.79
<i>Macropodia rostrata</i>						
<i>Magelona filiformis</i>						
<i>Magelona johnstoni</i>			12.14	31.16		
<i>Magelona mirabilis</i>			0.80	2.00		
<i>Malacoceros fuliginosus</i>					4.25	0.42
<i>Malmgreniella darbouxi</i>			46.55	53.73		
<i>Marphysa sanguinea</i>	63.69	324.36				
<i>Mediomastus fragilis</i>			43.27	23.76		
<i>Melinna palmata</i>			2.42	5.65		
<i>Melita</i>						
<i>Melitidae</i>						
<i>Microdeutopus</i>						
<i>Microphthalmus aberrans</i>			0.80	0.07		
<i>Microprotopus maculatus</i>						
<i>Monocorophium</i>						
<i>Mya</i>			0.80	0.10		

Soortnaam / taxon	OSZLD+SML		OSZLDDP		OSZLDHL	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Mya arenaria</i>						
<i>Myrianida prolifera</i>			2.40	0.20		
<i>Mysida</i>	31.85	44.49				
<i>Mysidae</i>						
<i>Mytilus edulis</i>					4.25	0.42
<i>Nemertea</i>			4.02	8.03	4.25	6.71
<i>Neoamphitrite figulus</i>						
<i>Nephtys</i>			45.06	14.66		
<i>Nephtys cirrosa</i>			17.81	62.49		
<i>Nephtys hombergii</i>	63.69	1371.97	55.57	376.55		
<i>Nephtys longosetosa</i>			0.80	11.29		
<i>Nereididae</i>					157.11	52.10
<i>Notomastus latericeus</i>	63.69	414.21	4.82	95.47		
<i>Nymphon brevirostre</i>						
<i>Oligochaeta</i>					254.78	13.25
<i>Ophelia</i>						
<i>Ophelia borealis</i>						
<i>Ophiothrix fragilis</i>						
<i>Ophiura</i>			3.23	1.59		
<i>Ophiura albida</i>			0.80	0.77		
<i>Ophiura ophiura</i>			2.42	96.87		
<i>Owenia fusiformis</i>						
<i>Pagurus bernhardus</i>						
<i>Pariambus typicus</i>			0.80	0.10		
<i>Peringia ulvae</i>					10590.23	5124.59
<i>Perioculodes longimanus</i>						
<i>Petricolaria pholadiformis</i>						
<i>Pholoe</i>						
<i>Pholoe inornata</i>						
<i>Phtisica marina</i>						
<i>Phyllodoce groenlandica</i>						
<i>Phyllodoce mucosa</i>	63.69	31.54			4.25	3.00
<i>Phyllocidae</i>			2.40	0.38		
<i>Platyhelminthes</i>						
<i>Platynereis dumerilii</i>					12.74	14.78
<i>Poecilochaetus serpens</i>			6.45	6.25		
<i>Polycirrus</i>						
<i>Polydora</i>						
<i>Polydora ciliata</i>						
<i>Polydora cornuta</i>			0.80	0.07	38.22	2.54
<i>Polynoidae</i>			0.80	0.08		
<i>Pontocrates altamarinus</i>						
<i>Portunidae</i>					42.46	21.53
<i>Praunus flexuosus</i>	63.69	107.64				
<i>Pseudopolydora pulchra</i>			5.61	3.04		
<i>Pycnogonida</i>						
<i>Pygospio elegans</i>					653.93	58.62
<i>Retusa obtusa</i>					63.69	28.30
<i>Sabella pavonina</i>			0.80	60.95		
<i>Schistomysis kervillei</i>						
<i>Scolelepis</i>						
<i>Scolelepis bonnierii</i>						
<i>Scolelepis foliosa</i>						
<i>Scoloplos armiger</i>	191.08	359.87	203.34	550.51	38.22	77.83
<i>Scrobicularia plana</i>						

Soortnaam / taxon	OSZLD+SML		OSZLDDP		OSZLDHL	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Serpulidae</i>						
<i>Spio</i>			4.05	0.24	80.68	8.52
<i>Spio gonocephala</i>						
<i>Spio martinensis</i>	63.69	6.37	6.44	0.51	399.15	41.02
<i>Spio symphyta</i>						
<i>Spiophanes bombyx</i>			172.16	125.07		
<i>Spisula subtruncata</i>			3.21	3.51		
<i>Sthenelais boa</i>			3.21	3.52		
<i>Streblospio</i>						
<i>Streblospio benedicti</i>			46.79	2.23		
<i>Syllidae</i>						
<i>Tellimya ferruginosa</i>			12.06	13.11		
<i>Terebellidae</i>						
<i>Tharyx</i>			10.45	0.58		
<i>Tharyx spec. A</i>			5.61	0.99		
<i>Travisia forbesii</i>						
<i>Tubificoides</i>						
<i>Tubificoides benedii</i>	254.78	34.39	43.27	7.51	1694.27	181.19
<i>Tubificoides parapectinatus</i>						
<i>Tubulanus polymorphus</i>						
<i>Urothoe</i>			6.49	2.22		
<i>Urothoe brevicornis</i>						
<i>Urothoe poseidonis</i>			55.79	20.99	63.69	34.24
<i>Venerupis corrugata</i>						
<i>Venerupis philippinarum</i>					4.25	2.38

Tabel 0-14: Soorten Oosterschelde per ecotoop (deel 3)

Ecotoop	OSZLDML		OSZLDODP		OSZLD-SLL	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Laag		Laag		Laag	
Hoogteligging	Medi litoraal		Ondiep		Laag litoraal	
Slibgehalte	-		-		fijnzandig	
Aantal monsters	8		10		24	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	38		76		52	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	33		66		42	
Gemiddelde dicht Biom	5585.19	14400.10	880.55	21526.21	2688.43	25621.65
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abludomelita obtusata</i>						
<i>Abra alba</i>			27.12	99.83		
<i>Abra nitida</i>						
<i>Abra tenuis</i>						
<i>Acanthocardia paucicostata</i>						
<i>Achelia echinata</i>			2.60	0.22		
<i>Actinaria</i>			41.28	3878.33		
<i>Alitta succinea</i>						
<i>Alitta virens</i>			2.60	2431.95	2.65	104.30
<i>Ampelisca brevicornis</i>			2.56	1.55		
<i>Ampharete acutifrons</i>						
<i>Ampharetinae</i>			1.28	0.71		
<i>Amphilochus neapolitanus</i>						
<i>Angulus fabula</i>			16.68	81.78		
<i>Angulus tenuis</i>						
<i>Anoplodactylus petiolatus</i>			2.56	0.50		
<i>Aora gracilis</i>			1.28	0.12		
<i>Aoridae</i>			3.85	0.29		
<i>Aphelochaeta</i>					34.50	7.78
<i>Aphelochaeta marioni</i>			1.28	0.13		
<i>Arenicola</i>	3.98	1999.92	1.28	14.95	30.52	4589.28
<i>Arenicola defodiens</i>						
<i>Arenicola marina</i>	39.81	364.65	2.56	948.12	33.17	4656.38
<i>Aricidea minuta</i>			2.56	0.23		
<i>Asterias rubens</i>						
<i>Bathyporeia</i>						
<i>Bathyporeia elegans</i>			3.85	0.58		
<i>Bathyporeia guilliamsoniana</i>						
<i>Bathyporeia pelagica</i>	7.96	1.30	1.28	0.21		
<i>Bathyporeia pilosa</i>						
<i>Bathyporeia sarsi</i>					2.65	0.64
<i>Bivalvia</i>			2.56	1.32		
<i>Bodotria</i>					2.65	0.32
<i>Bodotria scorpioides</i>			1.28	0.16		
<i>Brachyura</i>					2.65	0.64
<i>Bylgides sarsi</i>			1.28	1.36		
<i>Capitella capitata</i>	39.81	3.28	19.25	9.81	79.62	9.11
<i>Capitellidae</i>						
<i>Carcinus maenas</i>	7.96	884.87	2.58	35.07	7.96	1425.76
<i>Caridea</i>					5.31	0.27
<i>Cerastoderma edule</i>	119.43	7507.09			39.81	2822.96
<i>Cheirocratus sundevallii</i>						
<i>Cirratulidae</i>					2.65	0.29
<i>Cirratulus</i>						
<i>Corbula gibba</i>					2.65	0.37

Soortnaam / taxon	OSZLDML		OSZLDODP		OSZLD-SLL	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Corophiidae</i>						
<i>Corophium</i>						
<i>Corophium arenarium</i>	7.96	6.77				
<i>Corophium volutator</i>						
<i>Crangon</i>						
<i>Crangon crangon</i>	7.96	5.57	1.30	8.57	53.08	316.43
<i>Crangonidae</i>					2.65	3.71
<i>Crepidula fornicata</i>			1.28	0.35		
<i>Echinocardium cordatum</i>			2.58	2448.48		
<i>Ecrobia ventrosa</i>						
<i>Ensis</i>			5.19	550.26		
<i>Ensis directus</i>			10.29	5164.23		
<i>Eteone</i>						
<i>Eteone flava</i> agg.	23.89	8.72				
<i>Eumida</i>			2.56	0.12		
<i>Eumida bahusiensis</i>					10.62	4.49
<i>Eumida sanguinea</i>						
<i>Eunereis longissima</i>			1.28	35.29		
<i>Gammaridae</i>	7.96	0.77			2.65	0.26
<i>Gammarus</i>					7.96	0.77
<i>Gammarus locusta</i>	7.96	5.74			2.65	1.91
<i>Gammarus zaddachi</i>						
<i>Gastrosaccus spinifer</i>						
<i>Gattyana cirrhosa</i>			3.85	3.12		
<i>Glycera</i>	23.89	1.34	2.56	0.12	5.31	1.09
<i>Glycera alba</i>	15.92	44.59				
<i>Glycera tridactyla</i>	7.96	191.88	3.90	15.06	7.96	9.55
<i>Harmothoe</i>						
<i>Harmothoe impar</i>						
<i>Hediste diversicolor</i>	7.96	514.97			1.33	48.83
<i>Hemigrapsus</i>						
<i>Heteromastus filiformis</i>	7.96	13.24	6.49	38.91		
<i>Ianiropsis breviremis</i>						
<i>Kurtiella bidentata</i>			2.58	2.49		
<i>Lagis koreni</i>			1.28	1.69		
<i>Lanice conchilega</i>	15.92	505.65	19.30	401.90	79.62	900.64
<i>Lepidonotus squamatus</i>			3.90	12.34		
<i>Liocarcinus navigator</i>						
<i>Macoma balthica</i>	71.66	643.39			23.89	209.40
<i>Macropodia rostrata</i>			1.28	1097.15		
<i>Magelona filiformis</i>						
<i>Magelona johnstoni</i>			1.28	2.99		
<i>Magelona mirabilis</i>			2.56	6.37	2.65	9.28
<i>Malacoceros fuliginosus</i>						
<i>Malmgreniella darbouxi</i>			7.69	5.28	15.92	16.89
<i>Marphysa sanguinea</i>						
<i>Mediomastus fragilis</i>			1.28	0.13		
<i>Melinna palmata</i>						
<i>Melita</i>						
<i>Melitidae</i>						
<i>Microdeutopus</i>			1.30	0.13		
<i>Microphthalmus aberrans</i>						
<i>Microtopopus maculatus</i>					7.96	0.97
<i>Monocorophium</i>					2.65	0.58
<i>Mya</i>						

Soortnaam / taxon	OSZLDML		OSZLDODP		OSZLD-SLL	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Mya arenaria</i>	23.89	0.96			5.31	8497.35
<i>Myrianida prolifera</i>			1.28	0.11		
<i>Mysida</i>						
<i>Mysidae</i>						
<i>Mytilus edulis</i>						
<i>Nemertea</i>			2.60	13.90	2.65	4.44
<i>Neoamphitrite figulus</i>			1.28	13.13		
<i>Nephtys</i>	7.96	13.24	47.49	56.63	7.96	3.17
<i>Nephtys cirrosa</i>	7.96	77.79	45.45	220.08		
<i>Nephtys hombergii</i>	15.92	146.97	19.25	304.94	38.48	951.53
<i>Nephtys longosetosa</i>						
<i>Nereididae</i>			3.90	2.47	7.96	1.38
<i>Notomastus latericeus</i>			5.13	118.72	7.96	55.36
<i>Nymphon brevistre</i>						
<i>Oligochaeta</i>	23.89	1.20			13.27	1.00
<i>Ophelia</i>	47.77	1.59				
<i>Ophelia borealis</i>						
<i>Ophiothrix fragilis</i>						
<i>Ophiura</i>			16.68	1.70		
<i>Ophiura albida</i>			11.54	90.15		
<i>Ophiura ophiura</i>						
<i>Owenia fusiformis</i>			3.88	49.80		
<i>Pagurus bernhardus</i>						
<i>Pariambus typicus</i>						
<i>Peringia ulvae</i>	3789.81	731.80			562.63	105.16
<i>Perioculodes longimanus</i>						
<i>Petricolaria pholadiformis</i>			1.30	2.47		
<i>Pholoe</i>						
<i>Pholoe inornata</i>						
<i>Phtisica marina</i>						
<i>Phyllodoce groenlandica</i>						
<i>Phyllodoce mucosa</i>	15.92	20.65	1.28	0.13	5.31	15.82
<i>Phyllococidae</i>						
<i>Platyhelminthes</i>						
<i>Platynereis dumerillii</i>	7.96	2.55	2.56	0.12	26.54	36.80
<i>Poecilochaetus serpens</i>			2.56	2.19		
<i>Polycirrus</i>						
<i>Polydora</i>	7.96	1.22				
<i>Polydora ciliata</i>						
<i>Polydora cornuta</i>	310.51	48.26			29.19	3.74
<i>Polynoidae</i>			2.56	0.12	2.65	1.86
<i>Pontocrates altamarinus</i>						
<i>Portunidae</i>						
<i>Praunus flexuosus</i>						
<i>Pseudopolydora pulchra</i>			12.82	5.28		
<i>Pycnogonida</i>						
<i>Pygospio elegans</i>	286.62	43.09	1.28	0.13	143.31	12.16
<i>Retusa obtusa</i>						
<i>Sabella pavonina</i>						
<i>Schistomysis kervillei</i>					2.65	0.27
<i>Scolelepis</i>						
<i>Scolelepis bonnierii</i>						
<i>Scolelepis foliosa</i>						
<i>Scoloplos armiger</i>	326.43	546.85	135.30	570.30	135.35	381.87
<i>Scrobicularia plana</i>						

Soortnaam / taxon	OSZLDML		OSZLDODP		OSZLD-SLL	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Serpulidae</i>			1.28	97.53		
<i>Spio</i>			3.90	2.73		
<i>Spio gonocephala</i>						
<i>Spio martinensis</i>	71.66	11.62	7.71	0.58	45.12	5.05
<i>Spio symphyta</i>						
<i>Spiophanes bombyx</i>	15.92	7.88	87.28	91.05	5.31	9.86
<i>Spisula subtruncata</i>			1.28	0.42		
<i>Sthenelais boa</i>						
<i>Streblospio</i>						
<i>Streblospio benedicti</i>			29.49	1.67	29.19	6.37
<i>Syllidae</i>						
<i>Tellimya ferruginosa</i>			29.67	16.22		
<i>Terebellidae</i>						
<i>Tharyx</i>	15.92	2.14				
<i>Tharyx spec. A</i>	135.35	22.86	51.28	3.74	199.04	24.75
<i>Travisia forbesii</i>						
<i>Tubificoides</i>			37.18	2.96	5.31	0.54
<i>Tubificoides benedii</i>			3.90	4.42		
<i>Tubificoides parapectinatus</i>			2.60	2.60		
<i>Tubulanus polymorphus</i>						
<i>Urothoe</i>			20.78	7.22	23.89	13.46
<i>Urothoe brevicornis</i>	7.96	6.77	14.10	5.21	29.19	17.79
<i>Urothoe poseidonis</i>	23.89	8.12	42.74	18.28	870.49	327.29
<i>Venerupis corrugata</i>			3.88	2517.05		
<i>Venerupis philippinarum</i>	15.92	0.80			15.92	1.74

Tabel 0-15: Soorten Oosterschelde per ecotoop (deel 4)

Ecotoop	OSZLD-SML	
Saliniteit	Zout	
Dynamiek	Laag	
Hoogteligging	Medi litoraal	
Slibgehalte	fijnzandig	
Aantal monsters	24	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	60	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	47	
Gemiddelde dicht Biom	11211.52	41414.59
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa
<i>Abludomelita obtusata</i>		
<i>Abra alba</i>		
<i>Abra nitida</i>		
<i>Abra tenuis</i>	5.31	9.85
<i>Acanthocardia paucicostata</i>		
<i>Achelia echinata</i>		
<i>Actiniaria</i>		
<i>Alitta succinea</i>	2.65	1.35
<i>Alitta virens</i>		
<i>Ampelisca brevicornis</i>		
<i>Ampharete acutifrons</i>		
<i>Ampharetinae</i>		
<i>Amphilochus neapolitanus</i>		
<i>Angulus fabula</i>		
<i>Angulus tenuis</i>		
<i>Anoplodactylus petiolatus</i>		
<i>Aora gracilis</i>		
<i>Aoridae</i>		
<i>Aphelochaeta</i>	204.35	55.17
<i>Aphelochaeta marioni</i>		
<i>Arenicola</i>	33.17	3533.88
<i>Arenicola defodiens</i>	2.65	407.63
<i>Arenicola marina</i>	46.44	4969.25
<i>Aricidea minuta</i>		
<i>Asterias rubens</i>		
<i>Bathyporeia</i>	2.65	1.22
<i>Bathyporeia elegans</i>		
<i>Bathyporeia guilliamsoniana</i>	23.89	11.94
<i>Bathyporeia pelagica</i>		
<i>Bathyporeia pilosa</i>	37.15	10.23
<i>Bathyporeia sarsi</i>	2.65	0.56
<i>Bivalvia</i>		
<i>Bodotria</i>		
<i>Bodotria scorpioides</i>		
<i>Brachyura</i>		
<i>Bylgides sarsi</i>		
<i>Capitella capitata</i>	100.85	16.66
<i>Capitellidae</i>		
<i>Carcinus maenas</i>	7.96	109.33
<i>Caridea</i>		
<i>Cerastoderma edule</i>	225.58	20370.16
<i>Cheirocratus sundevallii</i>		
<i>Cirratulidae</i>		
<i>Cirratulus</i>		
<i>Corbula gibba</i>		

OSZLD-SML		
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa
<i>Corophiidae</i>		
<i>Corophium</i>	31.85	7.01
<i>Corophium arenarium</i>	663.48	169.33
<i>Corophium volutator</i>	31.85	15.09
<i>Crangon</i>		
<i>Crangon crangon</i>	63.69	188.30
<i>Crangonidae</i>		
<i>Crepidula fornicata</i>		
<i>Echinocardium cordatum</i>		
<i>Ecrobia ventrosa</i>	40.87	15.17
<i>Ensis</i>		
<i>Ensis directus</i>		
<i>Eteone</i>	10.62	7.94
<i>Eteone flava</i> agg.	31.85	26.99
<i>Eumida</i>		
<i>Eumida bahusiensis</i>		
<i>Eumida sanguinea</i>		
<i>Eunereis longissima</i>		
<i>Gammaridae</i>	6.63	0.68
<i>Gammarus</i>	5.31	0.51
<i>Gammarus locusta</i>	23.89	17.21
<i>Gammarus zaddachi</i>	2.65	1.86
<i>Gastrosaccus spinifer</i>		
<i>Gattyana cirrhosa</i>		
<i>Glycera</i>		
<i>Glycera alba</i>		
<i>Glycera tridactyla</i>	7.96	27.28
<i>Harmothoe</i>		
<i>Harmothoe impar</i>		
<i>Hediste diversicolor</i>	74.31	847.72
<i>Hemigrapsus</i>	10.62	9.58
<i>Heteromastus filiformis</i>	21.23	26.31
<i>Ianiropsis brevimis</i>		
<i>Kurtiella bidentata</i>		
<i>Lagis koreni</i>		
<i>Lanice conchilega</i>		
<i>Lepidonotus squamatus</i>		
<i>Liocarcinus navigator</i>		
<i>Macoma balthica</i>	159.24	1083.24
<i>Macropodia rostrata</i>		
<i>Magelona filiformis</i>		
<i>Magelona johnstoni</i>		
<i>Magelona mirabilis</i>		
<i>Malacoceros fuliginosus</i>	7.96	1.59
<i>Malmgreniella darbouxi</i>		
<i>Marphysa sanguinea</i>		
<i>Mediomastus fragilis</i>		
<i>Melinna palmata</i>		
<i>Melita</i>		
<i>Melitidae</i>		
<i>Microdeutopus</i>		
<i>Microphthalmus aberrans</i>		
<i>Microtopopus maculatus</i>		
<i>Monocorophium</i>		
<i>Mya</i>		

Soortnaam / taxon	OSZLD-SML	
	Dichtheid	Biomassa
<i>Mya arenaria</i>	2.65	437.10
<i>Myrianida prolifera</i>		
<i>Mysida</i>	2.65	3.71
<i>Mysidae</i>		
<i>Mytilus edulis</i>		
<i>Nemertea</i>		
<i>Neoamphitrite figulus</i>		
<i>Nephtys</i>	2.65	2.39
<i>Nephtys cirrosa</i>	21.23	290.34
<i>Nephtys hombergii</i>	10.62	403.29
<i>Nephtys longosetosa</i>		
<i>Nereididae</i>	63.69	30.66
<i>Notomastus latericeus</i>		
<i>Nymphon brevirostre</i>		
<i>Oligochaeta</i>	10.62	1.32
<i>Ophelia</i>		
<i>Ophelia borealis</i>		
<i>Ophiothrix fragilis</i>		
<i>Ophiura</i>		
<i>Ophiura albida</i>		
<i>Ophiura ophiura</i>		
<i>Owenia fusiformis</i>		
<i>Pagurus bernhardus</i>		
<i>Pariambus typicus</i>		
<i>Peringia ulvae</i>	6463.91	1952.51
<i>Perioculodes longimanus</i>		
<i>Petricolaria pholadiformis</i>		
<i>Pholoe</i>		
<i>Pholoe inornata</i>		
<i>Phtisica marina</i>		
<i>Phyllodoce groenlandica</i>		
<i>Phyllodoce mucosa</i>	10.62	10.41
<i>Phyllodoceidae</i>		
<i>Platyhelminthes</i>		
<i>Platynereis dumerillii</i>	5.31	82.54
<i>Poecilochaetus serpens</i>		
<i>Polycirrus</i>		
<i>Polydora</i>		
<i>Polydora ciliata</i>	45.12	7.92
<i>Polydora cornuta</i>	196.39	70.74
<i>Polynoidae</i>		
<i>Pontocrates altamarinus</i>		
<i>Portunidae</i>		
<i>Praunus flexuosus</i>	5.31	0.42
<i>Pseudopolydora pulchra</i>	2.65	4.14
<i>Pycnogonida</i>		
<i>Pygospio elegans</i>	191.08	18.71
<i>Retusa obtusa</i>		
<i>Sabella pavonina</i>		
<i>Schistomysis kervillei</i>	5.31	0.80
<i>Scolelepis</i>		
<i>Scolelepis bonnierii</i>		
<i>Scolelepis foliosa</i>		
<i>Scoloplos armiger</i>	862.53	3527.27
<i>Scrobicularia plana</i>	5.31	1508.04

Soortnaam / taxon	OSZLD-SML	
	Dichtheid	Biomassa
<i>Serpulidae</i>		
<i>Spio</i>	7.96	1.42
<i>Spio gonocephala</i>		
<i>Spio martinensis</i>	106.16	9.89
<i>Spio symphyta</i>		
<i>Spiophanes bombyx</i>		
<i>Spisula subtruncata</i>		
<i>Sthenelais boa</i>		
<i>Streblospio</i>		
<i>Streblospio benedicti</i>	21.23	1.18
<i>Syllidae</i>		
<i>Tellimya ferruginosa</i>		
<i>Terebellidae</i>	2.65	5.04
<i>Tharyx</i>		
<i>Tharyx spec. A</i>	395.44	86.33
<i>Travisia forbesii</i>		
<i>Tubificoides</i>	61.04	4.76
<i>Tubificoides benedii</i>	92.89	26.99
<i>Tubificoides parapectinatus</i>		
<i>Tubulanus polymorphus</i>		
<i>Urothoe</i>	26.54	9.44
<i>Urothoe brevicornis</i>	21.23	6.40
<i>Urothoe poseidonis</i>	652.87	218.24
<i>Venerupis corrugata</i>	5.31	94.98
<i>Venerupis philippinarum</i>	21.23	654.56

Tabel 0-16: Soorten Westerschelde brak per ecotoop (deel 1)

Ecotoop	WSBHDDP		WSBHDML		WSBHDODP	
Saliniteit	Brak		Brak		Brak	
Dynamiek	Hoog		Hoog		Hoog	
Hoogteligging	Diep		Medi litoraal		Ondiep	
Slibgehalte	-		-		-	
Aantal monsters	20		10		1	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	40		22		5	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	36		19		5	
Gemiddelde dicht Biom	551.82	1690.14	2140.13	3833.33	454.55	3368.83
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra alba</i>						
<i>Abra tenuis</i>						
<i>Achelia echinata</i>						
<i>Actiniaria</i>						
<i>Alitta succinea</i>	26.28	34.04				
<i>Allomelita pellucida</i>	5.77	0.55				
<i>Aphelochaeta</i>						
<i>Apocorophium lacustre</i>	26.92	5.90				
<i>Arenicola</i>	0.32	41.96				
<i>Arenicola defodiens</i>						
<i>Arenicola marina</i>			6.37	749.04		
<i>Aricidea</i>						
<i>Aricidea minuta</i>						
<i>Bathyporeia</i>	0.65	0.32	12.74	3.06		
<i>Bathyporeia elegans</i>	8.41	0.99				
<i>Bathyporeia pelagica</i>			6.37	2.55		
<i>Bathyporeia pilosa</i>	34.42	6.30	1222.93	250.51	12.99	3.90
<i>Bathyporeia sarsi</i>	101.20	12.42	19.11	42.04		
<i>Bivalvia</i>						
<i>Brachyura</i>						
<i>Bylgides</i>						
<i>Bylgides sarsi</i>	0.64	0.68				
<i>Capitella capitata</i>	12.21	9.71	12.74	11.16	12.99	609.09
<i>Carcinus maenas</i>						
<i>Cerastoderma edule</i>						
<i>Cirratulidae</i>						
<i>Corophiidae</i>	7.69	1.32	6.37	3.18		
<i>Corophium</i>						
<i>Corophium arenarium</i>			82.80	33.89		
<i>Corophium volutator</i>	3.85	1.45	19.11	5.54		
<i>Crangon</i>			6.37	8.90		
<i>Crangon crangon</i>	4.50	171.73	25.48	6.69		
<i>Crepidula fornicata</i>	1.92	0.40				
<i>Cumopsis goodsir</i>						
<i>Cyathura carinata</i>	1.92	2.15	6.37	6.18		
<i>Decapoda</i>						
<i>Diastylis</i>						
<i>Diastylis bradyi</i>						
<i>Ecrobia ventrosa</i>						
<i>Enchytraeidae</i>						
<i>Ensis</i>						
<i>Ensis directus</i>						
<i>Eteone</i>						
<i>Eteone flava agg.</i>	5.13	2.70	19.11	8.09	38.96	609.09
<i>Eumida sanguinea</i>						

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSBHDDP		WSBHDML		WSBHDODP	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Eunereis longissima</i>						
<i>Eurydice pulchra</i>	16.18	13.91	19.11	20.89		
Gammaridae	0.65	4.29				
<i>Gammarus salinus</i>	15.38	11.09				
<i>Gastrosaccus spinifer</i>	6.46	17.24				
<i>Gattyana cirrhosa</i>						
Glycera						
<i>Glycera tridactyla</i>						
<i>Haustorius arenarius</i>	19.38	22.00	44.59	100.89		
<i>Hediste diversicolor</i>			31.85	207.77		
<i>Hemigrapsus</i>	0.64	7.25				
<i>Heteromastus filiformis</i>	92.39	367.28	197.45	632.15	285.71	609.09
<i>Kurtiella bidentata</i>	4.49	1.41				
<i>Lanice conchilega</i>						
<i>Liocarcinus</i>						
<i>Macoma balthica</i>	55.88	869.04	184.71	1378.92	103.90	1537.66
Magelona						
<i>Magelona johnstoni</i>						
<i>Magelona mirabilis</i>						
<i>Malacoceros fuliginosus</i>						
Marenzelleria						
<i>Marenzelleria viridis</i>			38.22	93.44		
<i>Mediomastus fragilis</i>			12.74	243.95		
<i>Mesopodopsis slabberi</i>	20.07	4.61				
<i>Microdeutopus anomalus</i>						
<i>Microphthalmus similis</i>						
Mya						
<i>Mya arenaria</i>	1.28	1.68				
Mysidae	2.59	0.63				
<i>Mytilus edulis</i>	7.70	1.56				
Nemertea	7.76	9.01				
<i>Neoamphitrite figulus</i>						
<i>Neomysis</i>	5.78	50.79				
Nephtys						
<i>Nephtys cirrosa</i>						
<i>Nephtys hombergii</i>						
<i>Nephtys longosetosa</i>						
Nereididae						
<i>Notomastus latericeus</i>						
Nymphon						
<i>Nymphon brevistrore</i>						
<i>Oligochaeta</i>	0.65	0.39				
Ophelia						
<i>Ophelia borealis</i>						
<i>Ophelia rathkei</i>						
Ophiurida						
Ophiuridae						
<i>Palaemon macrodactylus</i>	0.64	7.00				
<i>Paraonis fulgens</i>						
<i>Peringia ulvae</i>	10.30	2.87	19.11	4.29		
<i>Petricolaria pholadiformis</i>						
<i>Pholoe inornata</i>						
<i>Platynereis dumerilii</i>						
Polychaeta						
<i>Polydora</i>						

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSBHDDP		WSBHDMML		WSBHDODP	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Polydora ciliata</i>						
<i>Polydora cornuta</i>	20.51	1.47				
<i>Polynoidae</i>						
<i>Portumnus latipes</i>						
<i>Protodriloides chaetifer</i>						
<i>Pycnogonida</i>						
<i>Pygospio elegans</i>	0.64	0.04	146.50	20.19		
<i>Retusa obtusa</i>						
<i>Sabella pavonina</i>						
<i>Scolelepis</i>						
<i>Scoloplos armiger</i>	0.65	1.38				
<i>Scrobicularia</i>						
<i>Scrobicularia plana</i>						
<i>Spio</i>						
<i>Spio goniocephala</i>						
<i>Spio martinensis</i>						
<i>Spionidae</i>						
<i>Spiophanes bombyx</i>						
<i>Spisula subtruncata</i>						
<i>Sthenelais boa</i>						
<i>Streblospio benedicti</i>	7.69	0.53				
<i>Syllidia armata</i>						
<i>Terebellida</i>						
<i>Tharyx spec. A</i>						
<i>Tubificoides</i>	5.77	0.59				
<i>Tubificoides benedii</i>						
<i>Urothoe brevicornis</i>	6.49	1.45				

Tabel 0-17: Soorten Westerschelde brak per ecotoop (deel 2)

Ecotoop	WSBHD-SLL		WSBLD+SLL		WSBLD+SML	
Saliniteit	Brak		Brak		Brak	
Dynamiek	Hoog		Laag		Laag	
Hoogteligging	Laag litoraal		Laag litoraal		Medi litoraal	
Slibgehalte	fijnzandig		slibrijk		slibrijk	
Aantal monsters	3		2		17	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	9		12		27	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	8		12		21	
Gemiddelde dicht Biom	1040.34	2370.03	5382.17	12049.47	10513.30	19014.47
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra alba</i>					7.49	47.21
<i>Abra tenuis</i>					3.75	0.34
<i>Achelia echinata</i>						
<i>Actiniaria</i>						
<i>Alitta succinea</i>						
<i>Allomelita pellucida</i>						
<i>Aphelochaeta</i>						
<i>Apocorophium lacustre</i>						
<i>Arenicola</i>						
<i>Arenicola defodiens</i>						
<i>Arenicola marina</i>						
<i>Aricidea</i>						
<i>Aricidea minuta</i>						
<i>Bathyporeia</i>						
<i>Bathyporeia elegans</i>						
<i>Bathyporeia pelagica</i>						
<i>Bathyporeia pilosa</i>	127.39	26.82				
<i>Bathyporeia sarsi</i>						
<i>Bivalvia</i>					7.49	0.35
<i>Brachyura</i>					3.75	7.22
<i>Bylgides</i>						
<i>Bylgides sarsi</i>						
<i>Capitella capitata</i>						
<i>Carcinus maenas</i>					3.75	7.49
<i>Cerastoderma edule</i>			31.85	4.28	33.72	60.53
<i>Cirratulidae</i>						
<i>Corophiidae</i>					86.17	134.88
<i>Corophium</i>					82.43	185.84
<i>Corophium arenarium</i>	106.16	21.23			89.92	156.37
<i>Corophium volutator</i>			31.85	8.75	3649.31	934.17
<i>Crangon</i>						
<i>Crangon crangon</i>			63.69	695.37	63.69	32.48
<i>Crepidula fornicata</i>						
<i>Cumopsis goodsir</i>						
<i>Cyathura carinata</i>			318.47	421.34	509.55	797.32
<i>Decapoda</i>					7.49	2.62
<i>Diastylis</i>						
<i>Diastylis bradyi</i>						
<i>Ecrobia ventrosa</i>			31.85	11.82		
<i>Enchytraeidae</i>						
<i>Ensis</i>						
<i>Ensis directus</i>						
<i>Eteone</i>						
<i>Eteone flava agg.</i>	21.23	21.23			3.75	1.87
<i>Eumida sanguinea</i>						

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSBHD-SLL		WSBLD+SLL		WSBLD+SML	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Eunereis longissima</i>						
<i>Eurydice pulchra</i>						
Gammaridae						
<i>Gammarus salinus</i>						
<i>Gastrosaccus spinifer</i>						
<i>Gattyana cirrhosa</i>						
Glycera						
<i>Glycera tridactyla</i>						
<i>Haustorius arenarius</i>						
<i>Hediste diversicolor</i>	21.23	224.84	477.71	2969.89	1034.10	3600.37
Hemigrapsus						
<i>Heteromastus filiformis</i>	424.63	985.35	1878.98	3315.29	1603.60	3417.09
<i>Kurtiella bidentata</i>						
<i>Lanice conchilega</i>						
<i>Liocarcinus</i>						
<i>Macoma balthica</i>	191.08	1073.67	541.40	1762.55	1442.49	4729.19
Magelona						
<i>Magelona johnstoni</i>						
<i>Magelona mirabilis</i>						
<i>Malacoceros fuliginosus</i>						
Marenzelleria						
<i>Marenzelleria viridis</i>			254.78	507.32		
<i>Mediomastus fragilis</i>					52.45	430.05
<i>Mesopodopsis slabberi</i>						
<i>Microdeutopus anomalus</i>						
<i>Microphthalmus similis</i>						
Mya						
<i>Mya arenaria</i>						
Mysidae						
<i>Mytilus edulis</i>						
Nemertea						
<i>Neoamphitrite figulus</i>						
Neomysis						
Nephtys						
<i>Nephtys cirrosa</i>						
<i>Nephtys hombergii</i>						
<i>Nephtys longosetosa</i>						
Nereididae	42.46	6.36			217.31	79.73
<i>Notomastus latericeus</i>					3.75	11.17
Nymphon						
<i>Nymphon brevistre</i>						
<i>Oligochaeta</i>						
<i>Ophelia</i>						
<i>Ophelia borealis</i>						
<i>Ophelia rathkei</i>						
Ophiurida						
Ophiuridae						
<i>Palaemon macrodactylus</i>						
<i>Paraonis fulgens</i>						
<i>Peringia ulvae</i>	21.23	3.00	159.24	45.86	404.65	120.80
<i>Petricolaria pholadiformis</i>						
<i>Pholoe inornata</i>						
<i>Platynereis dumerilii</i>						
Polychaeta						
<i>Polydora</i>						

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSBHD-SLL		WSBLD+SLL		WSBLD+SML	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Polydora ciliata</i>					3.75	2.25
<i>Polydora cornuta</i>					29.97	2.44
<i>Polynoidae</i>						
<i>Portumnus latipes</i>						
<i>Protodriloides chaetifer</i>						
<i>Pycnogonida</i>						
<i>Pygospio elegans</i>	84.93	7.53	1528.66	122.29	1041.59	81.45
<i>Retusa obtusa</i>						
<i>Sabella pavonina</i>						
<i>Scolelepis</i>						
<i>Scoloplos armiger</i>						
<i>Scrobicularia</i>						
<i>Scrobicularia plana</i>			63.69	2184.71	112.40	4170.06
<i>Spio</i>						
<i>Spio goniocephala</i>						
<i>Spio martinensis</i>						
<i>Spionidae</i>						
<i>Spiophanes bombyx</i>						
<i>Spisula subtruncata</i>						
<i>Sthenelais boa</i>						
<i>Streblospio benedicti</i>					7.49	0.41
<i>Syllidia armata</i>						
<i>Terebellida</i>						
<i>Tharyx spec. A</i>						
<i>Tubificoides</i>					7.49	0.77
<i>Tubificoides benedii</i>						
<i>Urothoe brevicornis</i>						

Tabel 0-18: Soorten Westerschelde brak per ecotoop (deel 3)

Ecotoop	WSBLDODP		WSBLD-SLL		WSBLD-SML	
Saliniteit	Brak		Brak		Brak	
Dynamiek	Laag		Laag		Laag	
Hoogteligging	Ondiep		Laag litoraal		Medi litoraal	
Slibgehalte	-		fijnzandig		fijnzandig	
Aantal monsters	9		15		23	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	16		32		28	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	17		23		24	
Gemiddelde dicht Biom	406.49	8079.42	1594.48	9535.83	12093.60	10492.08
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra alba</i>			4.25	7.22		
<i>Abra tenuis</i>			4.25	53.97		
<i>Achelia echinata</i>						
<i>Actinaria</i>						
<i>Alitta succinea</i>						
<i>Allomelita pellucida</i>						
<i>Aphelochaeta</i>						
<i>Apocorophium lacustre</i>						
<i>Arenicola</i>			16.99	442.93	2.77	167.21
<i>Arenicola defodiens</i>						
<i>Arenicola marina</i>	3.56	75.36	33.97	1740.85	11.08	395.74
<i>Aricidea</i>						
<i>Aricidea minuta</i>						
<i>Bathyporeia</i>					24.92	4.83
<i>Bathyporeia elegans</i>						
<i>Bathyporeia pelagica</i>						
<i>Bathyporeia pilosa</i>			127.39	24.91	504.02	107.15
<i>Bathyporeia sarsi</i>	14.25	1.91				
<i>Bivalvia</i>			4.25	464.12	11.08	0.44
<i>Brachyura</i>						
<i>Bylgides</i>						
<i>Bylgides sarsi</i>	1.42	1.51	4.25	4.50		
<i>Capitella capitata</i>	5.70	11.36	21.23	63.35		
<i>Carcinus maenas</i>						
<i>Cerastoderma edule</i>	1.42	0.89				
<i>Cirratulidae</i>			8.49	0.91		
<i>Corophiidae</i>			4.25	0.73	24.92	4.26
<i>Corophium</i>			8.49	2.12		
<i>Corophium arenarium</i>			38.22	7.22	66.46	20.94
<i>Corophium volutator</i>			93.42	30.83	5256.16	1660.36
<i>Crangon</i>						
<i>Crangon crangon</i>	5.74	61.81	33.97	56.59	24.92	27.33
<i>Crepidula fornicata</i>						
<i>Cumopsis goodsir</i>					2.77	0.34
<i>Cyathura carinata</i>			4.25	6.11	520.63	494.95
<i>Decapoda</i>			4.25	0.85		
<i>Diastylis</i>						
<i>Diastylis bradyi</i>						
<i>Ecrobia ventrosa</i>						
<i>Enchytraeidae</i>					8.31	0.85
<i>Ensis</i>						
<i>Ensis directus</i>						
<i>Eteone</i>			8.49	10.82		
<i>Eteone flava agg.</i>	7.14	3.61	29.72	11.97	44.31	12.95
<i>Eumida sanguinea</i>						

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSBLDODP		WSBLD-SLL		WSBLD-SML	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Eunereis longissima</i>						
<i>Eurydice pulchra</i>						
Gammaridae						
<i>Gammarus salinus</i>						
<i>Gastrosaccus spinifer</i>	2.89	1.44				
<i>Gattyana cirrhosa</i>						
Glycera						
<i>Glycera tridactyla</i>						
<i>Haustorius arenarius</i>	11.40	12.92	4.25	4.58	2.77	2.99
<i>Hediste diversicolor</i>			25.48	157.88	383.55	1360.52
<i>Hemigrapsus</i>						
<i>Heteromastus filiformis</i>	143.23	1965.08	530.79	1988.97	668.79	1682.48
<i>Kurtiella bidentata</i>						
<i>Lanice conchilega</i>						
<i>Liocarcinus</i>						
<i>Macoma balthica</i>	173.84	5779.57	471.34	3545.29	1271.12	3467.42
Magelona						
<i>Magelona johnstoni</i>						
<i>Magelona mirabilis</i>						
<i>Malacoceros fuliginosus</i>						
<i>Marenzelleria</i>						
<i>Marenzelleria viridis</i>	14.37	32.19	16.99	31.02	24.92	95.82
<i>Mediomastus fragilis</i>	11.54	98.12			11.08	60.61
<i>Mesopodopsis slabberi</i>	5.70	1.81				
<i>Microdeutopus anomalus</i>						
<i>Microphthalmus similis</i>						
Mya						
<i>Mya arenaria</i>			6.37	276.58	5.54	0.36
Mysidae						
<i>Mytilus edulis</i>						
Nemertea			4.25	1.74	22.15	53.62
<i>Neoamphitrite figulus</i>						
<i>Neomysis</i>	2.85	31.10				
<i>Nephtys</i>						
<i>Nephtys cirrosa</i>						
<i>Nephtys hombergii</i>						
<i>Nephtys longosetosa</i>						
Nereididae			4.25	5.54	180.01	98.74
<i>Notomastus latericeus</i>						
Nymphon						
<i>Nymphon brevirostre</i>						
<i>Oligochaeta</i>						
<i>Ophelia</i>						
<i>Ophelia borealis</i>						
<i>Ophelia rathkei</i>						
Ophiurida						
Ophiuridae						
<i>Palaemon macrodactylus</i>						
<i>Paraonis fulgens</i>						
<i>Peringia ulvae</i>	1.44	0.72	16.99	4.79	199.39	71.69
<i>Petricolaria pholadiformis</i>						
<i>Pholoe inornata</i>						
<i>Platynereis dumerilii</i>					41.54	13.76
Polychaeta						
<i>Polydora</i>						

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSBLDODP		WSBLD-SLL		WSBLD-SML	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Polydora ciliata</i>						
<i>Polydora cornuta</i>					19.39	1.88
<i>Polynoidae</i>			8.49	4.33		
<i>Portunus latipes</i>						
<i>Protodriloides chaetifer</i>						
<i>Pycnogonida</i>						
<i>Pygospio elegans</i>			29.72	2.64	2749.93	260.46
<i>Retusa obtusa</i>						
<i>Sabella pavonina</i>						
<i>Scolelepis</i>						
<i>Scoloplos armiger</i>						
<i>Scrobicularia</i>			4.25	210.95		
<i>Scrobicularia plana</i>			16.99	371.00	5.54	423.40
<i>Spio</i>						
<i>Spio goniocephala</i>					5.54	0.97
<i>Spio martinensis</i>						
<i>Spionidae</i>						
<i>Spiophanes bombyx</i>						
<i>Spisula subtruncata</i>						
<i>Sthenelais boa</i>						
<i>Streblospio benedicti</i>						
<i>Syllidia armata</i>						
<i>Terebellida</i>						
<i>Tharyx spec. A</i>						
<i>Tubificoides</i>						
<i>Tubificoides benedii</i>			4.25	0.53		
<i>Urothoe brevicornis</i>						

Tabel 0-19: Soorten Westerschelde zout per ecotoop (deel 1)

Ecotoop	WSZHDDP		WSZHDML		WSZHD-SLL	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Hoog		Hoog		Hoog	
Hoogteligging	Diep		Medi litoraal		Laag litoraal	
Slibgehalte	-		-		fijnzandig	
Aantal monsters	19		9		1	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	61		24		7	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	50		22		8	
Gemiddelde dicht Biom	333.60	7217.38	2296.53	5027.62	2547.77	6158.59
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra alba</i>						
<i>Abra tenuis</i>						
<i>Achelia echinata</i>	6.75	1.31				
<i>Actinaria</i>	33.74	1426.26				
<i>Alitta succinea</i>						
<i>Allomelita pellucida</i>						
<i>Aphelochaeta</i>	1.37	0.18				
<i>Apocorophium lacustre</i>						
<i>Arenicola</i>			17.69	1177.12		
<i>Arenicola defodiens</i>	0.67	103.64				
<i>Arenicola marina</i>						
<i>Aricidea</i>			7.08	0.71		
<i>Aricidea minuta</i>						
<i>Bathyporeia</i>						
<i>Bathyporeia elegans</i>						
<i>Bathyporeia pelagica</i>			7.08	1.15		
<i>Bathyporeia pilosa</i>			176.93	60.32		
<i>Bathyporeia sarsi</i>			7.08	1.54		
<i>Bivalvia</i>	0.68	8.27				
<i>Brachyura</i>						
<i>Bylgides</i>						
<i>Bylgides sarsi</i>						
<i>Capitella capitata</i>	2.03	7.41				
<i>Carcinus maenas</i>	2.02	3253.81				
<i>Cerastoderma edule</i>						
<i>Cirratulidae</i>	0.67	0.07				
<i>Corophiidae</i>	1.35	0.23				
<i>Corophium</i>						
<i>Corophium arenarium</i>			21.23	8.76		
<i>Corophium volutator</i>			7.08	1.94		
<i>Crangon</i>						
<i>Crangon crangon</i>	3.40	150.41	7.08	93.42	127.39	897.28
<i>Crepidula fornicata</i>						
<i>Cumopsis goodsir</i>						
<i>Cyathura carinata</i>						
<i>Decapoda</i>						
<i>Diastylis</i>	0.67	0.08				
<i>Diastylis bradyi</i>	0.67	0.08				
<i>Ecrobia ventrosa</i>						
<i>Enchytraeidae</i>						
<i>Ensis</i>						
<i>Ensis directus</i>						
<i>Eteone</i>			7.08	2.62		
<i>Eteone flava agg.</i>	2.04	0.30	56.62	21.59		
<i>Eumida sanguinea</i>	7.42	1.34				

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSZHDDP		WSZHDML		WSZHD-SLL	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Eunereis longissima</i>	2.02	91.28				
<i>Eurydice pulchra</i>	0.67	0.68	7.08	7.17		
<i>Gammaridae</i>						
<i>Gammarus salinus</i>						
<i>Gastrosaccus spinifer</i>	11.61	20.45				
<i>Gattyana cirrhosa</i>	5.40	138.64				
<i>Glycera</i>	2.02	0.37				
<i>Glycera tridactyla</i>	0.67	1.66	7.08	5.66		
<i>Haustorius arenarius</i>	0.67	0.73	21.23	22.91		
<i>Hediste diversicolor</i>			42.46	123.64	573.25	2216.56
<i>Hemigrapsus</i>						
<i>Heteromastus filiformis</i>	11.56	75.39	134.47	156.05	1464.97	2804.46
<i>Kurtiella bidentata</i>						
<i>Lanice conchilega</i>	2.02	24.83				
<i>Liocarcinus</i>						
<i>Macoma balthica</i>	23.84	127.32	148.62	954.15	63.69	8.36
<i>Magelona</i>	0.67	1.93				
<i>Magelona johnstoni</i>	2.73	5.91				
<i>Magelona mirabilis</i>	0.68	2.56				
<i>Malacoceros fuliginosus</i>						
<i>Marenzelleria</i>						
<i>Marenzelleria viridis</i>						
<i>Mediomastus fragilis</i>	6.08	8.28				
<i>Mesopodopsis slabberi</i>	3.39	2.08				
<i>Microdeutopus anomalus</i>						
<i>Microphthalmus similis</i>	0.67	0.06				
<i>Mya</i>	0.68	1.16				
<i>Mya arenaria</i>						
<i>Mysidae</i>	0.67	0.03				
<i>Mytilus edulis</i>	7.43	0.35				
<i>Nemertea</i>	12.86	37.19	28.31	26.06		
<i>Neoamphitrite figulus</i>	3.37	704.26				
<i>Neomysis</i>						
<i>Nephtys</i>	6.75	10.07				
<i>Nephtys cirrosa</i>	30.61	205.30	14.15	50.96		
<i>Nephtys hombergii</i>	1.35	220.88				
<i>Nephtys longosetosa</i>						
<i>Nereididae</i>	2.05	0.71				
<i>Notomastus latericeus</i>	0.67	4.24				
<i>Nymphon</i>	0.68	0.13				
<i>Nymphon brevirostre</i>	3.37	0.65				
<i>Oligochaeta</i>						
<i>Ophelia</i>	0.68	0.27				
<i>Ophelia borealis</i>	2.73	75.63				
<i>Ophelia rathkei</i>			127.39	2122.29		
<i>Ophiurida</i>						
<i>Ophiuridae</i>						
<i>Palaemon macrodactylus</i>						
<i>Paraonis fulgens</i>			7.08	0.55		
<i>Peringia ulvae</i>						
<i>Petricolaria pholadiformis</i>	8.20	243.54				
<i>Pholoe inornata</i>	2.02	0.37				
<i>Platynereis dumerilii</i>						
<i>Polychaeta</i>						
<i>Polydora</i>						

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSZHDDP		WSZHDML		WSZHD-SLL	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Polydora ciliata</i>	4.78	1.29				
<i>Polydora cornuta</i>					63.69	6.18
<i>Polynoidae</i>	0.67	0.07				
<i>Portunus latipes</i>						
<i>Protodriloides chaetifer</i>	0.67	0.08				
<i>Pycnogonida</i>	0.67	0.13				
<i>Pygospio elegans</i>	2.05	0.51	1047.42	82.09	191.08	16.94
<i>Retusa obtusa</i>						
<i>Sabella pavonina</i>	1.35	102.66				
<i>Scolelepis</i>						
<i>Scoloplos armiger</i>	52.96	137.78	7.08	25.48	63.69	208.80
<i>Scrobicularia</i>						
<i>Scrobicularia plana</i>						
<i>Spio</i>						
<i>Spio gonioccephala</i>						
<i>Spio martinensis</i>	7.45	0.85				
<i>Spionidae</i>			7.08	1.42		
<i>Spiophanes bombyx</i>	6.79	2.62				
<i>Spisula subtruncata</i>	0.67	0.13				
<i>Sthenelais boa</i>	2.70	6.63				
<i>Streblospio benedicti</i>						
<i>Syllidia armata</i>	0.67	0.09				
<i>Terebellida</i>	1.35	0.24				
<i>Tharyx spec. A</i>			382.17	80.02		
<i>Tubificoides</i>	4.05	0.56				
<i>Tubificoides benedii</i>	24.34	3.36				
<i>Urothoe brevicornis</i>						

Tabel 0-20: Soorten Westerschelde zout per ecotoop (deel 2)

Ecotoop	WSZHD-SML		WSZLD+SML		WSZLDDP	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Hoog		Laag		Laag	
Hoogteligging	Medi litoraal		Medi litoraal		Diep	
Slibgehalte	fijnzandig		slibrijk		-	
Aantal monsters	1		1		1	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	3		15		3	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	3		15		4	
Gemiddelde dicht Biom	318.47	1247.89	32452.23	30482.12	38.96	197.79
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra alba</i>						
<i>Abra tenuis</i>						
<i>Achelia echinata</i>						
<i>Actiniaria</i>						
<i>Alitta succinea</i>			63.69	459.45		
<i>Allomelita pellucida</i>						
<i>Aphelochaeta</i>						
<i>Apocorophium lacustre</i>						
<i>Arenicola</i>						
<i>Arenicola defodiens</i>						
<i>Arenicola marina</i>						
<i>Aricidea</i>						
<i>Aricidea minuta</i>						
<i>Bathyporeia</i>						
<i>Bathyporeia elegans</i>						
<i>Bathyporeia pelagica</i>						
<i>Bathyporeia pilosa</i>						
<i>Bathyporeia sarsi</i>						
<i>Bivalvia</i>						
<i>Brachyura</i>						
<i>Bylgides</i>						
<i>Bylgides sarsi</i>						
<i>Capitella capitata</i>						
<i>Carcinus maenas</i>			63.69	210.19		
<i>Cerastoderma edule</i>			509.55	318.47		
<i>Cirratulidae</i>			191.08	3.74		
<i>Corophiidae</i>						
<i>Corophium</i>						
<i>Corophium arenarium</i>						
<i>Corophium volutator</i>						
<i>Crangon</i>						
<i>Crangon crangon</i>			63.69	695.37	12.99	141.78
<i>Crepidula fornicata</i>						
<i>Cumopsis goodsir</i>						
<i>Cyathura carinata</i>			3630.57	2033.12		
<i>Decapoda</i>						
<i>Diastylis</i>						
<i>Diastylis bradyi</i>						
<i>Ecrobia ventrosa</i>						
<i>Enchytraeidae</i>						
<i>Ensis</i>						
<i>Ensis directus</i>						
<i>Eteone</i>						
<i>Eteone flava agg.</i>						
<i>Eumida sanguinea</i>						

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSZHD-SML		WSZLD+SML		WSZLDDP	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Eunereis longissima</i>						
<i>Eurydice pulchra</i>						
Gammaridae						
<i>Gammarus salinus</i>						
<i>Gastrosaccus spinifer</i>						
<i>Gattyana cirrhosa</i>						
Glycera						
<i>Glycera tridactyla</i>						
<i>Haustorius arenarius</i>						
<i>Hediste diversicolor</i>			31.85	229.73		
<i>Hemigrapsus</i>			63.69	720.51		
<i>Heteromastus filiformis</i>	127.39	135.67	11974.52	5439.49	12.99	54.42
<i>Kurtiella bidentata</i>						
<i>Lanice conchilega</i>						
<i>Liocarcinus</i>						
<i>Macoma balthica</i>	127.39	1101.91	573.25	8350.32		
Magelona						
<i>Magelona johnstoni</i>						
<i>Magelona mirabilis</i>						
<i>Malacoceros fuliginosus</i>						
<i>Marenzelleria</i>						
<i>Marenzelleria viridis</i>						
<i>Mediomastus fragilis</i>						
<i>Mesopodopsis slabberi</i>						
<i>Microdeutopus anomalus</i>					12.99	1.59
<i>Microphthalmus similis</i>						
Mya						
<i>Mya arenaria</i>						
Mysidae						
<i>Mytilus edulis</i>						
Nemertea						
<i>Neoamphitrite figulus</i>						
Neomysis						
Nephtys						
<i>Nephtys cirrosa</i>						
<i>Nephtys hombergii</i>						
<i>Nephtys longosetosa</i>						
Nereididae			636.94	128.03		
<i>Notomastus latericeus</i>						
Nymphon						
<i>Nymphon brevistre</i>						
<i>Oligochaeta</i>						
<i>Ophelia</i>						
<i>Ophelia borealis</i>						
<i>Ophelia rathkei</i>						
Ophiurida						
Ophiuridae						
<i>Palaemon macrodactylus</i>						
<i>Paraonis fulgens</i>						
<i>Peringia ulvae</i>	63.69	10.31	4140.13	1407.64		
<i>Petricolaria pholadiformis</i>						
<i>Pholoe inornata</i>						
<i>Platynereis dumerilii</i>						
Polychaeta						
<i>Polydora</i>						

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSZHD-SML		WSZLD+SML		WSZLDDP	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Polydora ciliata</i>						
<i>Polydora cornuta</i>			2802.55	54.85		
<i>Polynoidae</i>						
<i>Portunus latipes</i>						
<i>Protodriloides chaetifer</i>						
<i>Pycnogonida</i>						
<i>Pygospio elegans</i>			7388.54	144.60		
<i>Retusa obtusa</i>						
<i>Sabella pavonina</i>						
<i>Scolecopsis</i>						
<i>Scoloplos armiger</i>						
<i>Scrobicularia</i>						
<i>Scrobicularia plana</i>			318.47	10286.62		
<i>Spio</i>						
<i>Spio goniocephala</i>						
<i>Spio martinensis</i>						
<i>Spionidae</i>						
<i>Spiophanes bombyx</i>						
<i>Spisula subtruncata</i>						
<i>Sthenelais boa</i>						
<i>Streblospio benedicti</i>						
<i>Syllidia armata</i>						
<i>Terebellida</i>						
<i>Tharyx spec. A</i>						
<i>Tubificoides</i>						
<i>Tubificoides benedii</i>						
<i>Urothoe brevicornis</i>						

0-21: Soorten Westerschelde zout per ecotoop (deel 3)

Ecotoop	WSZLDHL		WSZLDML		WSZLDOP	
Saliniteit	Zout		Zout		Zout	
Dynamiek	Laag		Laag		Laag	
Hoogteligging	Hoog litoraal		Medi litoraal		Ondiep	
Slibgehalte	-		-		-	
Aantal monsters	10		1		10	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	25		2		39	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	25		2		32	
Gemiddelde dicht Biom	10929.94	10088.23	509.55	8611.46	704.76	9194.83
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra alba</i>						
<i>Abra tenuis</i>	76.43	67.20				
<i>Achelia echinata</i>						
<i>Actiniaria</i>						
<i>Alitta succinea</i>						
<i>Allomelita pellucida</i>						
<i>Aphelochaeta</i>					1.30	0.26
<i>Apocorophium lacustre</i>						
<i>Arenicola</i>					1.30	0.26
<i>Arenicola defodiens</i>						
<i>Arenicola marina</i>	6.37	310.57			1.28	196.92
<i>Aricidea</i>						
<i>Aricidea minuta</i>					2.60	0.52
<i>Bathyporeia</i>	25.48	3.71				
<i>Bathyporeia elegans</i>						
<i>Bathyporeia pelagica</i>						
<i>Bathyporeia pilosa</i>	1955.41	275.48				
<i>Bathyporeia sarsi</i>	57.32	9.94				
<i>Bivalvia</i>	31.85	1.53				
<i>Brachyura</i>						
<i>Bylgides</i>						
<i>Bylgides sarsi</i>						
<i>Capitella capitata</i>	6.37	1.27			10.36	48.44
<i>Carcinus maenas</i>	12.74	63.12				
<i>Cerastoderma edule</i>	12.74	1.71	63.69	6936.31		
<i>Cirratulidae</i>					1.28	0.14
<i>Corophiidae</i>						
<i>Corophium</i>	171.97	4.46				
<i>Corophium arenarium</i>	1127.39	213.70				
<i>Corophium volutator</i>	3222.93	836.41				
<i>Crangon</i>						
<i>Crangon crangon</i>	19.11	48.41			1.28	33.42
<i>Crepidula fornicata</i>						
<i>Cumopsis goodsir</i>						
<i>Cyathura carinata</i>						
<i>Decapoda</i>						
<i>Diastylis</i>						
<i>Diastylis bradyi</i>						
<i>Ecrobia ventrosa</i>						
<i>Enchytraeidae</i>	12.74	1.30				
<i>Ensis</i>					2.60	12.73
<i>Ensis directus</i>					1.30	202.08
<i>Eteone</i>	6.37	4.70			1.28	0.36
<i>Eteone flava agg.</i>	44.59	3265.16			7.78	9.99
<i>Eumida sanguinea</i>						

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSZLDHL		WSZLDML		WSZLDODP	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Eunereis longissima</i>						
<i>Eurydice pulchra</i>					1.28	0.96
Gammaridae						
<i>Gammarus salinus</i>						
<i>Gastrosaccus spinifer</i>						
<i>Gattyana cirrhosa</i>						
<i>Glycera</i>					1.30	2.51
<i>Glycera tridactyla</i>						
<i>Haustorius arenarius</i>					3.85	0.85
<i>Hediste diversicolor</i>	375.80	1716.24				
Hemigrapsus						
<i>Heteromastus filiformis</i>	44.59	71.21	445.86	1675.16	291.59	1261.21
<i>Kurtiella bidentata</i>						
<i>Lanice conchilega</i>						
<i>Liocarcinus</i>					1.28	24.02
<i>Macoma balthica</i>	1050.96	2866.18			188.15	6769.90
Magelona						
<i>Magelona johnstoni</i>					2.60	11.26
<i>Magelona mirabilis</i>					2.60	6.67
<i>Malacoceros fuliginosus</i>						
<i>Marenzelleria</i>					1.28	2.62
<i>Marenzelleria viridis</i>					2.56	5.25
<i>Mediomastus fragilis</i>						
<i>Mesopodopsis slabberi</i>					20.73	6.28
<i>Microdeutopus anomalus</i>						
<i>Microphthalmus similis</i>						
Mya						
<i>Mya arenaria</i>						
Mysidae						
<i>Mytilus edulis</i>						
Nemertea	12.74	21.31			1.30	20.39
<i>Neoamphitrite figulus</i>						
<i>Neomysis</i>					1.28	1.79
<i>Nephtys</i>					3.85	1.63
<i>Nephtys cirrosa</i>					28.47	219.80
<i>Nephtys hombergii</i>					1.28	71.81
<i>Nephtys longosetosa</i>					5.13	72.26
Nereididae	6.37	1.27			2.60	2.77
<i>Notomastus latericeus</i>						
Nymphon						
<i>Nymphon brevistre</i>						
<i>Oligochaeta</i>						
<i>Ophelia</i>						
<i>Ophelia borealis</i>						
<i>Ophelia rathkei</i>						
Ophiurida						
Ophiuridae					1.30	1.30
<i>Palaemon macrodactylus</i>						
<i>Paraonis fulgens</i>					1.28	0.10
<i>Peringia ulvae</i>	426.75	106.88			1.28	0.48
<i>Petricolaria pholadiformis</i>						
<i>Pholoe inornata</i>						
<i>Platynereis dumerilii</i>						
Polychaeta						
<i>Polydora</i>						

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSZLDHL		WSZLDML		WSZLDODP	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Polydora ciliata</i>						
<i>Polydora cornuta</i>						
<i>Polynoidae</i>					1.28	0.65
<i>Portumnus latipes</i>						
<i>Protodriloides chaetifer</i>						
<i>Pycnogonida</i>						
<i>Pygospio elegans</i>	2197.45	186.96			1.30	0.13
<i>Retusa obtusa</i>	19.11	8.73				
<i>Sabella pavonina</i>						
<i>Scolelepis</i>					2.56	5.39
<i>Scoloplos armiger</i>					55.76	189.92
<i>Scrobicularia</i>						
<i>Scrobicularia plana</i>						
<i>Spio</i>						
<i>Spio goniocephala</i>						
<i>Spio martinensis</i>					25.92	5.46
<i>Spionidae</i>						
<i>Spiophanes bombyx</i>					6.49	1.26
<i>Spisula subtruncata</i>						
<i>Sthenelais boa</i>						
<i>Streblospio benedicti</i>						
<i>Syllidia armata</i>						
<i>Terebellida</i>						
<i>Tharyx spec. A</i>					14.10	3.07
<i>Tubificoides</i>						
<i>Tubificoides benedii</i>	6.37	0.79				
<i>Urothoe brevicornis</i>						

Tabel 0-22: Soorten Westerschelde zout per ecotoop (deel 4)

Ecotoop	WSZLD-SLL		WSZLD-SML	
Saliniteit	Zout		Zout	
Dynamiek	Laag		Laag	
Hoogteligging	Laag litoraal		Medi litoraal	
Slibgehalte	fijnzandig		fijnzandig	
Aantal monsters	19		23	
Aantal soorten (ongecorrigeerd)	33		54	
Aantal soorten (gecorrigeerd)	27		45	
Gemiddelde dicht Biom	2029.84	8316.91	9129.05	24638.40
Soortnaam / taxon	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Abra alba</i>				
<i>Abra tenuis</i>				
<i>Achelia echinata</i>				
<i>Actinaria</i>			2.77	27.97
<i>Alitta succinea</i>			13.85	29.44
<i>Allomelita pellucida</i>				
<i>Aphelochaeta</i>	160.91	32.85	265.85	68.39
<i>Apocorophium lacustre</i>				
<i>Arenicola</i>	3.35	595.71	11.08	879.65
<i>Arenicola defodiens</i>				
<i>Arenicola marina</i>			5.54	652.78
<i>Aricidea</i>				
<i>Aricidea minuta</i>	3.35	0.26		
<i>Bathyporeia</i>			132.93	18.01
<i>Bathyporeia elegans</i>				
<i>Bathyporeia pelagica</i>			2.77	1.07
<i>Bathyporeia pilosa</i>	3.35	0.55	908.34	140.13
<i>Bathyporeia sarsi</i>			91.39	22.77
<i>Bivalvia</i>	3.35	185.05	29.08	7.92
<i>Brachyura</i>				
<i>Bylgides</i>			2.77	2.94
<i>Bylgides sarsi</i>			2.77	2.94
<i>Capitella capitata</i>			8.31	17.39
<i>Carcinus maenas</i>			2.77	6.48
<i>Cerastoderma edule</i>	16.76	3338.00	99.70	4725.92
<i>Cirratulidae</i>				
<i>Corophiidae</i>				
<i>Corophium</i>				
<i>Corophium arenarium</i>	3.35	0.73	13.85	7.77
<i>Corophium volutator</i>			221.55	33.71
<i>Crangon</i>				
<i>Crangon crangon</i>	16.76	86.82	36.00	274.93
<i>Crepidula fornicata</i>				
<i>Cumopsis goodsir</i>	13.41	3.17	58.16	7.80
<i>Cyathura carinata</i>	16.76	11.77	149.54	197.73
<i>Decapoda</i>	3.35	0.67		
<i>Diastylis</i>				
<i>Diastylis bradyi</i>				
<i>Ecrobia ventrosa</i>				
<i>Enchytraeidae</i>			5.54	0.57
<i>Ensis</i>				
<i>Ensis directus</i>				
<i>Eteone</i>			8.31	3.71
<i>Eteone flava agg.</i>	6.70	5.51	60.92	69.28
<i>Eumida sanguinea</i>				

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSZLD-SLL		WSZLD-SML	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Eunereis longissima</i>				
<i>Eurydice pulchra</i>			2.77	2.81
Gammaridae				
<i>Gammarus salinus</i>				
<i>Gastrosaccus spinifer</i>				
<i>Gattyana cirrhosa</i>				
Glycera				
<i>Glycera tridactyla</i>				
<i>Haustorius arenarius</i>				
<i>Hediste diversicolor</i>	20.11	75.43	224.31	1135.64
Hemigrapsus				
<i>Heteromastus filiformis</i>	194.44	171.64	930.49	2753.13
<i>Kurtiella bidentata</i>	3.35	0.96		
<i>Lanice conchilega</i>	3.35	57.69		
Liocarcinus				
<i>Macoma balthica</i>	472.68	2168.08	2547.77	9083.83
Magelona			2.77	7.92
<i>Magelona johnstoni</i>	3.35	3.69	5.54	13.61
<i>Magelona mirabilis</i>				
<i>Malacoceros fuliginosus</i>			11.08	0.96
Marenzelleria				
<i>Marenzelleria viridis</i>			2.77	8.70
<i>Mediomastus fragilis</i>			33.23	93.22
<i>Mesopodopsis slabberi</i>				
<i>Microdeutopus anomalus</i>				
<i>Microphthalmus similis</i>				
Mya				
<i>Mya arenaria</i>			13.85	357.05
Mysidae				
<i>Mytilus edulis</i>				
Nemertea			2.77	36.03
<i>Neoamphitrite figulus</i>				
Neomysis				
<i>Nephtys</i>	21.79	17.04	5.54	9.97
<i>Nephtys cirrosa</i>	3.35	35.68	11.08	28.19
<i>Nephtys hombergii</i>	23.47	359.00	19.39	178.20
<i>Nephtys longosetosa</i>				
Nereididae	20.11	13.80	13.85	3.88
<i>Notomastus latericeus</i>				
Nymphon				
<i>Nymphon brevistrore</i>				
<i>Oligochaeta</i>	13.41	1.67		
Ophelia				
<i>Ophelia borealis</i>				
<i>Ophelia rathkei</i>				
Ophiurida			2.77	1.10
Ophiuridae				
<i>Palaemon macrodactylus</i>				
<i>Paraonis fulgens</i>				
<i>Peringia ulvae</i>	3.35	0.54	462.48	93.34
<i>Petricolaria pholadiformis</i>				
<i>Pholoe inornata</i>				
<i>Platynereis dumerilii</i>				
Polychaeta			2.77	6.81
<i>Polydora</i>			44.31	5.98

Ecotoop Soortnaam / taxon	WSZLD-SLL		WSZLD-SML	
	Dichtheid	Biomassa	Dichtheid	Biomassa
<i>Polydora ciliata</i>				
<i>Polydora cornuta</i>			5.54	0.54
<i>Polynoidae</i>				
<i>Portumnus latipes</i>			2.77	0.38
<i>Protodriloides chaetifer</i>				
<i>Pycnogonida</i>				
<i>Pygospio elegans</i>	372.11	35.51	1836.06	224.12
<i>Retusa obtusa</i>			2.77	1.24
<i>Sabella pavonina</i>				
<i>Scolelepis</i>				
<i>Scoloplos armiger</i>	70.40	250.31	110.77	283.34
<i>Scrobicularia</i>				
<i>Scrobicularia plana</i>	3.35	777.04	80.31	2990.02
<i>Spio</i>	3.35	0.42	13.85	1.67
<i>Spio gonioccephala</i>			13.85	3.58
<i>Spio martinensis</i>	46.93	3.53		
<i>Spionidae</i>				
<i>Spiophanes bombyx</i>	3.35	4.56	5.54	3.05
<i>Spisula subtruncata</i>				
<i>Sthenelais boa</i>				
<i>Streblospio benedicti</i>			2.77	0.37
<i>Syllidia armata</i>				
<i>Terebellida</i>				
<i>Tharyx spec. A</i>	402.28	69.34	252.01	59.82
<i>Tubificoides</i>	16.76	1.44		
<i>Tubificoides benedii</i>	77.10	8.46	329.55	50.62
<i>Urothoe brevicornis</i>				